

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Forrongás.

Budapest, április 12.

(L.) Alig olvashatjuk hidegvérrel azokat az izgalmas táviratokat, amelyek óráról-órára beszámolnak a világ folyásáról. Mindenütt feszültség, lappangó erők kitörése, zavarok, háboru vagy háborus készülődések, országok összezörrenése, népek lázongása. A levegő tele van villamossággal és mindenütt azt lesik, hogy merre csap le a menykő, tüzet élesztve, pusztítást okozva. Északról délig forrong, kavargó valami. Londonban lélekzet-visszafojtva várják, megjött-e már a béke galambja, a feszültség és izgatottság akkora, hogy benne megkapjuk mértékét a délafrikai háboru nyomorúságának. Belgiumban munkáslázadás van, sok halottal és sebesülten, ma holnap kilérhet az egész országban a forradalom, amelynek lobogója már ott leng Brüsszel barrikádjain. Svájc összezörrent Olaszországgal, annyira, hogy megszakadt a két ország között a diplomáciai érintkezés. A Balkánon helyi forradalmacsok törnek ki egymás után, hirtelenül itt van megint a macedon kérdés, az albán kérdés, amelyeket ott a helyszínen vérell akarnak megoldani a különböző törzsfők. Még délebbre a marokkói és tripoliszi kérdést vetik fel, amelyekhez a krónika teljessége kedvéért hozzájegyvezhetjük a mindig érjedő hatalmi kérdéseket a szélső Keleten. Bülow váratlan bécsi útja pedig meggyarapította a politikai rébuszokat: a hármas-szövetség megújításáról egymást érik az újabb és legújabb kombinációk. A nemzetközi politika hirtelenül érdekessé, sőt izgatottá lett.

Feltűnő, hogy nem a nagyhatalmak, hanem a kisebb államok nyugtalankodnak. A nagyhatalmak összezörrenésétől, úgy látszik, nincs mit tartanunk, míg fennáll a hármas- és kettős-szövetség. Az egyensúlyt itt helyes

szerepüket tartják fenn s a legszebb bizonyítványt szolgáltatják a diplomata-művészet hatalmáról. Ahol nyugtalanság van, az két olyan ország, amelynek semlegességét Európa garantálta, amelynek tehát kevés oka lehet a szélesebb nemzetközi politikába elegyednie. Svájcnak Olaszországgal való összezörrenése nem is lehet aggasztó: ha egymaga nem simítja el az ügyet, majd rendbehozhat mindent a garantáló hatalmak, szép szóval, közbenjárással. De aggasztó és veszedelemmel teljes az, ami Belgiumban történik.

Két szempontból. Először, mert forradalomba borulhat az egész belga királyság és a sokak által kívánt köztársaság rengeteg polgárverbe kerülhet. Másodsor, mert a belgiumi munkásforrongás nem helyi tünet, hanem európai szimptoma. Ezt a XIX-ik századtól örököltük. A gyújtószinórt a múlt század keze gyújtotta meg, most kezdenek egymás után robbanni a kisebb aknáknak, később sor kerül a nagyobbakra is. Mélyen a föld alatt vonul tova és ágazik ezerfele ez a gyújtószinór, hatalmas kábelcsövét a szocializmus megtöltötte kitűnő puskaporról. Mindenütt a föld mélyén, ahol a modern ipar ősanýaga, a kőszén kerül mérhetetlen telérekben: az elcsigázott, agyongyötört bányamunkások ennek a gyújtószinórnak robbantó mérnökei. A mozgalom mélyen a föld alatt cikázik tovább, tárnáról-tárnára, fekete kőszén és fekete nyomor között. Mindegy a kőszénnek a nyomor, hogy mely ország zászlója lobog fölötté: lenn a sötétség mindent nivellál. Így terjedtek az elmúlt század végén ezek a földalatti forradalmak Franciaországból a westfalli tárnákba, onnan Angliába s le vissza Belgiumba. A kőszén nem határolják vámsorompók és tengerek. S a fekete ősanýag kitűnő hővezető a forradalom tüzeinek.

Most Belgiumban robbantak fel az ak-

nák. A munkások jogokat kértek egy kormánytól, amely az emberi joggal szembeállította a teológia formuláit. Két világ zörrent össze, amely egymást kizárja. Ez a két világ tűzött össze Brüsszel utcáin. Revolverlövések és szuronyos rohamok festettek vért az utcára, amelyen épp akkor dübörgött végig automobiljén az ország első chauffeurje, a király. Azt konstatálni fogja a történelem, hogy a pártosság vádja nem érheti a koronát: a szocialista piros lobogók pittoreszk lengése közepette közömbösen tért rezidenciájába, hogy udvarmestere jelentéseit fogadja. A két egymással küzdő világ mellett ő reprezentálja a harmadikat: azt, amelyik megmarad a maga helyén, amíg csak lehet. Ez a tipikus harmadik világ nem vet fel s nem old meg kérdéseket. Ragaszkodik előkelő jelszavához: Laissez faire, laissez passer.

Pedig a harc, amely Brüsszel utcáin ma folyik, nagyszabású s kemény tanulmányokkal szolgál. A haldokló klerikalizmus s a vele és általa élő latin bourgeoisie — egy nálunk ösmeretlen típus — élet-halál harca. Mindenütt, ahol a latin faj otthont alapított, a XIX-ik század végén s a mostani elején, kitört s folyik ez a küzdelem. Portugália, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, legújabb Belgium a háboru színhelyei. A klerikalizmus sehol sem váltotta be ígéréseit, mindig csak földöntúli jövőt ígért, földi jelent sehol sem adott. IX. Pius formalizmusából hiába akart XIII. Leo kiemelkedni azzal, hogy a munkásokat beleigaltatta az egyház által megváltandó emberiség sorába. A megváltás praktikus eredménye az lett, hogy a nyomorgó munkások kenetes prédikációkat kaptak mindennapi táplálékul. Leginkább pedig Belgiumban. Ki hallgatná meg a teologus szép szavait, miközben családját a vacokban éhen halja? A belga köszénmunkásokat ki ne értené meg, ha egy pillantást vetett az ak-

TÁRCA.

ÚJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Írta: JÓKAI MÓR.

Itt meg kellett pihenni, leginkább a lovak miatt, amik egészen ki voltak állva. Az utasok kiszálltak, a vendéglős eléjük sietett. Ebéddel biztatta őket. Tihámér türelmetlen volt. Hisz ide a kastély már csak egy hajtás. „Jaj, de mekkora hajtás!”, fohászkozódta a csapláros.

Natalia kívánsai volt már meglátni azt a híres váromot, mely után a nemesi birtokot nevezik; de nem juthatott hozzá. Azt az alantjáró felhők takarták, amik esőkérpitot buztak a tájakra. Csak annyit lehetett látni, hogy itt most erdős vidék következik.

Ebéd közben a kocsmáros igyekezett az ifjú uraságot a helyzettel megismertetni. Náluk már tegnap óta esik az eső. Az országuton is nehéz előrehaladni, de a falun keresztül éppen istenkísértés.

Az a falu szintén a Lippay-család egykori urbéri tulajdona. Van benne kétszáz hajdani jobbágytelek, ugyanannyi lakóházzal; meg egy sor szellérház, no meg aztán egy fészek cigányputri. Egyetlen széles utca az egész. Arravaló, hogy az udvarokból kifolyó szennyvizet fölvegye.

Nem jár azon senki szekérrel. Minden ember a kertek alatt kerül haza.

A vendéglős azt az ajánlatot tette az ifjú földesurnak, hogy van neki jó két igás bivalya, fogassa be azokat a hintája elébe, a gyeplős meg az ostorhegyes helyébe, azok majd átvonattadják a falun. El kellett azt fogadni.

És így került haza a kastélyáig Tihámér Natáliával, szép kolompszó mellett, bivalyos előfogattal.

A kocsiat (a hire nem volt szükség, a bivalyos vezette az előfogatot) felültették a kifogott ostorhegyesre s előre küldték a járható ordeit uton, hogy jelentse be a tisztartónál az uraság megérkezését.

Annál fogva Hruszkay uram már ott várt az uraságra kastély kapujában.

Az urilak kívülről elég tekintélyes volt, husszita korbeli építmény, erős kőfallal kerítve, kettős háztetővel, középen bádogtetetű toronnyal, melyen kettős kereszt ékeskedett, homlokzatán, földszint és az emeleten tizenkét ablakkal, melyek mind redőnyökkel voltak lecsukva, kivéve a földszinti sarok három ablakát, melyről még az üvegablak is le voltak szedve. A kastély szögletein gömbölyű donzonok rugtak ki, szélvitorlakkal. A főbejárat bolthajtása fölött volt kőből kifaragva az ősi eimer, ezzel a felmondattal: „Non semper idem.“ (Nem mindig ugyanaz.) Későbbkori díszítményül szolgált a falbavágot fülke, melyben színes terracottából formált szobormű volt látható: Szent Florián alakja, a mint egy sajtából öntött vízzel az égő ház lángjait eloltja.

Hruszkay uram alakja egészen összeillett a kastélyával. Bizonyosan ő is a husszitól származott ide. Végtagjaiban csontos és sovány; de közepett pocakos. Arca fakó volt, de az orra veres; oreáját borotválni szokta, de csak hetenkint egyszer, ezalatt fölverte azt a borosta (az ilyen népszelven úgy hívják, hogy koldusszakáll). A bajsza ellenben annyira volt megkurtítva, amennyire le tudta rágni. Az volt a szokása. Ellenben a szemöldökei bozontosak voltak, azokat nem vághatta le. A felső koponyájáról nem lehet részletes leírást adni, mert az egy állandó szürke bárányszőrvével volt befedve s azt ő soha le nem veszi, még a szobában sem, még vendégek előtt sem, az oda van növe: benne szokott hálni. Termetét szürke kabát takarja, melynek elől négy zsebe van, hátul kettő, belül is kettő. És az mind tele van papírossal: az egész uradalmi archívumot magával hordja. Ha alkalmilag kigombolkozik, látható lesz a csikos pikét-lajbli, leffentyűs zsebekkel: óra, pikszis, dugóhúzó számára, átszorítva bőrtűszővel, abban áll a pénz, ha van. A bő lengyel bugyogó mély zsebei pedig omniáriumok: van azokban minden, ami csak embernek kell. Hogy mindezt veres bagariacsizmák egészítik ki, az természetes.

Mikor a kastély udvarára a hintó megérkezett az urasággal (a bivalyokat előbb kifogták, nem vitték be), a hajduk siettek a bőrfüggönyöket lecsatolni s urat és asszonyt megkímélni. Hruszkay ur egy roppant nagy veres vásznesernyővel eléjük járult, elférték alatta mind a hárman, s

nák mélységeibe, nyomorult vaskóik szalmazsákjaira? Csak a hatalom birlalói, a klerikalizmus zászlóvivői mernek a tények borzalmas szomorúságával szemben Róma felé mutatni, mint ahonnan üdv és megváltás árad.

A kis aknák egymás után robbannak föl, a minörök lenn, a föld fekete mélységeiben készen állnak a villogó gyutacsokkal. És a hatalom még mindig a mult ábrándjaiban él. „Szemeik vagynak és nem látnak, füleik vagynak és nem hallanak. És nem cselekszenek a kezeikkel” — írja valaki a szentírásban.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, április 12.

Ülésezett a törvényhozás mindkét Háza. A képviselőház a kultuszvitát folytatta, a főrendiház pedig a konverzió-javaslatot intézte el.

Politikai jelentőségű momentum a képviselőház mai ülésének egy kormánynyilatkozat volt. Rátka László ugyanis, a kultuszvitában felszólalván, szóba hozta a szerajevói érsek ismert tiltakozó iratát és hangsúlyozta, hogy e sértő irattal szemben kettős elégtételt várt. Várta a t. Ház horvát tagjainak nyilatkozatát, hogy ők nem írják alá Stadler érsek amaz állítását, hogy a magyar nemzet ellensége volna a horvátoknak. És várta a magyar kormány nyilatkozatát, hogy a szerajevói érsek sértő ráfogásait nem hagyja megtorlatlanul. Rátka Lászlónak erre az interpellációjára Wlassics Gyula a kormány nevében nyomban megfelelt, még pedig az egész magyar törvényhozás és az egész magyar nemzet megnyugvására. Kijelentette ugyanis, hogy a miniszterelnök már jegyzéket intézett a közös pénzügyminiszterhez, mint az okkupált tartományok kormányzójához, s amennyiben Stadler érsek csakugyan él volna a magyar nemzet méltóságát s a mi diplomáciánkat sértő kifejezésekkel: — akkor az elégtétel nem is fog elmaradni.

Ez a nyilatkozat mindenestre legfontosabb momentumát volt a mai ülésnek.

De nem volt érdektelen a kultuszvita sem. Az első szónok, Seemere Miklós, inkább az egyéniségeivel érdekel, mint beszédével. Beszède ugyanis a nemzeti nevelés problémájából csak egy kis pontot hasított ki és pedig a felsőbb oktatást, melynek ő egészséges decentralizációját óhajtja. Azt a kaliberet nem nagy, de egyébként egészséges ideát támogatta, hogy az egyetemet

angol minta szerint vizek mentén vagy hegyek alján kell felállítani, ahol a levegő jobb s a főváros csábító hatása hiányzik. A Kárpátok alján vagy a Balaton mentén szeretné az egyetemet, ami nem rossz idea. Megemlítette Szemere, hogy itt a fővárosban az ifjúság alig jár az egyetemre s utolsó sorban foglalkozik tanulmányokkal. Igaz. Elmondta, hogy az ő idejében a török mozgalom hozta együvé az ifjakat, most pedig talán más hazafias mozgalom. Ez is igaz. De az is bizonyos, hogy ma az egyetemi ifjúság mozgalmaiban Szemere van a felekezeti szempontnak, amelynek Szemere Miklós, aki tagja a szabadelvűpártnak, nem lehet barátja. Lendülettel beszédét, mely a jellemképzés fontosságát hangoztatta, figyelmesen hallgatták.

Rátka László, aki utána beszélt, temperamentumos és érdekes volt, mint rendesen. A szerajevói érsek ügyének szóba hozásával kötelességet is teljesített. De okosan fejtegette a nemzeti oktatás szükségét is, azt a kellemetlen tisztelet pedig, hogy a 48:XX. t.-c.-re vonatkozó pártatározati javaslatot támogatnia kellett, egyesen végezte, mert a kérdést egyházipolitikai jellegéből kihámozva, egyszerű adózási kérdéssé fokozta le.

Nagyon rokonszenves, okos és praktikus beszédrel mutatkozott be Révai Mór, a szabadelvűpárt egyik új tagja. Mint szakember, tartózkodott minden frázistól s a maga tételt egyszerűen, világosan, meggyőzően konstruálta, még pedig ilyenformán. Senki sem vitatja, hogy gazdasági evolúcióban vagyunk. Mennyire van a magyar társadalom erre a gazdasági harca fölvertéve? Beszéljen a statisztika. E szerint Magyarországnak körülbelül huszonötezer képzett gazdára van szüksége, de mindössze másfélszáz gazda keres képzésit. Ha pedig a dédelgetett mezőgazdasági pályán is ilyen kevesen vannak, akik a harca eléggé fölverték magukat, csak természetes, hogy a mi klasszifikációs rendszerünkben alábbra helyeztet kereskedelmi és ipari világban a képzettséget keresők száma aránytalanul még kisebb. Ellenben az egyetemek évenként annyi diplomás embert szállítanak, hogy egy emberöltő szükséglete egy esztendő természetében fődőve van. Így szaporodik a szellemi proletariátus az egyik oldalon s így nem tud megszületni a jól begyakorolt hadsereg a másik oldalon. Bűnös ebben a társadalom is, az állam is. De mi a teendő? Első sorban az, hogy a társadalom votközzék ki előítéleteiből, keresse a gyakorlati nevelést s az a középosztály, mely mindig vezetett, vegye át most is a vezető szerepet, még pedig

ugy, hogy vegye ki részét a munkából mindenhol, tehát kereskedelmi és ipari téren is. Viszont a kormány praktikus minták szerint gyurja egy át oktatás-ügyünket, hogy az iskolák igazán a gyakorlati életre nevelhessék az ifjúságot. Ez a jól átgondolt, józan és gyakorlati beszéd minden pártnak, még az agráriusoknak is tetszett és szűzbeszéd után ritkán járt ki olyan osztatlan helyeslés, mint Révai Mórnak.

Tapintatos és okos beszéd volt a függetlenségi Marjay Péteré, aki a párt határozati javaslatát támogatta.

Miután a rendes déli szünet végeztével gróf Apponyi Albert elnök bejelentette, hogy a főrendiház már elfogadta a konverzió-javaslatot, s így az szentesítés alá bocsátható: a kultuszvita folytatódott. Ragályi Béla rövid felszólalásában, a tulajdoni többség élénk helyeslése közben fejtegette ki, hogy mint Szentiványi Árpád, ő is megbízik a kormány pártatlanságában, s a protestáns egyházak óhaját nyugodtan bocsájta a kormány jóindulatába. Majd Molnár apát szólalt fel, s miután szokása szerint az ismert recipere megismalta kis korrajzát az egyházipolitikai törvények romboló hatásáról, határozati javaslatot terjesztett be a felekezeti-különségre vonatkozó törvény eltörlése iránt. Azután gróf Zichy Jenő szállt szobbe Szivák Imre minapi fejtegetésével, azt bizonyítván, hogy emlékeink nincsenek úgy minden gondozás és felügyelet hijjával, amint azt Szivák tulozva feltüntetette. Szivák Imre személyes kérdésben szivesen megadta az elégtételt gróf Zichy Jenőnek, mint a emlékek országos bizottsága elnökének, hogy ez a bizottság lelkiismeretesen megböködik s így ez a kis affaire békésen intézödött el.

Végül Bedőházy János próbálkozott, hogy beszédének elhalasztását kérve, az ülés életét korábban oltsa ki, de nem sikerült. Így aztán kénytelen-kelletlen elmondta beszédét már ma s a vita folytatása hétfőre maradt.

A főrendiháznak is volt ma ülése, néptelen és rövid, mint rendesen. A méltóságos Ház a konverzió javaslatot intézte el, meglehetősen sebtében, de nem minden opposzió, sőt nem minden izgalom nélkül. Ámbátor igaz, hogy az opposzióit is gróf Zichy Nándor egymaga képviselte.

Gróf Szápáry Gyula csak a tárgyalás rendje dolgában szólalt fel, javasolva, hogy tárgyalják a javaslatot sürgösen, noha még nem telt el a bizottsági tárgyalás óta a szükséges három nap. Miután azt a főrendek elfogadták, megkezdödött az érdemleges tárgyalás, amely voltaképp párbe-

tartott hozzájuk üdvözöl beszédét, ami klasszikus rövidségű volt: „Isten hozott tekintetes urat, tekintetes asszonyságot ősi kastélyába. Eljenek sokáig; — de legyen miből. Vivant!” Kérés szó volt, de sokatmondó.

Az öreg uradalmi hajdu sietett előre a karikára fűzött kulcsokkal. Vén legény volt már, itt öregedett meg a szolgálatban, s bajusza sárgára őszült; de kezet csókolni nem tanult meg senki asszonyának. Felnyitotta a kastély főajtóját, ami nem ment nyikorgatás nélkül.

— Tessék besétálni!

Tihamér visszahökölt.

Itt volt a nagyszerű boltozatos tornác, melynek falait aganosos szarvasfejek ékesítették. Ezekre a diadaljelreke szókták felmagatni győzelmes hajtás után az összesereglet vadász urak puskáikat, tarisznyáikat, vadkanölő dákosaikat. A boltív közepéről kiterjesztett szárnyu hegyisas lebegett alá. Ez az egész pitvar tele volt most töltve morszolt kukoricával, egész a lépcsőgádorig. A szarvasfejeknek csak az aganosaik meredtek ki a tengeriből s a közzásias ehettél volna belőle, amennyit akart, az orra előtt volt.

— Mi az isten csudája ez? — förmedt fel Tihamér.

— Ez, kérem alássan, kukorica, — mondá Hruszkay ur. — Tengeri buza, Zea Mais Linnei.

— Kukulj meg! Tudom, hogy micsoda; de hogy kerül ez ide a vadász-tornácba?

— Hát, kérem alássan, ez az idej termés. Hát mit tuta tenni szegény ember? Robot megszünt, paraszt nem gyüt szántani, vetni. Béresek elszöktek mind Klapkához önkényesnek. Szántóföldeket ki kellett adni felibe gazdáknak. Mit tud paraszt feles földbe vetni egyebet, mint kukoricát, kolompert? Kukorica már itt van.

— De éppen azt szeretném tudni, hogy mért van itt? Hát nincs magtár?

(Folytatása következik.)

Egy asszonyi levél.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Abonyi Árpád.*

Kedves barátom! Minél tovább gondolkozom a dolog fölött, annál furcsábbnak találom, hogy én ma délelött meglátogatta férjemet és velem is kezét kellett szoritania. Bocsánat a kifejezésért, — talájon mást és én szivesen elfogadom — magamtól azonban nem vagyok rá képes. Midőn mindennek vége lett, s ön előbb a szép Venéziába (6h1), majd Párisba menekült azon eléggé hatásos, bár nem túlságosan szellemes komédia után, melynek eljátszásában nekem is szerepet juttatott: hálával gondoltam önmre. Öszintén beszélek, — le voltam önmre kötelezve, hogy nagy

messzeségeket keres, s még a lehetőségét is gondosan kerülni akarja, hogy keitévált utainkon valaha találkozhassunk.

Igy gondolkozom: ön sok fájdalmat okozott nekem, de mentsegei is vannak.

Nyomtalan eltűnése azután teljesen kiengesztelt, s egy pillanattal sem gondoltam többé haraggal önmre. Elhatároztam, hogy példáját követni fogom, s ha lehetséges, önt és az ulaki kastélyt — kedves kis boudoiromat e vén kastélyban, amelyben sokszor sirtam . . . nemde, most már ezt is bevallhatom, nem fog gyonyolni érte? — szóval mindent, mindent, ami arra a két különös esztendőre emlékeztet, el fogok felejteni. Rávettem tehát a mamát, hogy elutazzunk. Könnyen ment; — az ezredes, szegény jó onklim, ki nagyon szerette önt, időközben meghalt, családí birtokunkat eladtuk, semmi sem kötött többé haza, — mehattünk szabadon, amerre tetszett. Titokban azt terveztem, hogy soha többé nem fogok visszatérni.

Pár nap mulva csakugyan elutaztunk.

Örültem a szabadságnak. Akkor volt benne részem először életemben, s mondhatom, hogy most is gyönyörrel gondolok rá. Tizennyolc éves koromig az intézet banális, fehér falai között ásitotam a számtan, földrajz, fizika és más okos tankönyvek között, melyekből semmit sem kellett elfelednem, mert semmit sem tanultam meg, — azután az ezredessel és a mamával elhagytam az intézetet és néhány hónap mulva már egy nagyon csinos, de nagyon könnyelmű fiatal ember hitvese lettem: az öné, kedves barátom, — legyen meg-

ÚJ IDŐK.

Előfizetheti postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrassy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szivesen küldünk.

Herczeg Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az új negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobb külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két színes képet ad teljesen díjlanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi díszre lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Új Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona.

széd volt a pénzügyminiszter és gróf Zichy Nándor közt. A néppárt főrendiházi vezére elmondotta ugyanazokat, amiket hívei a Sándor-utca tulsó oldalán már némileg folyékonyabban elmondottak. Lukács László pénzügyminiszter részletesen megfelelt a grófnak, aki szokása szerint újra fel akart szólalni, de mint már annyiszor, ezúttal is kitanította az elnök, hogy másodszer nem lehet, sőt a vita bezárása után egyáltalán nem lehet. Mivel pedig a házszabályokat megérteni egy pártvezérnek igen nehéz dolog, az öreg aranygyapjas igen berzenkedett. Fel is szólalt a részleteknél, nagyon haragosan és nagyon rapszodikusan. A pénzügyminiszter nyugodtan és világosan válaszolt, s ezzel véget ért a javaslat tárgyalása. A főrendek változatlanul elfogadták mindent.

I. A képviselőház ülése április 12-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Gróf Apponyi Albert.

Jegyzők: Szóts Pál, Nyegeir László, Illés Bálint.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Plozs Sándor, Wassics Gyula, Cseh Ervin.

Langely János napirend előtt megszüreti a választ interpellációjára a Kossuth-szobor ügyében.

Elnök: Egyebet nem tehet, mint hogy a minisztereket az interpellációkra adandó feleletekre figyelmezteti.

A vallás- és közoktatásügyi tärca.

Szemere Miklós a jövő nemzedékről óhajt szólni, kiket az ellen, hogy a tanítást a fővárosba koncentrálták, ahol az ifjúság annyi kísérletnek van kitéve. Itt a tanás sem teljesíti kötelességét s inkább mellékfoglalkozásának él. A tanár és tanítvány között viszony nem létezik. Pedig ez az érintkezés alapja minden egyetemi nevelésnek. Ezért küldötte Vilmos császár fiát Bomba, a főváros különben egészségügyi szempontból is káros. Szóls is tanult a budapesti egyetemen, ahol azonban ritkán találkozott kollegáival. Hanem kávéházakban tanáztak. Pézink sohasem volt, a szegényebbek irnokoskodtak s a jövő szellemi proletariátusát növelik. A viszonyok ma is olyanok. Ma sem nevelik az ifjúságot s ma is anyagi gondok gyötörrik az ifjúságot. A budapesti egyetem a szellemi proletárok melegágya ma is. Egy római író megmondotta, hogy a közélet férfiak vagy jómdúak legyenek, vagy pedig kevés igényűek. De utóbbiakat a budapesti egyetem nem nevel.

Az ifjúság helyes nevelését sürgeti. Állítsanak internátusokat a középiskolákban s áldozzanak e célra a feleleteknek is. A protestánsok külföldi sárdakba küldik leányaikát s katolikus lányok közül sem nevelnek már Lorántffy Zsuzsánnákat. Ha a kapucinus barátot a bálterembe küldenek imádkozni, elkápráztatná őket a fény s nem imádkoznának. Mit kívánunk akkor a törvényt ifjúságot.

Egyszerűség legyen a nevelés első feltétele. Alakítsunk egy új egyetemi várost a Kárpátok alján, vagy a Balaton mentén. Ez az új egyetem kínese lesz a nemzetnek. Egy amerikai nő egyetemet alapított. Rookteller 40 milliót adott az egyetemnek. Nálunk

magánadakozásra nem lehet egyetemet alapítani. Nem bizik a feleletekben sem. A magas klerus igen lassan mozog.

Beöthy Akos: És szükien! (Derűlség.)

Szemere Miklós... a többi feleleteket pedig szegények. Az egyetemet az államnak kell megősnálni. A pénzügyminiszter kimutatta, hogy 237 millió a pénztárkészletünk. Ebből tel lehetne építeni az új egyetemet. Ha hidat tudtunk építeni a Gellérthegynek, ha harminc milliót bele tudtunk ölni az új parlament épületébe, akkor a nemzet jövője érdekében is kell áldoznunk.

Vegyük például az angol nevelést. Az angol egyetemeken a szellemi és a testi sport egyformán kifejlesztett. A munkászeretetet mint sportot kell belevinni az ifjúságba. Herbert Spencer azt mondja, hogy a létező való küzdelemben az első feltétel, hogy az ember jó állapot legyen. Tehát a fizikai nevelés az első. A tanári kar se féljen annyira a fővárosi egyetem eszméjétől. A mai villamos korunkban nincs távolság, szabadegyet is van elég. (Derűlség.) A tételt elragadja. (Helyeslés jöbblel.)

Rátkay László nem foglalkozik vallási dolgokkal, bár szeretné megmondani az összes feleleteknek, hogy az állam érdekeinek többet áldozzanak. Stadler érsék ügyét azonban mégis felhozza, mert nem volna szabad azt megtűrni, hogy egy egyházi ügy beszéljen a magyarokról, mint Stadler azt tette. Elvárja a magyar kormánytól, hogy elégtételt szerez a nemzetnek.

A magyar közoktatásügynek két alapötvénye volt. Az 1848-XX. s az 1864-iki közoktatásügyi törvény. Az előbbi elvette a feleletek kezéből az iskolát, az utóbbi pedig visszaadta nekik. Az állami iskolázatást elő sem merik hozni most, mert nincsenek férfiak, akik lelélle is meg merik mondani véleményüket. Az 1868-iki törvény tarthatatlan, mert 400—500 százalékos pótdadók fizetésére kényszeríteti a hlvéket méltánytalanság.

Már régóta figyelmeztetik a kultuszminisztert, hogy a nemzetiségi iskolákban nagy visszaesések fordulnak elő, nemzeti egyűségünk ellen. Hány iskola van, ahol magyarul nem tanítanak? Hány szor panaszodik a tanfelügyelő, hogy nemely iskolák bezárása szükséges. S mégis hiányosabb lesz évente az ellenőrés. Mert a tanfelügyelő tétéle évről-évre kevesebb lesz.

A függetlenségi-párt határozati javaslatát az 1848-iki XX-ik törvényeikk végrehajtása iránt nem motiválja letelezi irány. Nem is tör az a szekularizációra. Most az ellenék együttműködése szükséges s nem is gondoltak a függetlenségi párt katolikus képviselői arra, hogy az feleletek villongásra adjon alkalmat. Első legyen a haza érdeke s ez elvből kiindulva nem elégszik meg a miniszter nyilatkozatával. Adjon a miniszter nagyobb összegeket a feleletek tanügyének segélyezésére. A tételt nem fogadja el. (Zajos helyeslés s szélső baloldal.)

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Ne méltóztassék csak egy perig is azt hinni, hogy talán azt a szokást veszem fel, hogy a mint két-három szónok elmondta beszédét, azonnal reflektáló előadásokra, mert ez nem is volna helyes és célszerű. De Rátkay t. barátom felvetete itt a Stadler szerajevói érsék nyilatkozatával kapcsolatos ügyet melyről a napokban bőven olvashattunk a lapokban és mintegy a kormányhoz apellál, hogy vajjon, hogy ha valók azok az állítások, amelyek a közszólt protest-nyilatkozatokban foglaltak megteszi-e a kormány azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek arra, hogy nekünk elégtételt szerezzenek?

Mint méltóztatnak tudni, a szerajevói érsék nem tartozik a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter hatósága körébe, hanem a közös pénzügyminiszter lévén Bosznia és Hercegovina adminisztrációjának fhatósága az ő hatósága alatt áll, az ő elterjesztésére nevezetik ki. Itt csak arról lehet szó, hogy a magyar kormány, ha abban a protest nyilatkozatokban, csakugyan foglaltatának olyanok, amik sértők ránk nézve; ha igaz az, amit a lapok közöltek, ha abban a protest nyilatkozatokban benne foglaltatnak a magyarságot, a magyar kormányt, az osztrák-magyar diplomáciát igazán vérg sértő ama nyilatkozatok, akkor mulasztásnak vetné el a magyar kormány, ha erre az illetékes ténylezőt, ki mint kitűnő államférfi figyelemzés nélkül is okvetlenül eljárna, mégis ne figyelemzés nélkül elkövetné sérelme. (Általános élénk helyeslés és tetszés. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Megtorlást kérünk!) A miniszterelnök ur e tárgyban a szükséges figyelemzőt átrátot már el is küldte. (Általános élénk helyeslés.) És ha igaz az a protest-nyilatkozat, ha szó szerint úgy van, amint az újságok közöltek — mert azt még nem tudjuk és ezt még meg kell állapítani — akkor semmi körülmények között sem engedhetjük el, hogy kellő elégtételt ne nyerjünk. (Élénk helyeslés és tetszés.) Amint megtörtént már 1900-ban azon híres toaszt alkalmazól is, amelyet akkor az érsék nem éppen tapintatosan elmondott. Ismétlem, az én nézetem is az, hogy, ha a dolog valóban bizonyul, a kellő elégtételt meg kell nyernünk. (Általános helyeslés és tetszés.)

Béval Mór utal arra, hogy Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter a társadalom működését hívja fel a nagy gazdasági kérdések megoldásának küszöbén. Ez annak a jele, hogy a társadalom nem áll feladatának magaslatán. Mindent az államtól vár; s még azt a munkát sem végzi el, melyet a kormány rántal. Lehet mondani, hogy a magyar társadalom vakmerően rohan a lejtőn, amely romlásra vezet. Nagy kérdés, hogy a jövő harcaiban fel lesz-e nemzetünk fegyverkezve a szükséges tőkével. Magyarország 25 ezere tehét azok száma, akik működésükben magasabb gazdasági kiképzést igényelnek. Ezzel szemben az összes gazdasági intézetekben évente átlag 470 tanuló nyer gazdasági kiképzést. Ez megdöbbentő dolog, s ilusztrálja a köznyit, amely szerint azok sem tartják érdemesnek a gazdasági iskolák hallgatását, akiknek arra saját érdekeikben szükségük van. Igy van ez a kereskedelem és iparnál is. Itt ismét a társadalom egy nagy hibájáról, a kereskedelem és ipar úgyszólván megvetéséről lehet szólni.

Magyarország huszezer jogászt lát el kenyérről. De a statisztika szerint évente hater ezer jogász irakozik be az egyetemre, amely évről-évre szaporítja a szellemi proletariátust. Szintén statisztikából mutatja ki, mily kevesen lépnek kereskedelmi pályára. A budapesti felsőbb kereskedelmi akadémiára 45 hallható jelentkezett az idén, az ugynevezett keleti akadémiára még annyi sem. Bizonyítja, hogy 30 év alatt 58.000 egyént képeznek ki iskoláink szellemi proletárnak s aig ötezeret produktív pályára.

A kereskedelmi pályára csak elbukottak jelentkeznek. Hogyan lehessen a magyar kereskedelmet ily körülmények között felvirágoztatni? Amig a magyar társadalomban az a felfogás uralkodik, hogy a kereskedői foglalkozás nem ur dolog, addig, ameddig a magyar középosztály nem neveli fiait produktív pályára, addig az állapotok javuini nem fognak. A középirtokos-osztály szenvedett legtöbbet a gazdasági válságtól, az ő feladata volna a közgazdasági helyzet reorganizációja is. Saját magát is

bocsátva, hogy ezt a kegyetlen hibát akkor elkövette.

Ha ismertem volna őnt és a világot, — nem egyeztem volna bele ebbe a házasságba, elhiheti! De mit vernek a fejébe a leánynak? Azt, hogy férjhez kell mennie, mert „ez a nő hivatása”. Ön jó parthie — beszélt az ezredes s abban a társadalmi körben, melybe beleszülettem, a nő első kötelessége az eszélyesség. Mit tudtam én, hogy az eszélyességen kívül, amelynek értelmét jóformán föl sem fogtam — még ezernyi más lényegesebb föltétele is van a boldogságnak! On nem igyekezett rá megtanítani; nem is tanultam meg, nem is tudtam, nem is éreztem soha. Ha hivatásról van szó — mindegy, hogy kinek az oldala mellett gyakorolja a híves. Nem sokat törődtem vele tehát, hogy ön lesz a férjem.

Ez azonban most nem tartozik a dologra. A monte-carlió játéktéréről akarok megemlékezni. Hisz ismeri Monte-Carlót! Gyönyörű hely! Azt hiszem, hogy sehol sem alakul úgy át néhány rövid nap alatt az ember, mint ott. Miért tagadnám? Örültem, hogy odaérkezésünk második hetében már csak egy gondoltam önére, az utjaki kastélyra, a parkra, öreg eselédreinkre... és Szentgálnera... bocsánat, hogy leiroam a nevet; jogaim vannak rá, hogy gyűlöljem ezt a nyomorult asszonyt... mintha süru fátylon keresztül néznék valamely homályos festményt, melyet csak alig kivehetök sáppadt szinfoltkban világit meg egy mágikus lámpának fénye.

Mamának szintén tetszett a monte-carlió élet. Bemutathatta toilletoit. Kritizálhatta a legszebb berendezést, — de hisz ön nagyon jól ismeri a mamát!

Természetesen mi is játszani kezdünk. Volt ott egy angol lady, — nevért elfelejttem — aki csodálatos szerencsével játszott. Oly hidegvérrel s annyi önrallommal, hogy még a legszárabb croupier-k is tisztelgettek rá. Ki sem mondhatom, mennyire ingerelt ez a világozzóke

angol hösnő! Utánozni akartam, s azt mondják, hogy ez sikerült is nekem. Nyugodt, hideg és közönyös voltam... belül azonban reszesketett minden porokim. Lázás fagy ömlött végig tagjaimon, szédültem, kétségbe voltam esve... tizenyelezezer frankot vesztettem...

Mamának nem szóltam a vereségről. Másnap vissza fogom nyerni az egészét, s a dolog rendben lesz. Igy gondolkozik minden játékos... és másnap megint elvesztettem tizenyelezezer frankot...

Nagyon fáj a fejem. Kábultan, jéghideg tagokkal vonultam vissza. A szalon csillárjai örökös lángokká nőttek szemeim előtt. Egy ember közeledett felém. Részvétellel, udvariasan hozott egy székelt, — de én visszautasítottam. Ekkor halk moraj zuggott végig a termen... az angol lady elvesztett százezer frankot.

Ez egyszerre visszaadta örömet. Szégyeltem, hogy annyira gyöngye tudtam lenni.

— Köszönöm, uram, nincs semmi bajom! — háritottam el másodszer is az udvariasoktól urat, de most már figyelmebben néztem rá. Azonnal bemutatja magát: Wágner Hugó dr. jogakadémiai tanár. Valahol már hallottam ezt a nevet... azt hiszem, hogy az ezredes emlegette. Valami nagyzerű alapítványról volt szó, melyet ez a milliomos nábob hírében álló ur az állam rendelkezésére bocsátotta — s a neki följárniit rendjelet kereken visszautasította. Ez tette ismertté nevét — és nem a nagyzerű alapítvány.

— Értesiteni fogom ő nagysegát, — mondotta habozva — hogy rosszul érzi magát.

— Félmsleges. Köszönöm!

— Semmiben sem állhatok rendelkezésére?

— Nem, uram.

Wágner Hugó ur erre kiesit ügyetlenül, de a gyöngédségnek annyi őszinte hódolatával vonult vissza, hogy már-már megbántam ridég szavaimat. Némi engeszteléssel néztem rá, miközben távozott s ő elérte ezt a tekintetet. Szemeiből

hálát és köszönetet olvastam ki. Ez megnyugtató. Ösztönszerűleg éreztem, hogy ez az ember ismeri őnt is, engem is, anyámat is, különben nem ajánlkozott volna, hogy fölkeresi. Többet aztán nem gondoltam rá. Fölmentem hotelünkbe s ott bevallottam hibámat a mamának, aki vigasztalt, nem tartotta soknak az elvesztett összeget, de kikötötte, hogy többé nem fogok játszani. Nem is játszóttam többet. Egy hét mulva elhagytuk Monte-Carlót és Párisban a Blvd. Exelmans 72. száma alatt béreltünk lakást, természetesen a mama izlése szerint.

Es most le kell számolnom Wágner Hugó ural. Ez az ur ide is nyomon követett s csakhamar arra is módot talált, hogy közelebbi ismeretséget kössön velünk. Engem eleinte bosszantott ez a kitartás. Közönséges, egyszerű, csöppet sem érdekes alak — ez a Wágner ur. Mama azonban el volt ragadtatva. A nábob félénk, hódolatlejes modora, feltűnő, izmos, szakállas alakja, s főleg rengeteg vagyon — mama tetszését azonnal megnyerték. Később én is hozzácsoktam. Arra azonban, hogy neje legyek, mindaddig nem gondoltam, míg a mama — ugy egy év mulva párisi tartózkodásunk után — a legnagyobb zavar és kétségbeesés hangján tudtoma nem adta, hogy Wágner ur nélkül eddigi életmódunknak véget kell vetnünk. Mit tudom én, mi került annyi pénzbe! Elköltöttük.

Ekkor tudtam meg azt is, hogy ön Párisban van s Szentgálén után... aki miatt nekem szenvednem kellott... most egy Therése Simpon nevű teremtes búvkörében tartózkodik.

De ez már nem okozott szenvedést. Ellenkezőleg, — nevettem rajta. Ime, én titokban örömm emlékéit — nem tagadom, gondoltam önére — ön azonban a régi maradt! De nevettem rajta. Végre is, ha már zuhanni kell — legyen ez a zuhanás tökéletes és imponáló. On így eszeledett. Szentgálén után — egy Therése Simpon nevű „aranylég”... vagy hogy szokás mondani.

rendhöz tárgyalása egy későbbi stádiumba esett, mint a képviselőház tárgyalása, egyrészt a képviselőház pénzügyi bizottságának rendelkezéseire bocsátott adatok, másrészt a képviselőház plénumában folyó tárgyalás alatt rendelkezésre bocsátott tevélységi adatok mind-mind segítségére jöttek a főrendeknek és törvényjavaslat megítélésénél. Ami pedig a szóval adott tevélységi adatok illeti, szigorúan ragaszkodott ahhoz, hogy a főrendház pénzügyi bizottságának teljesen ugyanazon adatokat és ugyanazon terjedelemben bocsáthassa rendelkezésre, mint a képviselőház pénzügyi bizottságának és így a főrendház nem kevesebb anyaggal, de sokkal több anyaggal rendelkezett és rendelkezhetett a törvényjavaslat megítélésénél.

Ami az időszűrés kérdését illeti, arra nézve kifejti, hogy a pénzösszeg tényleg múlt jelenség és kívánja is, hogy az legyen, mert a mai pénzösszeg semmi egyébként a következménye, mint a teljes és általános üzleti pangásnak, és minélly az idegen államokban is, nálunk is, a pangás megszűnik, ami költségkivétel és remélhetőleg nem sokára be fog állni, megszűnik a pénzösszeg és megszűnik az oltó kamatláb és így ez a szempont elesik. A pénzösszeg azonban magában nem elegendő arra, hogy egy konverzió eredményét biztosítsuk, ahhoz sok más egyéb tényező is szükséges, és senki sem képes garanciát nyújtani a tekintetben, hogy későbbi időpontban a körülmények úgy fognak találni, hogy azok segítségével a konverzió már csak így is keresztülvihessük. Elméletleg a dolog úgy áll, hogy amikor valamely állampapírnak az árfolyama felül emelkedik a parin és hosszabb időn keresztül a parin felül tartja magát, ez biztos jele annak, hogy az állam magasabb kamatot fizet a maga adósságáért, mint amennyit fizetnie kellene, mert oltóssággal is kaphatna pénzt. Nálunk ez a jelenség egyben és pedig nem most mutatkozik, hanem évek óta. Végül a konverzió bizonyos jogi akadályai, amennyiben úgy az arany vasúti kötsécs, mint az ezüst vasúti kötsécsre nézve, amkor ezek a címletek kibocsátattak, az a megkötés vétetett fel a címlet szövegébe, hogy 1899. január 1-ig azok nem konvertálhatók, 1899. január 1-je után azonban rég elmutt és így a jogi akadály megszűnt. Nem lehet tehát azt mondani, hogy a dolog elhárítandó csináttuk. Hiszen negyedik éve hogy csinálhattuk volna jogilag és csinálhattuk volna is, ha a körülmények megengedték volna. És ha most, majdnem négy év muiva, megragadjuk a kedvező alkalmat a művelet keresztülvitelére, a kormányt elhamarkodással vádolni nem lehet. (Igaz! Ugy van!)

Igaz, a kamatot leszállítottuk, mert hiszen az a konverzió célja, hogy oltóssággal kamatozásra menjünk át de hogy a tőkét megnyirbáljuk, arról szó sincs. Ellenkezőleg, nemcsak hogy nem nyirbáljuk, de miután a 4 százalékos papirokat, amelyeket a 4 és fél százalékosokért cserélte adunk, nem áll parin bocsátjuk ki, emeljük a tőkét fel mindazonáltal, akik hajlandók az új papirokat a régiéket felváltani eladani. Hogy mennyire emelkedett a tőke a régi konverzió következtében, azt mindenki tudja, mindenki ismeri, aki az ily konverziókban részt vett.

Ami a konverzió és valutarendezés közti kapcsolatot illeti, valuta-viszonyaink annyira konszolidáltak, hogy eltekintve egészen abnormis és rendkívüli körülményektől, amelyek az állam összes gazdasági viszonyait megátharják, nem tart attól, hogy a rendelkezésünkre álló eszközökkel normális viszonyok közt a váltóforrások ingadozását nem lennénk képesek kellően ellensúlyozni. Az utolsó szempont volt az, hogy talán kivanatosabb lett volna konzorcium igénybevétele nélkül vinni keresztül a konverziót. A legjelöltebb hitelintézet bíró államok, mint például Amerika és Anglia osinálnak és osinálhatnak ilyen konverziókat, mert hitelük óriási fejlettséggel bír. Más államok egy ilyen nagy műveletnél alig vállalták el azt a kockázatot, amelyre Amerika és Anglia vállalkozhatnak.

Ami a városokkal és községekkel szemben követelt eljárást illeti, e tekintetben nem szabad a javaslat megítélésénél téves szempontokból kiindulni. A városokkal és községekkel szemben a törvényjavaslat nem akart kedvezményt gyakorolni és nem privilegium az, ami ebben a törvényjavaslatban a városokkal és a községekkel szemben foglaltatik, az tudniillik, hogy az ő kötvényeik a konverzió kivül maradnak. Szóval tette gróf Zichy, hogy vannak egyes alapok, amelyek bizonyos jötekynek és közhasznú funkciókat végeznek és ennél fogva ezeket nem kellene megrovíditani. Ezt az álláspontot elméletileg helyesnek ismeri el és ha a kellő időben a szerződés megkötése és a törvényjavaslat megszövegezése előtt jutottak volna tudomására ilyen kívánások, akkor talán lehetett volna valami módot találni, ha nem is úgy, mint a városoknál, ezeknek az aggodalmaknak az elhárítására. Ma azonban a dolog annyira előrehaladott stádiumban van, hogy sem a szerződésben ma nem tud változtatni, sem nem volna kivanatos az, hogy a törvény megalkotása késedelmes szenvedjen. Elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés.)

Gróf Zichy Nándor: Méltóságos főrendek!...
Elnök: A vita be van zárva, semmiféle felszólalásnak nincsen helye a szavazás előtt.

Gróf Zichy Nándor: Főreértett szavaim helyreigazítására csak kérhetek szót?

Elnök: A vita bezárása után nem lehet. En bezártam a vitát, mintán megkérdeztem, hogy kíván-e valaki szólni és senki sem nyilatkozott. Azután kijelentettem, hogy bezárom a vitát.

Gróf Zichy Nándor: Kérem csak a miniszter beszéde után van bezárva a vita az eddigi megáratást és gyakorlat szerint. Ha abszolút nem szabad szólni, ez is egy bizonyos rendszer oka, de ha azt meltóztatik kívánni, hogy a főrendi tárgyalásokban részt vegyünk, ezt a jogot az eddigi gyakorlat és házszabály szerint nem méltóztatásuk úgy megszorítani, mert akkor azután csakugyan nem lehet részt venni ezen tárgyalásokon.

Elnök: A házszabályok e tekintetben igen világosan és igen határozottan rendelkeznek. Azt mondják ugyanis, miután a vita bezárott, egyáltalában felszólalásnak nincsen helye, kivéve a miniszterek részéről, a bizottsági előadó részéről és a különvélemény előterjesztői részéről. E szerint nem marad egyéb hátra, mint hogy a méltóságos főrendek szavazással határozzanak a fölött, hogy a törvényjavaslatot általában elfogadják-e a részletes tárgyalás alapjául?

A javaslatot általában elfogadják.

(A részletek.)

Gróf Zichy Nándor: A második szakasznál kifejti, hogy a miniszter két nyilatkozata, hogy aranyvalutával többet érhetnek el s hogy a külföld a mi koronaváltunkat le fogja adni, nem jédek egyúttal. A konverzió káros mert — s ezt ismétellen kijelenti — megnyirbálja a tőkét s a kamateszállítással sérti az állampolgárok érdekeit. A szakaszt nem fogadja el.

László László pénzügyminiszter: Bizonyos félreértés van még mindig. Ha mi aranykötelezettségünket magába foglaló papirokat bocsátanánk ki a tiszta koronapapír helyett, kétségtelen, hogy magasabb kurzusokat lehetne elérni annak az értékesítésénél. Ezt sohasem vitatta. De azért mégsem téves az az állítás, amely arra vonatkozik, hogy dacára annak, hogy mi nem operálunk a konverzióval kapcsolatosan aranyra szóló papirokkal a külföld a mi koronaváltunkat arany helyett fogadja el. Ez nem áll ellenében az előbbi állítással. A másik dolog az árszó kérdése. Nem csupán ez a szempont, vagy nem első sorban ez a szempont vezetett akkor amiódán nem aranypapirokra, hanem koronaértékre való konverziót ajánlott.

Nagyon helytelen az az állítás, hogy a konverzióval kapcsolatosan tökémenyírbálás is van. Ha ezt elfogadják a közönség, hogy tudniillik ő a konverzió alkalmából tőkétől veszít, akkor senki sem fog konvertálni, mert senki sincs kényszerítve rá és hogyha ilyen nézet a közönség között lábra kap vagy pártolásra talál, akkor a konverzió sikere teljesen kockázatva van. — Tökémenyírbálásról szó sincsen.

A hátralevő szakaszokat változatlanul elfogadják. A jegyzőkönyv hitelesítése után
elnök: az ülést bezárja.

BELFÖLD.

Koerber Budapestén. Dr. Koerber osztrák miniszterelnök ma délután Regner lovag osztálytanácsos kíséretében Budapestre érkezett. Délután 3^{1/2} órakor a magyar miniszterelnökségbe ment, ahol Széll Kálmán miniszterelnökkel több órahosszat — esti 8 óráig — értekezett az új vám-tarifáról, valamint a monárkiának mind a két államát érdeklő többi függő kérdésről. A tanácskozás holnap délelőtt folytatják. Dr. Koerber valószínűleg csak holnap este utazik el Budapestről.

A delegációk összehívása. Már többször volt említés tőve, hogy a delegációkat az idén május hó 6-ikára hívják össze. Az erre vonatkozó királyi kérések így szólnak:

I.

Kedves gróf Goluchowski!

A birodalmi tanács által, az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján, az 1902. évre megválasztandó és a magyar országgyűlés által, az 1867. évi XII. törvények alapján, az 1902. évre kiküldendő közönségi bizottságot másolatban melékel kézirataimmal folyó évi május hó 6-ára Budapestre egybevitam és megbízom önt, hogy az illető előterjesztések megitése iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1902. évi április hó 5-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Goluchowski, s. k.

II.

Kedves Széll!

A közönségek tárgyalására a magyar országgyűlés részéről, az 1867. évi XII. törvények értelmében, az 1902. évre kiküldendő bizottságot valamint a birodalmi tanács által, az 1867. évi december hó 21-én kelt törvény alapján, az 1902. évre megválasztandó bizottságot a részükre törvényileg meghatározott teendők elintézése végett folyó évi május hó 6-ára Budapestre ezennel egybevitom.

Midőn ehhez képest egyuttal közös miniszteriumaimat alkotmányoszerű előterjesztéseik megitélésére utasítom, megbízom önt, hogy a magyar országgyűlés bizottságának kiküldése s e bizottság tagjainak egybevitása iránt intézkedjék.

Kelt Bécsben, 1902. évi április hó 5-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Széll Kálmán s. k.

Hasonló tartalmú kéziratot intézett ő felsége dr. Koerber osztrák miniszterelnökhez is. — Bécsből telelőnálják, hogy a Reichsrath a jövő hét folyamán választja meg az osztrák delegációt tagjait.

A balassagyarmati mandátum. A királyi Kuria gróf Forgách Antal balassagyarmati országgyűlési képviselő mandátuma ügyében elrendelte a bizonyítási eljárást. A kiküldött ítélőtáblai bíró befejezte a vizsgálatot és az iratokat felterjesztette a királyi Ku-

riához. Ennek folytán dr. Favrik Béla, a II. választási tanács elnöke, az ügy érdemleges tárgyalásának folytatására határnapul május 6. napjának délelőtti 10 óráját tűzte ki.

Politikai mozaik.

Budapest, április 12.

Szenzációt, nagyon aggasztó, nagyon fájdalmas szenzációt kolportálnak egy idő óta csendben, suba alatt, szinte félve attól, hogy meghallja az, akit illet. Akit illet, az: Vasváry Kólos hercegprímás, a Paz galamblelkű apostola. Szól pedig a szenzáció arról, hogy a bitoros aggyastán egészsége az utóbbi időben nagyon megrendült, törékeny teste közel van az összetöréshez, s ezért segítséget keresnek mellé, aki egy személyben utódja is legyen. A *coadjutor cum iure successione*, akit emlegetnek, Kohl Medárd püspök lenne. Ez a hír jár szájról-szájra, vegyes érzéseket kavartva föl a lelkekben. A hír igen előkelő körökbe is eljutott, s ez a szerencse. Mert ezekből a körökből megkaptuk a teljes és határozott cáfolatot. Egy szó sem igaz az egészről. A hercegprímás friss egészségben van, teste és szelleme teljesen úde.

A cáfolat teljes hiteleül emondjuk a hamis szenzáció valószínű eredetét is. Keresnek ugyanis egy püspököt az esztergomi egyházmegyébe, de nem segédpüspököt és egyáltalán nem az utódlás jogával. A dolog úgy áll, hogy a *budapesti vikárius* helye üres már évek óta, s ezt akarják most újra betölteni. Amint tudva van, a budapesti vikáriust Vasváry primásé alatt szervezték és Csella Nándorral töltötték be. Mikor az első vikárius meghalt, az a vélemény jutott tulsulyra, hogy a budapesti püspöki helynökség teljesen fölösleges, sem megfelelő hatáskörrel, sem megfelelő dotációval nem lehet ellátni. Ugy látszik, az illetékes körök most megváltoztatták ezt a nézetüket és újra be akarják tölteni a budapesti vikáriust, amely tudvalegleg nem segédpüspökség, nem is szól a főegyházmegye egész területére, hanem csupán Budapestre. A Kohl Medárd neve pedig úgy került a dologba, hogy az állást Kohl Medárdnak odakinálták, de ő azt nem fogadta el, kijelentvén, hogy hajlandóságának jobban megfelel, ha eddigi működését folytatja az eddigi szeretettel, a primás oldalán.

Ez a valóság torzult el hamis szenzációvá, ebből támadt az a kínos aggodalom, amelyről ime, törömmel és megkönnyebbüléssel jelenthetjük, hogy — amint mondani szokták — légből kapott...

Ime, ismét néhány adalék a nemzetiségi agitáció tőrfoglalására. Egyszerre két tőnyelvű újság indult meg, mindakettő határozottan pánszláv irányú. Az egyiknek a címe *Povalski Noviny* (Vágvölgyi Újság) és *Nyitran* jelenik meg; a másik: *Hlas Ljudi* (Néplap) és itt nyomják a fővárosban — *Obudán*. Ez a második látszik veszedelmesebbnek. Hangjára jellemző egyik legutóbbi cikke, amelyben azt írja, hogy a mostani kormányzati rendszer csak látszatra igazságosabb, mint az előbbi, a tőt népet most is elnyomják és nem szabad nyugodnia a tótságnak addig, míg a tőt zászló csak nem leng Magyarország ormán. Ennek a lapnak az előfizetési ára egy korona egy egész évre, de előfizetési felhívásában azt írja, hogy mihielyt háromszor előfizetője lesz, akkor, hogy akkor teljesen ingyen fogják adni. Voltaképp már most is ingyen adják, mert azzal az egy koronával éppen csak a krajcáros postabélyeg ára van megfizetve.

Ha ezen egy kicsit elgondolkozunk, ismét egy kétségtelen bizonyítékot kapunk arra, hogy a tőt nemzetiségi mozgalmat *kivülről pénzélik*. Akármennyire keressük is, itthon nem találjuk meg azt a pénzforrást, amely elég hatalmas arra, hogy ingyen osztogatott lapokat tartson fenn. Honnan jön tehát a pénz?

Pánszláv mozgalomról lévén szó, önkénytelenül is Oroszországra gondol az ember. De akik ismerik a felvidéki tőt agitáció vezetőit és embe-reit, azok tudják, hogy nem Oroszországból meríti a propaganda a pénzerejét, hanem *Csehországból*. Láttuk a *Tátra-bank* legutóbbi grümdolrásánál is, hogy cseh pénzintézet és cseh hazafiak állanak a háta mögött. Az aztán más dolog, hogy a *csehek honnan veszik a pénzüket*, azt a pénzüket

trdnílik, amelyvel magyarországi fajrokonait támogatják? Erről meg azt mondják a helyzet ismerői, hogy igenis Oroszországban bugyog a forrás. Így hát a magyarországi tót lapokat, gyárakat, bankokat mégis muszkapénz szutenirozza, csakhogy az utja a cseh hegyeken át vezet ide hozzánk. A rubelt *Prágában* váltják fel koronára s ebben az állózetben gurul tovább-tovább. Ime, már eljutott *Ó-Budig*.

Még egy szimptoma. Breznóbányán emberemlékezet óta minden márius 15-én magyar szónoklat volt az evangélikus templomban. Az idén ez a magyar szónoklat *elmaradt*. Elmaradt pedig azért, mert a hívek azzal fenyegették a lelkészüket, hogy botrányt csinálnak a templomban, ha magyarul mer beszélni. A pap kénytelen volt engedni a tótok terrorizmusának.

Ez a terrorizmus terjed, egyre vakmerőbb lesz, s amint látszik, felüti már a fejét nemcsak a tót központokban, hanem a periferiákon is, ott, ahol van magyarság, de gyenge, mert szervezetlen. Ez a jelenség elég komoly arra, hogy komolyan gondolkodóba ejtse a hazafiakat, különösen a Felvidék magyar társadalmát.

A nemzetiségi kérdés szempontjából nem lehet közömbös, hogy ki lesz *Goldis* utódja az aradi román püspöki széken. A görög-keleti román egyháznak legnagyobb és legvagyonosabb püspöksége az aradi. Aki ezt a püspökséget elfoglalja, jóformán az lesz a kormányzója lelkiekben a hazai románság óhítá részének, főleg most, a gyenge, tehetetlen és minden tekintély híján való *Metianu* metropolita mellett.

Elképzelhető, hogy a korteskedés erős és izgalmas, s nem szorítkozik az aradi egyházmegegyére. Amint már *Goldis* halála napján megirtuk, két jelölt küzd a püspökségért: *Hamesa* Agoston aradi és *Mangra* Vazul nagyváradai vikárius. A kettőnek egyformán erős a pártja, de mégis mintha valamivel nagyobb volna a kilátása *Hamesának*, aki már *Goldissal* szemben is csak hat szóval maradt kisebbségben. És a magyarság szempontjából ez volna a kisebb baj. *Hamesa* az, akitől a magyarságnak kevesebb oka van félni. Örülni persze neki sem igen tudnánk. *Sima modoru*, eléggé művelt, alkalmazkodni tudó ember és politikailag nincs határozottan kompromittálva. Ámbátor, mikor a memorandum idején Aradon a híres tüntetések voltak s az oláh szeminarium növendékei valóságos guerilla-hadjáratot folytattak a magyar lakosság ellen, akkor ennek a szeminariumnak *Hamesa* volt az igazgatója. Való, hogy az igazgató akkor bejárta az aradi lapok szerkesztőiségeit és erősen elítélte a tüntetéseket, de ennek az elítélésnek nem igen látszott a fogamatja. A szeminaristák tovább is felfegyverkezve jártak és az intézet udvaráról követek dobáltak békés polgárookra. Az igazgató ur fellépése tehát legalább is az *energia* szempontjából kifogásolható. És felmerülhet az a kérdés, hogy aki egy csomó rakoncátlan diáknak nem tudott ura lenni, hogyan tud majd elkörmányozni egy egész egyházmegyét, ahol pedig folyó számmal vannak rakoncátlan elemek?

Ott vannak például *Mangrák*. Ez a szép, Krisztusfeju pap veszedelmes ember mindenképpen. Igaz, hogy három-négy év óta az egész ember csupa megbánás, csupa lojalitás és csupa szelidség. De ez a három-négy év — tudja mindenki, aki ismeri ezt a tehetséges strébert — előkészület volt a püspökségre. A derék *Goldist* — aki elkövette azt a tragikai botlást, hogy szövetségét elfogadta, mikor püspökjelölt volt — egészen behálózza a ravasz *Mangra*. *Goldis* azt hitte, hogy ha egyszer benn ül a püspöki széken, majd leszereli őt a hazafiatlan elemeket, okossággal, szelidséggel. Pedig *Mangra* szerelte le őt. Kikötötte magának és meg is kapta a nagyváradai vikáriust s ott kezdett előkészülni a püspökválasztásra. Tudta, hogy ez nem lehet mese, mert *Goldis* már beteg volt, mikor püspöki székét elfoglalta. Tudta, hogy csak néhány évig kell meghuznia magát, csak addig, míg elfelejtenek egyetmást.

Igen ám, de vannak dolgok, amiket nem lehet elfelejteni. *Mangra* Vazul szereplése a memorandum-pörben és az azt megelőző, meg utána következő időkben nemcsak gyűlöletes volt, hanem

utálatos. Ez az ember az utcára ment lázítani, verekedni. Aradon egy kávéház előtt megverték, leköpdösték, mert uszította az oláh fiatalságot a magyarok ellen. A memorandumnak ő volt egyik értelmi szerzője, s aztán mások mögé bujt, hogy a büntetés elől meneküljön. Mikor botrányos viselkedése miatt tanári állásától felfüggesztették, akkor egy oláh biztosító-intézet ügynökének csapott fel és mint biztosító-vigé járt faluról-falura, egyházi áttokkal fenyegetve azokat az oláhokat, akik magyar intézetnél biztosítják magukat. Nem volt nála agilisabb, féktelenebb, gyűlölködőbb agitátor a tulzók között sem. Aradon, ahol hagyományos volt a békés együttélés a magyarság és románság közt, ez az ember bontotta meg az egyetértést és csinált olyan felfordulást, hogy évek kellettek, míg legalább a társadalmi érintkezés legalább némiképp tűrhető lett. *Nyes* multat nem lehet expialni néhány évi sunyi megalázkodással. Főleg ha tudja az ember, hogy a megalázkodás reménybeli bére az aradi püspökség.

A dolog tehát úgy áll: az egyik jelölt ellen az lehet a kifogás, hogy gyenge, a másik viszont erős. De *Hamesa* nem elég erős arra, hogy a magyarságnak hasznára lehessen; viszont *Mangra* olyan erős, ha ártalmukra lehet és nyilván lesz is, ha püspök lesz. Így gondolkozik az egyházmegye magyar intelligenciája, amely az adott körülmények között *Hamesa* megválasztásába tudna inkább belenyugodni. Persze, hogy legjobb volna a kettő közül az a harmadik, aki — sajnos — *nincs*...

KÜLFÖLD.

Kormányválság Norvégiában. Krisztiániából táviratozzák, hogy *Steen* államminiszter a régens-trónörökösnek *beadta lemondását*. Azt hiszik, hogy a kormányváltás a trónörökös ittléde alatt fog végbemenni és hogy a miniszter lemondása szerdán az államtanács előtt lesz. Valószínű, hogy *valamennyi miniszter rendelkezésére bocsátja tárcáját*.

A mandzsú-szerződés. *Pétervárról* táviratozzák: A hivatalos lap ma a kormánynak részletes jelentését közli a mandzsúriai kérdésről. A bevezetés a Mandzsúrországra vonatkozó szerződés megkötését adja hírül. Azután következik az április 8-án Pekingben aláírt szerződés teljes szövege.

A szerződés *1. cikkében* Oroszország kijelenti, hogy beleegyezik abba, hogy Mandzsúrságban visszaállítsa a kínai kormányzatot. Mandzsúrság tovább is a *kínai birodalom alkotórésze* marad. A kínai kormány visszanyeri a jogot, hogy ott a kormányzás és közigazgatást épp úgy gyakorolja, mint Mandzsúrságban az orosz csapatok által való megszállás előtt.

A *2. cikkben* Kína kötelezi magát, hogy az orosz-kínai bankkal 1896. szeptember 8-án kötött szerződés rendelkezéseit a kínai kormányzat és közigazgatás helyreállításáig szigorúan megtartja. Az említett szerződés 6. §-a értelmében Kína kötelezi magát, hogy megvédi a vasutat és a vasutalál alkalmazotti embereket ugyiszint gondoskodik a Mandzsúrságban lévő összes orosz alvállalkozó és az általuk alapított vállalatok védelméről. Ezzel szemben az orosz kormány kötelezi magát, hogy *csapatát lassanként kivonja Mandzsúrságból, hacsak zavarok nem támadnak és más hatalmasságok eljárása meg nem akadályozza benne*. A csapatok visszahívása következőképpen történik: 1. a szerződés aláírásától számított hat hónap alatt az orosz csapatok kiürítik Mukden tartomány délnyugati részét a Liau-lyólyig és átadják Kínának a vasutakat; 2. a következő hat hónap alatt Mukden tartomány többi részét, továbbá Kirin tartományt ürítik ki az orosz csapatok és 3. a következő hat hónap alatt visszavonják a többi orosz csapatokat, amelyek Olungciung tartományban vannak.

A *3. cikk* azokról a kínai csapatokról rendelkezik, amelyek Mandzsúrságban elhelyezhetők míg az orosz csapatokat vissza nem vonják. *Kína Mandzsúrságban csak annyi katonaságot tarthat, amennyit az orosz katonai hatóságok megengednek*. Ha az orosz csapatok Mandzsúrságot kiürítették, a kínai kormány maga határozhatja meg mandzsúrszági csapatainak számát, az orosz kormányt azonban csapatainak minden szaporításáról vagy csökkentéséről rögtön értesítenie kell, mert a mandzsúrszági kínai csapatok minden főlétesítés szaporítása a szomszéd külterületeken lévő orosz csapatok szaporítását vonná maga után. A rend fenntartására Mandzsúrság ama részeiben, amelyek nem tartoznak a kínai keleti vasúthoz, kínai rendőrség alakítandó, amely kizárólag kínai alvállalkozói fog állani.

A *4. cikkben* Oroszország megígéri, hogy a sanhikvan-jintau-hszinmintumi vasúti vonalat visszaadja a tulajdonosoknak. A kínai kormány kötelezi magát: 1. hogy a vasút védelméért

egymaga vállalja el és sem erre a célra, sem az építés, sem a kiaknázás céljaira más hatalmasságot nem vesz igénybe, sem más hatalmasságot meg nem engedi, hogy az oroszoktól visszakapott területet megszállják; 2. hogy az említett vasutat az 1899. április 24-én kelt orosz-angol egyezmény és a nevezett vonalak építésére írott kölcsön tárgyában egy magántársasággal 1898. október 10-én kötött szerződés értelmében fogja átállítani vagy kiaknázni; 3. ha Madsuorszag déli részében vasutakat építenek, ha Jintanban hidat építenek vagy ha a vasúti vonalnak most ott lévő végpontját máshová teszik át, előzőleg Oroszországgal kell megegyezni ezekre a kérdésekre nézve; 4. visszahozza Oroszországnak azokat a költésgeket ameyeket az a sanhikvan-jintau-hszinmintumi vasút átvételére és e vasút kiaknázásának helyreállítására fordított.

Az Oroszország és Kína között kötött régebbi szerződések rendelkezései, amennyiben azokat az ez egyezmény meg nem változtatja, tovább is érvényben maradnak. A szerződés azon a napon lép jogerőre, amelyen a két ország meghatalmazottjai aláírják. A ratifikáló okiratok kiadásának a szerződés aláírásától számított három hónapon belül kell történnie Pétervárott. A szerződést orosz, kínai és francia nyelven állították ki. Ertelemezésénél a francia szöveg irányadó.

A kormány közleménye azt mondja továbbá, hogy a pekingi orosz követ jegyzékét adott át a kínai meghatalmazottnak, amelyben az orosz kormány kijelenti, hogy Niucsung-po gári közigazgatását csak akkor fogja átadni a kínaiaknak, ha ez idegen csapatok elhagyják ezt a kikötőt és ha Tien-cint, amely nemzetközi igazgatás alatt áll, átadják a kínaiaknak. Végül hangsúlyozza a közlemény, hogy számitani lehet Kelet-Ázsia teljes pacifikálására és Kína és Oroszország barátságos szomszédi viszonyának mindkét birodalom érdekében való további fejlődésére, de ha a kínai kormány ígérete ellenére bármely okból megszegné a szerződés valamely rendelkezését, az esetben az orosz kormányt sem a mandzsúriai szerződés rendelkezései, sem ebben az ügyben tett nyilatkozatai nem köteleznék, s kénytelen volna a felelősséget minden ebből származható következményért magáról elhárítani.

A délafrikai béke.

— A Budapesti Napló táviratai. —

Budapest, április 12.

Rendkívül mozgalmas napja volt tegnap Angliának. Mindenfelé úgy beszéltek ott a békekötésről, mint befejezett tényről, és e hitet nem tudták megingatni még a félhivataloson közzétett demontik sem. Portsmouthban a polgármester egy innepi lakomán felszólította a jelenlévőket, hogy poharukat a békekötésre ürítsék. Több városban a békekötés híre fellobogoztatta a házakat. *Doverből* azt jelentették, hogy *Roberts* táviratban tudatta a háború befejezését. A hadügyminisztériumhoz százával érkezett a távirati tudokozás, amelyre az válaszolták, hogy a kormány nem ninos mit hozzátennie *Brodric* tegnapi nyilatkozatához. De a hadügyminisztérium mégis kénytelen volt késő este a lázas igazgatóság hatása alatt egy kommunikét közzétenni, amelyben azt mondta, hogy a béke megkötéséről terjesztett hírek *alaplatanok*. Azonban az általános izgatottság azért csak nem skart megszűnni, mert kitudódott, hogy *Brodric* hadügyminiszter az alsóházban tett nyilatkozata után igen fontos táviratot kapott *Kitchener*től, amelyben közölte *Steyn* békejavaslatait. *Balfour*, akit ma késő éjjel is ostromoltak, kijelentette, hogy nem érkezett *Kitchener*től efféle távirat. A király váratlan visszaérkezésének híré is békés értelemben magyarazták. Az összes újságok részletesen írnak a közeli békekötés valószínűségéről. A legtöbb újság azt a reményt fejezi ki, hogy a béke legkésőbb a jövő hét folyamán létrejön. Megerősítik azt a hírt, hogy *Chamberlain* komolyan megbetegedett, valamint azt is, hogy a kormányban nagyon komoly differenciák merültek föl s nem látszik lehetőségre, hogy *Chamberlain* kénytelen lesz állásától megválni. A *Daily Mail* felszólítja a kormányt, hogy a békétárgyalásnál engedékenységset tanusítson. A *Daily Express* valószínűnek, sőt bizonyosnak hiszi a békekötést. Csak a liberális lapok maradnak meg pesszimistikus fölfogásuknál s különösen a *Daily News* azt írja, hogy nagyon kevésbé látszik valószínűnek, hogy a boerok belenyugodjanak államiságuk jövőjének olhalasztásába. Az *Exchange Telegraph* szerint a békétárgyalás már annyira haladt, hogy *Kitchener* *Shalk-Burger* és *Steyn* békejavaslatait tárgyalás végett már elküldte a hadügyminisztériumnak.

Londen, április 12.

A *Reuter-ügynökség* jelenté Klerksdorpból 10-iki kelettel: A két boer kormány képviselői tegnap, szerdán délután és ma összejültek tanácskozásra. A tanácskozásokban csakis ezek a megbízottak vesznek részt. Kifele nem szabad érintkezniök. *Lord Methuen* részletes jelentést küldött a kormánynak a tweboschi ütközetről, melynél a boerok fogságába esett. *Methuen* nagyon kíméletlenül nyilatkozik a

yeomanekről, akik szerinte a katona *lealemibb tulajdonságai nélkül szükölködnek*, s akik egyáltalában nem arra valók, hogy harcba küldjék őket.

A hadügyi hivatal közlése szerint az ezerfőnyi csapat, amelyet a főparancsnok tegnap megszemlélt, elsje azoknak a csapatoknak, amelyek Dél-Afrikába mennek a téli hadjáratra. A jövő héttől kezdve újabb csapatok mennek Dél-Afrikába és pedig 7000 főnyi gyalogság, 1000 főnyi tüzérség, 7000 yeomanry és 5000 főnyi gyarmati csapat.

Vasárnap éjféltől általános fegyverszünetet fognak proklamálni.

London, április 12.

A liberálisok azt hiszik, hogy a boerok mindent várhatnak a béketárgyalás halogatásától, mert júniusban sokkal kedvezőbb feltételeket erőszakolhatnak ki, mint most. Ily körülmények közt valószínűnek látszik, hogy a béketárgyalás hetekig, sőt talán hónapokig is el fog húzódní.

Brüsszel, április 12.

Megerősítik azt a hírt, hogy a dél-afrikai boer vezérek Krüger és az engesztelhetetlenek tiltakozása mellett is hajlandók az autonómiát elfogadni és a föltétlen függetlenség követelésétől elállni.

Utrecht, április 12.

Dr. Leyds a Reuter-ügynökség képviselője előtt kijelentette, hogy az a tegnap este terjesztett hír, amely szerint a békefeltételeket már megállapították, már azért sem helyes, mert a délafrikai boer vezérek a hírt hozó távirat feladásakor még nem is tanácskozhattak. A békét különben nem is kötik meg a nélkül, hogy az európai boer képviselők a kérdéssel foglalkozzanak. Arra a kérdésre, hogy az a konferencia, amelyben Dr. Leyds tegnap részt vett, a béketárgyalások megbeszélésére ült-e össze azt válaszolta Leyds, hogy ez a konferencia csak egyike volt azoknak a tanácskozásoknak, amelyeket rendszeres tartani szokott a boer képviselőkkel. A tanácskozás különben aránylag nagyon rövid ideig, 1/2 óráról 11-ig tartott.

London, április 12.

Az *Echo* című napilap azt jelenti, hogy a mal kabinettanácsot nem a béketárgyalások miatt, hanem Hicks-Beach pénzügyminiszter és Chamberlain gyarmatminiszter között támadt nyílt egyenlenség miatt hívták össze. Hicks-Beach a szükséges hadiköltségek nagy részét új adókkal akarja fedezni, ellenben Chamberlain kölcsön kibocsátását követeli. Mind a két miniszter jelen lesz a tanácskozáson, noha mindketten betegek. Chamberlain ezt a hírt megcáfolja.

London, április 12.

A boer vezérek mindennap tanácskoznak. Az angol parancsnokok a legteljesebb szabadságot engedik a boeroknak az egymás között való érintkezésre, de a harcban álló kommandókkal nem szabad közlekedniük. A *Westminster Gazette* állítolag boer forrásból arról értesül, hogy a boer vezérek hajlandóságot mutatnak az angol birodalmi alattvalóság felvételére, nemzeti nyelvük megtartása és jogaik biztosítása mellett. Azt kívánják, hogy a két köztársaság ne legyen kénytelen elfogadni a brit lobogót, amikor a saját zászlójáról lemond, hanem lépjen be a délafrikai angol gyarmatokból alkotandó szövetségbe.

London, április 12.

Mint a Reuter-ügynökség értesül, mindazok a hírek, melyek a békére való közeledésről szólnak, teljesen koraiak. Valószínűen, hogy a Klerksdorpban tanácskozó boer vezetők előszörre oly békefeltételeket fognak javasolni, melyek az angol főparancsnokra nézve elfogadhatók volnának. Ezért az a feltevés, mely a nép körében el van terjedve és mely szerint a béke mielőbb megkötetnék, jelenleg minden jogosultság nélkül való.

London, április 12.

A ma tartott minisztertanács, meiyen Chamberlain Hicks-Beach is részt vettek, aránylag rövid tartamu volt. A tanácskozás céljáról és eredményéről semmí sem szivárgott ki.

Edinburg, április 12.

Az *Evening News* állítolag megbízható forrásból értesül a békefeltételekről, melyeket a Hollandban levő boer megbízottak a délafrikai boer vezetők jóváhagyásának fenntartásával a béketárgyalások alapjául formuláltak. Ezek a feltételek, melyek esetleg alapul szolgálhatnak a klerksdorpi tárgyalásoknál, a következők:

1. A boerok a feltétlen függetlenséget főpontként állítják fel, feltéve, hogy a két állam jövőbeli közös kormányzását illetőleg kielégítő megállapodásra jutnak. 2. Kitchenernek a vagyonlekobzásra vonatkozó proklamációja érvénytelennek nyilvánítatik és az elkobzott tulajdon visszaadják. 3. Kártérítés az e pusztított magántulajdonért és a csapatok által elvett készletekért. 4. Teljes elismerés

reése mindazoknak a kölesönöknek, melyeket az ellenségeskedések megkezdése előtt és után a lord Roberts által proklamált annexio időpontjáig kötöttek. 5. A nyelvkérdést kölesönös megegyezéssel szabályozzák. 6. Az összes fokföldi felkelők részére amnesztia és az összes politikai foglyok szabadonbocsátása. 7. Megállapítása a határidőnek, a meddig az összes hadifoglyok Délafrikába visszaküldendők. 8. Elfogadandó egy vagy két barátságos halalom ajánlata, hogy a békeleltételek végrehajtását ellenőrzi.

London, április 12.

Az alsóház ülésének végén Balfour kijelentette, hogy a béketárgyalásra vonatkozó híresztelések alaptalanok. A béketárgyalásról nem jöttek jelentések Dél-Afrikából és a dolog természeténél fogva nem is jöhetnek.

A belgiumi forradalom.

— A Budapesti Napló táviratai. —

Budapest, április 12.

Belgiumban még nem csökkent a veszedelem: úgy a kormány, mint a munkások vezetői éppen nem kerestek még érintkezési pontokat, kompromisszumra tehát nincs egyelőre kilátás, s ennek következtében tovább folynak az erőszakoskodások. A kormány, hogy tekintélyt szerezzen magának, szigorú rendszabályokhoz nyul a helyett, hogy orvosolni igyekeznek a munkások bajait. A minisztertanács, mely állandóan együtt van, elhatározta, hogy a katonaságot utasítja, löjjen a tömegre, ha hétfőig a nyugalom nem áll helyre. Ezt a határozatot tudtára ádták a szocialista pártvezéreknek is, akik mégsem hajlandók a zavargást lecsönvesíteni.

Kétségbe vonják, vajjon a kormánynak elég ereje lesz-e a nyugalom helyreállítására. A mozgalom már sokkal nagyobb méretű, sem hogy erre számítani lehetne. Az éjjel több város összeütkezés volt. A tüntetők több helyen torlaszt építettek, amelyet valóságos rohammal vett be a katonaság. A sebesültek száma néhány száz; köztük van Delbastier szocialista képviselő, akit karddal sebesítettek meg a karján. Ma reggelre el voltak zárva mindazok az utcák, amelyekben üzletek vannak. A vidékekről még rosszabb hírek érkeznek. A helyzet valóságos.

A kamara tegnapi viharos ülése után a szocialista baloldali tagjai elhatározták, hogy a lakosságot felszólítják, hogy se ma, se holnap este ne tüntessenek. A kamarából a Népházába mentek, ahol gyűlés volt. A Népháza előtt a tért katonaság tartja megszállva. A polgárőrség és a rendőrség mindenütt megakadályozta tiznél több embernek a gyülekezését. A gyűlésen Destree szocialista képviselő felszólította a lakosságot, hogy a jövő héttől kezdve lépjen akcióba. A munkások az általános sztrájk fegyveréhez folyamodjanak, ha a kormány erőszakhoz nyul. Van der Velde képviselő felszólította a lakosságot, hogy tartsa meg higgadságát és csak hétfőn tüntessen. Felszólította a jelenlevőket, hogy kis csoportokban hagyják el a termet, nehogy összetűzenek a csendőrséggel. Van der Velde beszéde alatt a Népháza előtt dulakodásra került a dolog. A rendőrség karddal támadta meg a tüntetőket, akik közül egyet megsebesítettek. Egy lovasított csendőrcsapat elkergette a tüntetőket a Népháza bejáratától, amiben a rendőrség kivont karddal támogatta. Végre sikerült a környékbeli utcákat kiüríteni. Van der Velde is magával ragadta az áradat, úgy hogy kénytelen volt menekülni.

Liège, április 12.

Tegnap este kétezer tüntelő járta be az utcákat és a fozház előtt tüntettek az általános választójog életésével. Egy másik körülbelül ezerfőnyi csoport csatlakozott hozzájuk és azután együtt mentek a Népháza elé, ahol több szónok heves beszédet mondott a kormány ellen és felszólította a munkásokat, hogy hétfőn kezdjék meg az általános sztrájkot. A rendőrség közbelépett. Erre verekedés támadt, amelyben több ember megsebesült.

Genet, április 12.

A pályaudvar előtt tegnap este nagy néptömeg várta forradalmi dalok éneklésével a Brüsszélből hazatérő genti képviselőket. A vonat megérkezésekor a klerikális képviselőket fűtüléssel fogadták. A tüntetőket lovaság verte szét. Egy munkás megsebesült. A képviselőket rendőrtisztviselők és lovasoktatnak kísérték lakásukra.

Brüsszel, április 12.

A Havas- Reuter-ügynökség a következők közönlékét adta ki: A tegnapi nap jellemző eseménye az a nyílt szakadás, amely a képviselőkamara tegnapi ülésén történt a szocialisták és ama liberálisok között, akik a szocialistákhoz csatlakoztak, hogy az általános választójogot kívivák. A klerikális lapok a liberálisoknak ezért a hazafias magatartásért elismeréssel

adóznak. A kormánynak ez a tény újabb támasza lesz a rend erőlyes védelmében. A rend föntartásáért küzdő elemek csoportosulását az események hatalmas hozza létre és a mérsékelt pártok fegyverszünete addig fog tartani, míg az izgatottság tart. A kormány a vidéki községi hatóságoktól támogatva, megtette mindazokat az intézkedéseket amelyeket a helyzet követel. A rend megvédése biztosítva van. A rendőrség, a csendőrség és az elite-csapatok a legjobb szelleműl vannak áthatva és eddig ezeknek a beavatkozásá magában is elegendő volt arra, hogy léken tartson néhány hevesvéri tüntetőt és szétoszlassa a csödületeket, amelyek hangsúlyozzuk, nem komoly szocialistákból, hanem olyan emberekből állottak, akik az utcákat bejárva, revolverrel lövölöztek a rendőrségre, ablakokat vertek be és pusztításokat vittek véghez, nem azért, hogy politikai jogokat szerezzenek, hanem azért, hogy kihágást kövessenek el. A polgárőrség mindenesetre a legjobb szelleműl van áthatva és nagyobbára olyan polgárokból áll, akiknek az üzleti tevékenységet akadályozó rendbontás esetén nincs mit nyerniük. A polgárőrség mérséklettel, de habozás nélkül fogja teljesíteni kötelességét. A hadsereget, amelyet a községek bizonyos előjogai alapján csak akkor szabad használni, ha a rendőrség, a csendőrség és a polgárőrség nem elegendő, a szocialista párt erősen megdolgozta. Bizonyos, hogy a katonaság soraitban leveik vannak a legszűkebb eszméknek. De mit érhet el ez a néhány magában álló ember olyan föbbevalóktól és katonáktól körülveve, akiknek lojalitásához gyuan nem íér? Az izgatottság még nem érte el tetőpontját. Ez csak a jövő héten fog bekövetkezni és pedig valószínűleg az általános sztrájkkal egyidejűleg. Ámde ismétljük, hogy minden intézkedés megtörtént és meglepetések többé nem lehetségesek. A kormánynak eltökélt szándéka, hogy a forradalmi nyomásnak nem enged és erőlyes magatartását a rend minden barátja helyesli. A parlamentnek egész szabadon kell tanácskoznia, hogy az alkotmány esetleges revíziójáról és az általános választójogról határozzon.

Charleroi, április 12.

A charleroi medencében hétfőre elhatározták az általános sztrájkot. A közszénbányákban ma sok munkás nem állott munkába, de azért mindenütt nyugalom van. Holnap nagy népgyűlés lesz az általános választójog érdekében. A hatóságok minden intézkedést megtettek a rendezavarások elnyomására.

HIREK.

Budapest, április 12.

— BUDAPESTI NAPLO. Április 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn déli előtt jelenik meg.

— A király látogatása. Bécsből sürgőnyzik, hogy a király ma délelőtt a vasutminiszter, a helytartó, a tartományi marsall és a polgármester társaságában bejárta a városi vasut dunacsatornai és wienthali vonalát.

— A walesi herceg Amerikában. A walesi herceg — mint egy newyorki táviratunk jelenti — ma formális meghívást kapott azokra az ünnepségekre, melyeket a newyorki kereskedelmi kamara elavaltása alkalmából rendezni fognak. A fogadtatás programja körülbelül ugyanaz lesz, mint volt Henrik herceg megérkezése alkalmával. A sajtó nagy ünnepi lakomát ad az angol trónörökös tiszteletére.

— Bérmlálás a fővárosban. A jövő hónapban pünkösdi ünnepén és pünkösdi betében bérmlások lesznek a fővárosban. A bérmlálást a hercegprimás megbízásából dr. Kohl Medárd főszentelt püspök fogja végezni. Bérmlálás lesz az összes fővárosi plébánia-templomokban, az egyházi növeldekben és a zárdákban. A bérmlalendő növeldeket a jövő héten felhívják a jelentkezésre, a mikor közlik velük a bérmlálás pontos idejét.

— A perzsa sah Marienbadban. A perzsa sah július 25-étől augusztus 13-ikáig jog kura céljából Marienbadban tartózkodik. Marienbadba megérkeztek már azok a perzsa udvari hivatalnokok, akiknek az a megbízásuk, hogy szállást csináljanak a sah és kísérete számára.

— Az új főgondnok. A dunamelléki ev. ref. egyházkerület néhai Szilágyi Dezső hitvaiati utódát, Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert egyházkerületi főgondnoki hivatalába e hó 16-án szerdán délelőtt 10 órakor fogja ünnepélyesen beiktatni a Kálvin-téri református templomban. Az új főgondnok eskü-létele után széköfoglaló beszédet mond.

— **Katonák hídverése a Tiszán át.** Ritka látványosságban lesz része nemcsak a zentaiaknak. Katonák vernek majd ott hidat a Tiszán át, hogy a közlekedés fennakadást ne szenvedjen, amíg az új vashíd felépül. S nem is afféle pontonokon álló hidat, mint a hadgyakorlatok alkalmával szokásos, hanem a régi Houze-rendszerű fahíd bedőlő részeit fogják katonás gyorsasággal megépíteni. Mint bécsi tudósítónk táviratozza ugyanis, *Latinovics* Pál főispán vezetése alatt Zenta város háromtagú küldöttsége járt a hadügyminisztériumban, hogy a hid ideiglenes helyreállítására katonai segítséget kérjen. A küldetés nagy eredménnyel járt, mert a hadügyminiszter rendelkezésre *Szászkivits* Sándor tábornok, utasítati főfelügyelő táviratilag utasította a szegedi 14-ik utaszászólóalj parancsnokát, *Leitenberger* őrnagyot, hogy a zentai hid összedőlő szakaszainak újrakiépítését haladéktalanul kezdje meg. A hadügyminiszter előzetes engedélyre a délvédelmet kiszámíthatatlan károktól menti meg, mert enélkül a hidat csak hosszú idő múlva tudták volna helyreállítani, míg így a legrovidebb idő alatt újra átadják a forgalomnak. Mint egy zentai távirat jelenti, a műszaki tisztok már megérkeztek oda s megkezdték a hídverés előmunkálatait. A lakosság körében nagy az öröm, hogy a főispán kezdeményezése ily hamar eredményre vezetett.

— **A belügyminiszter elismerése.** Széll Ignác államtitkár a belügyminiszter megbízásából a következő elismerő sorokat intézte *Latinovics* Pálhoz, Bács-Bodrog-vármegye főispánjához:

Méltóságos főispán ur!

A közönségi gyámpénztárak rendezése tárgyában folyó évi 492. szám alatt tett jelentését egyelőre tudomásul veszem. Egyben nem mulasztom el, hogy elismerésemnek ne adjak kifejezést a felett, hogy méltóságod erélyes vezetése és ellenőrzése, továbbá a közvetlen közreműködők odaadó munkálkodása mellett immár helyes úton indult meg a közönségi gyámpénztárak rendezésének évintédek óta elhanyagolt ügye. E munkálatokat továbbra is ily irányban folytatni és az eredményről engem értesíteni sziveskedjék. Fogadja méltóságod tisztelettel nyilváníását. Budapesten. 1902. évi március 28-án. A miniszter helyett: *Széll* Ignác s. k., államtitkár.

— **Az új győri püspök.** Győrből táviratozzák: Gróf *Széchenyi* Miklós győri püspök mai bevonulása nagy díszszel a lakosság lelkes üdvözlése mellett ment végbe. Részt vettek abban Komárom, Sopron és Mosonyvármegyék és városok előkelő küldöttségei. A város zászlódiszben fogadta új püspökét. A pályaudvarról, hol Győr polgármestere üdvözölte a püspököt a székesegyházba vonult. Itt magára öltötte a püspöki ornátust, misé mondott és egy órákor 76 küldöttséget fogadott. Este lampionos fölvonulás volt négy dalegyüttes: szerenádjával, végül nagy takarodó volt. Holnap reggel a püspök a karmelitáknál csendes misét hallgat, ezután a papságtól kísérve körmenetben a székesegyházba vonul misézni. Délután 2 órákor diszebb lesz.

— **Miniszterek nevenapja.** A kabinet két tagját, *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi minisztert és gróf *Széchenyi* Gyulát, a király személye körüli minisztert névnapjuk alkalmából a mai nap során nagyban ünnepelték. *Wlassics* minisztert a Ház ülése alatt halmozták el szerencseváltásokkal a képviselők s a szabadalvópárt tagjai külön ívet is nyújtottak át a miniszternek jókívánásaikkal. Gróf *Széchenyi* Gyula Bécsben ünnepelte nevenapját s mint onnan jelentik, a minisztérium hivatalnokai kara testületileg fejezte ki jókívánásait.

— **A marokkói császár biliárdja.** A marokkói császárnak speciális fejedelmi szenvedélye a biliárd-asztalok gyűjtése. Nincs a világnak olyan zuga, melyből a császár ne hozhatott volna már biliárdasztalt s gazdag gyűjteményében angol, francia, német, orosz s olasz gyártmányú asztalok találhatók. A napokban újabb biliárdasztalt rendelt a császár Párizsból. Ertesült arról, hogy a párizsi biliárd versenyen, kiváló művészek kétszáz söt háromszáz pontos játszmákat játszottak. Legott megrendelt egy olyan asztalt, mint amilyen ezek a mesterek játszottak. A legérdekesebb a dologban, az hogy a császár soha életében nem tudott egymásután két pontnál többet létrehozni, de nyilván nem meri önmagáról fölténni, hogy ennek ő az oka. A császárban sohasincs hiba, tehát okvetlen a biliárdasztalban van.

— **Goldis püspök utóda.** Az aradi román szentszék ma a püspökség ideiglenes vezetésével *Pap* Ignác protosinellust bízta meg. A püspökválasztás májusban lesz, előreláthatólag a magyar érselemű *Hannsa* Ágost győzelmével. *Pap* Ignác aradi vikárius lesz. *Coorogor* Romulus pedig bodrogi zárdafőnök.

— **Jótékonyoságra gyermeknappal.** A Vi-ki kerületi közjótékonyossági egyesület és hó 13-án, vasárnap délután 3 órákor a Vigadó nagytermében *gyermeknappal* rendez, amelynek programja a következő: I. Enek, előadja a gyermekkar. II. Gyermek üdvözlése, Neuman Arminé, III. Felolvasás, Benedek Elek. IV. Többféle bohózatos előadás. V. Tombola.

— **Új csapatfelügyelő.** A N. W. T. értesülése szerint *Galgóczy* Antal tábornaggyot, a premisi 10. hadtest parancsnokát már a legközelebbi napokban kinevezik csapatfelügyelővé herceg *Windischgrätz* Lajos helyébe, aki nyugalmába megy. *Galgóczy* utódja *Horseltzy* Adolf tábornaggy, a 12. gyaloghadosztály parancsnoka lesz.

— **Az Újságírók Egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesületének segítőalap igazgatótanácsa ma délután tartotta *Hoitsy* Pál elnökelete alatt alakuló ülését. Az igazgatótanács ügyvezető alelnökké *Csiklay* Lajost, az újságírói kar e díszet választotta meg egyhangulag, aki az egyesület fennállása óta nagy odaadással és lelkes buzgalommal intézi a segítőalap ügyeit. *Csiklay* Lajos köszönetet mondott megválasztásáért s biztosította az igazgatótanácsot, hogy minden igyekezete azon lesz, hogy a beléje helyezett bizalomnak minden tekintetben eleget tegyen. Az igazgatótanács lelkesen megjelönte. Elhatározta az igazgatótanács mai ülésében, hogy külön özevgy- és árvaalapot fog létesíteni, melyből az elhunyt híraprók özevgyei és árvaí fognak állandó segélyezést nyerni. *Csiklay* Lajos alelnök indítványára hozta meg ezt a határozatát és az egyesület alapszabályait ily értelemben módosítani is fogják. *Szatmári* Mór főtitkár előterjesztése több folyó ügyet illető még az igazgatótanács.

— **A többi a mi dolgunk.** A budapesti uri szabók arra kéri a magyar közönséget, hogy látogassa meg a szalonjaikat, műhelyeiket és gyűződjék meg arról, hogy mindenképpen kiállják a versenyt azokkal a bécsiekkel, akik lejönnek Budapestre és a császárváros magasából tekintve le a provinciára, összededik a megrendeleseket, míg a magyar szabót az előkelőbb és jobban fizető publikum számba se veszi. Annnyit kérnek mindössze, hogy adjon a publikum alkalmat az összehasonlításra s ez az önézetes kijelentés következik a kérelem után: — a többi aztán a mi dolgunk. A többi: az a feladat, hogy bebizonyítsák, hogy nemcsak versenyképesek a bécsi szabókkal szemben, hanem jobbat is tudnak produkálni toalettdolgaiban, mint a bécsiek. Az anyagot ugyanazokból a forrásokból szerzik be, amelyekből a bécsi szabó látja el magát. A kész párisi modellért éppen úgy kiutaznak, mint a bécsiek, sőt többet vásárolnak, mert tőlük nagyobb választékot követel a publikum. A magyar szabót nem védi a választós közönséggel szemben a bécsi szabó nimbusza. A munkáikat éppen úgy külföldön tökéletesítik magukat, mint a bécsi cégek munkásai. A képzettségük tehát egy és ugyanaz. Tehát nincs olyan különbség a budapesti és a bécsi szabóság között, amely annak az előnyére és a miénk rovására ingatná meg a mérleget. S a kérelem, amelylyel a szabók a közönséghez fordulnak, csakugyan nagyon könnyen teljesíthető. Alkalmat akarnak arra, hogy a versenyben megmutathassák az értéküket a bécsi versenyen szemben. Erre csakugyan könnyű megadni a módot. Csak nem kell abból a szempontból kiindulni, hogy amit itthon csinálnak, az eo ipso rossz. Lássuk, hogy milyen — s csak aután mondjunk ítéletet.

— **Újabb sztrájk.** *Fiuméből* jelentik: Az Adria hajózási társaság fűtői ma ismét beszüntették a munkát és újabb követelésekkel állottak elő. Az igazgatóság elutasította őket és más, behajózásra régen váró fűtőket fogadott fel szolgálatra. A fűtők délután ellátozták követelésüktől, de szolgálatba többé nem vették vissza őket.

— **Halálhíres.** *Csillag* Benő, a magyar királyi Kuria nyugalmazott bírája, a Lipót-rend lovagja ma éjjel hosszas szenvedés után nyolcvanötödik éves korában meghalt. *Csillag* Benő 1821 február 26-án született Réckeyén, ahol atyja uradalmi ügyész volt. Jogi tanulmányait Budapesten végezte, majd az udvari kamara gyakornoka lett. A közigazgatási pályáról 1867-ben az igazságügyminisztériumba került, majd később a királyi táblához s végül a Kuriahoz neveztek ki bírónak. Itt különösen az urbéri prókérek foglalkozott 1887-ig, amikor nyugalmába vonult. Halálát két fán, dr. *Csillag* Gyula egyetemi tanár és *Csillag* Benő fővárosi bizottsági tagon kívül nagy rokonság gyászolja. A halottat ma a József-körről 40. számú házban ravatalra tették. Temetése holnap, vasárnap délután 5 órákor lesz a római katolikus egyház szertartása szerint. A holttestet a kerepesi-úti temetőben levő családi sírban helyezik örök nyugalomra. Az engesztelő szent miséldozat április 14-ikén, délelőtt tíz órákor tartják meg a jászsejvárosi plébániatemplomban.

Dr. *Jelinek* Mór, a fővárosi orvosi testület egyik képzett tagja, tegnap délután 37 éves korában elhunyt. A boldogult humánus orvosi működésével nagy körben vívott ki magának közbecsülést és korai elhunytát édes anyján és rokonain kívül mélyen gyászolják nagyszámú barátai.

Neumann Antal, tekintélyes fővárosi ügyvéd ma 60 éves korában meghalt. A temetés hetétől délelőtt 9 órákor lesz a Váci-körről 17. számú házból, honnan az új temetőbe viszik holttestét.

Kristóf Károly földbírtokos neje, született *Plesznik* Berta és hó 9-én 23 éves korában meghalt Kiskun-Félegyházán.

Gál Lajos helyettes pénzügyigazgató ma meghalt. A derek és közltszletében állt tisztviselő elhunytá iránt széles körökben mély részvét nyílvánul.

— **Gulner Gyula tiszteletére.** A *belügyminisztérium* tisztikara ma társasvacsorán ünnepelte államtitkárának, *Gulner* Gyulának nevenapját. Az első tekköszöntőt *Széll* Ignác államtitkár meleg szavakkal méltányolta tisztifarsa érdemét, mire *Gulner* meghatottan mondott köszönetet. *Széll* Kálmán miniszterelnök *Gulner*ért és a belügyminisztérium tisztikaráért ülti poharát. Kijelenti, hogy ha a belügyi tárának nehéz terhet nem kívánja más vállakra áthárítani, abban igen jelentékeny, sőt legfőbb része van annak a mély rokonszenvennek, melylyel a tisztikar és az államtitkár iránt viselkedik. A miniszterelnök elismerő szavait viharos lelkesedéssel fogadták az ünnepők.

— **A nagynémetek.** Az *Alldeutscher-Verband* oltthon maradt, s nem jön el hozzánk. Tudvalevőleg — jónai akart, s ennek bizonyos körök nagyon örültek, úgy annyira, hogy sajtójukban nem is tiltakoztak a külföldi testvérek látogatásának célját. Szóval kisült, hogy a nagynémetek nem csupán egyszerű turisták, hanem utazó agitátorok a pángermán eszme szolgálatában. Erre aztán visszhang támadt a magyar sajtóban. Ez a visszhang olyasféléről szólott, hogy a Verband látogatása ezen a módon nem kedves nekünk, szivesebben vesszük, ha otthon marad. Ezt a marasztalást egy látszik tudomásul vették a nagynémet utazók, mert ime körlevélben tudatja, hogy „tekintettel a sovinsztikus magyar körök nagy izgatottságára és arra, hogy a kultur- (helyesebben magyarosító) egyesületek naivul még arra is ösztökélték *Széll* miniszterelnököt, hogy a német kancellár közbebelépésével akadályozza meg az utat, lemond a magyarországi utazásról. De ez még nem minden. A körlevél bővebb felvilágosítással is szolgált. Tudniillik, hogy a Verband a kancellár közbebelépése nélkül is lemond az utról, mert azért a pénzértékkért, amit erre a kirándulásra nekünk szánt, nem akar elviselni sértéseket. Annál kevésbé, mert a kiránduló-társaság harmadikét tagjai között tíz holgy is — van. A magyar vendégszeretet ugyancsak szítja erre a körlevél, s emlegeti Oroszországot, ahol a társaság tavaly járt, s a hatóságok részéről semmi kelemetlenséget nem tapasztalt. A kis naiv körlevélzők. Mintha semmi, de semmi különbség nem volna a Verbandnak Oroszországhoz és hozzánk való viszonyában. S mintha a muszka pángermán lapok épp úgy viselkedtek volna, mint ami németek! A magyar vendégszeretetet pedig majd csak elintézzük valahogy ezentul.

— **Tüntetés Vássonny ellen.** *Nagyváradra* táviratozzák: *Vássonny* Vilmos ma este *Nagyváradra* érkezett. A jogakadémia ifjúsága nagy számban várta a pályaudvaron és „aboug“-gal fogadta. A feketesas szálló előtt 400 ember tüntetést tartott. A rendőrség elszalatta a tüntetőket és *Rigó* képviselőt lát letartoztatta, de igazolás után szabadon bocsátotta. Este *Vássonny* felolvasást tartott, utána pedig banket volt.

— **Veszelei Károly halála.** A tragikus módon elhunyt jeles fiatal költő, *Veszelei* Károlyt holnap temetik el Dombóváron. A temetésen a Budapesti Újságírók Egyesülete képviselőiben *Hajdu* Miklós egyesületi tag főt résztvenni, aki a költő koporsójára dísz koszorút is helyez. A koszorún ez a felírás van: *Veszelei Károlynak — a Budapesti Újságírók Egyesületé.*

— **Házasság.** *Rudó* Béla, hírlapkiadóhivatali tisztviselő, eljegyezte *Wisinger* Gizellát, *Wisinger* Manóknak, a Buschmann-nyomda művezetőjének leányát Budapesten.

Frimm József, a Weisz Gyula női divatárú-eg utazója, eljegyezte *Márkus* Olga kisasszonyt Budapesten.

Kosinsky Viktor, a csálai és baraczkai állami szállótelepek igazgatója, eljegyezte *Tiszt* Lajos aradi lapszerkesztő leányát *Kristóf*.

Marton Pál Nyékládházáról eljegyezte *Prázay* Janka kisasszonyt Miskolcra.

Koch Sándor, a Hirsch J. L. szabadkai szállító-cég tulajdonosa jegyet váltott *Szekely* Sárka kisasszonnyal, özv. *Sonnenfeld* Lajosné leányával Budapesten.

— **Elfoglott pénzhamisítók.** A rendőrség — mint emlitettük — letartoztatta *Bodor* András ipariskolai tanult, aki pénzgártáshoz szükséges gépeket és klistéket akart eladni az újavásártéren. A rendőrség most kinyomozta *Bodor* bűntársait, *Kispál* Károly 22 éves szinész és a vele közös háztartásban élő *Lehnik* Vilma 32 éves színésznőt, akiket tegnap letartoztatták, Nagy-Boronyón, ahol szinészkedtek, ismerték meg *Bodor* és ott adták el neki a pénzhamisító tárgyakat. A rendőrség a vasutón fogta el a vándor szinészpárt.

— **Kinevezés.** A bolgár kormány nevében a bécsi bolgár követtség budapesti jogtanácsosává dr. *Hirschfeld* Antal ügyvéd fővárosi bizottsági tagot kinevezte; Bulgária részéről ez az első Magyarországra szóló kinevezés, melyet közeli időben a konzuli képviselők kinevezései követni fognak. Dr. *Pomianov* Konstantin bécsi követ a Magyarországi és Bulgária közti gazdasági és kereskedelmi tárgalmait emeli óhajja, és ezt a törekvését magyar részről bizonyára készségesen fogják támogatni.

— **Két bolt egymás mellett.** Mindjárt a József-körút kezdetén, ha kissé kancsalitana a ház, éppen szembenézne a Népszínház hátsó kapujával, volt egymás mellett két üzlet. Egy szép nagy, öt-hat tíkóbrakkal, amik felett hosszú sor aranyos betűben volt fölírva a neve s közvetlen a szomszédságában egy kis, szűk és sötét boltocska, aminek annyira nem volt ablaka, hogy az ajtaján keresztül kaptak az a kis világságot, amiben csak nagy szemhunyorgatással lehetett olvasni. Ebben a boltban olvasni kellett tudni-illik. Azaz hogy a másikban is. Amott pénzt, itt könyvet. Tökéletesen stilszerű volt a beosztás. A szép nagy boltban zalogház volt berendezve. Bejárat a kapu alatt is. Diskrét, tágas, esendes nagy zalogház s nem is az egészen szegény emberek számára. Előkelő zalogház, amiben nem bontogatják ki a rongyos szürke nagy keszke-nyőket kötött holmit, a párnát, paplant, hajdantú menyasszonyi köntöst nem becsúlik annyira, hogy bajoskodjanak vele. Csak arany-, ezüst-zalogtárgyval történnek s megy az üzlet gyönyörűen. Annál silányabb a forgalom a másik boltban. Abban könyvet árultak. Mindenfélét s valóságos potom áron. Ocska könyveket. Ha átkutatja az érdeklődő ember a polcokat, az ilyen boltokban néha értékes unikumokra bukkan. Aztán meg újat is. Ocska románokat piros táblában, tömöntelen füzetet, aminek pár krajczár az ára, s ami ha fogy, megél valahogy a boltos. De nem fogyott. Az emberek ugy mentek el a kis homályos bolt elé, hogy rá se néztek s közönyösen mosolygó, sunyi blazirtással bámult fel a legtöbbit a szomszédos szép bolt címtáblájára. Olyanformán, mintha semmi köze se volna hozzá — s aztán befordult a kapu alá, hogy besurranjon a diskréció kis ajtaján a — nagy boltba. S a rácsos fal egyik ablakán befordultak az órák, láncok, gyöngyök, gyűrűk; a másik ablakon pedig kifordultak a zalogedűlők meg a pénzek, míg a szomszéd boltocskában keserű szivart rágya várta a boltos, hogy majd talán behozza valaki az ebédre való három hatost meg a házbérré való. Szóval: azt a pénzeszkét, ami kell az éléshez. Vevők azonban nem igen jöttek. Egy fiu egyszer a mult heten irkát kért, de nem kapott. Aztán egy ur valami angol könyvet keresett. De az se volt a boltban. Ami pedig akadt volna, azt nem kereste senki... Ilyenformán a boltos néha szintén átnézett a szomszédhoz. Odaadta az óráját, aztán a láncot, aztán a gyűrűket sorra, s egyszer aztán megkapta a háziúrtól a levelet, hogy fölmondják neki a bérletet. A zalogház nem fér a bőrében. Nem bírja a forgalmat hat ablak mögött, egy hetedik is kell neki, s ha a tulsó oldalon nem állná utját a terjeszkedésnek a kapu, hát arra fel is kibővítené az üzletet. A zalogháznak jól megy — s a zalogház megetté a kis könyvesboltot. Meg bizony. Ma már még hosszabb sor aranyos betű adja meg a fölvilágosítást arra, hogy micsoda üzlet van a hét ablak mögött, s a kis könyvesbolt eltűnt a föld színéről. Akikben megvan a hajlandóság erre, gondolkozhatnak kissé a dolog felett. Az idők jele ez a máskülönböző kis eset.

— **Üngylikos urlasszony.** Egy idegbeteg ur-asszony lett ma üngylikossá a fővárosban. Szónoky Etel 48 éves magánzó nő az üngylikos, akinek Dunaharaszti tekintélyes birtoka van. Régebb idő óta idegbaj gyötörte, ami több annyira elmérgesedett, hogy orvosi Budapestre küldték kezelést végeit. **Lasztorossz** Gyula vámház-körúti porcellánkereskedő — aki sógora az üngylikosnak — felhozta Budapestre a beteg asszonyt és a legjelesebb ideg orvosokkal kezelte. Baross-utca 76. szám alatt lévő lakásán a leg gondosabb ápolásban részesítették, de hasztalanul. A baj nemhogy javult volna, de súlyosbodott. **Szónoky Etel** a reménytelenség teljesen elkeserítette és többször emlegette, hogy üngylikossá lesz. Hozzájártozói kettőzött figyelemmel őrködtek felette. Ma reggel 5 órakor az egész család aludt még, amikor Szónoky Etel magára szedte ruháit és kisetelt a folyosóra. A ház még néptelen volt és így senki sem vehette észre a boldogtalan asszony sötét tervét, aki azt gyors elhatározással végre is hajtozta. A folyosó korlátján át leugrott a második emletről és eszméletlenül, összezúzott tagokkal terült el az udvar kövezetén. A zuhanásra kiszaladtak a házeliek, akik nyomban a mentőket hívták. A mentők még életben találták a szerencsétlen asszonyt, de segíteni már nem lehetett rajta. Bevitték a Rókus-kórházba, ahol még a reggel meghalt. Hozzájártozói azt hiszik, hogy idegrobahában kötötte el az üngylikosságot.

— **Polgármesterválasztás Ungvárott.** Ungvár városának képviselőtestülete e hó 10-én tartott tiszteletgyűlésén nagy lelkesedéssel dr. **Idányi László** ügyvédet választotta meg polgármesterül.

— **Fővárosi Orfeum.** Luna asszonyt néhány napig a címszerében szerepeltetéssel játszószék. **Milla Barry**, a kitűnő művésznő, aki esténként énekedt a pompás énekével és ötletes játékaival a közönséget, gyengékedik és így néhány napig nem vehet részt az előadásban.

— **Munkanélküliek gyűlése.** A munkanélküliek ma délután 4 órakor gyűlést tartottak egy dob-utcai vendéglő kerthelyiségében, hogy meghallgassák a kereskedelemügyi miniszterrel járt küldöttség beszámolóját. A gyűlésen **Klári Ferenc** elnökölt, a hatóságot **Tóth Lajos VII.** kerületi rendőrkapitány képviselte.

A kereskedelemügyi miniszterrel járt küldöttség vezetője **Molnár Mihály** hosszabb beszéd keretében számolt be a küldöttség működéséről. Különösen föl-hívta a miniszter figyelmét arra a mulasztásra, amelyet a kormány a gépgyáraknál tett tömeges rendelkezések körül követett el azáltal, hogy nem köztöti ki záros határidőt, hanem három évet hagyott a gyáraknak a megrendelések szállítására. Így azután a gyárak nem hogy a jelenleg munkanélküli levők segítségét lennének kénytelenek igénybe venni, hanem még a munkában levők közül is elbocsátanak, mert 8 év alatt megszorított üzemi mellett is kényelmesen elkészíthetik a megrendeléseket. Fölhívta a miniszter figyelmét azokra a gyárakra, amelyekben még jelenleg is 16 óra munkaidő divik. Különösen figyelmeztette a minisztert az állami gépgyárakra, amelyekben nappal és éjjel sőt a munkaszüneti törvény ellenére meg vasárnap is dolgoznak. Miután a miniszter a munkahiány megszüntetésére vonatkozólag sem részletes tervet sem ígéretet nem tett, indítványozza, hogy a jövő hét tolyamán újból menesszenek küldöttséget a miniszterhez, és ha nem lenne fogantatja, akkor egyenesen a miniszter ellen rendezzenek tüntetést.

Israel Jakab ezzel ellentétben semmi jót sem vár az újabb küldötsegtől, mert amíg a munkások alázatos koldusok módjára csak könyörögnek, addig a hatalom a kormány méltányos és jogos érdekeiket ki nem elégíti. Felhívja a munkanélkülieket, hogy lépjenek be a szervezett munkás-szakszervezetekbe és a nemzetközi szociáldemokraták táborába, mert csakis így, szerves egészéssé tömörítve lesznek képesek jogokaikat kivívni. Csak így érhetik el, hogy a munkásvédő törvény megalkossák és a többi szociális bajokat gyökeresen orvosolhassák.

Pelczeder Agost ugyanilyen értelemű felszólalása után a gyűlés egyhangulag kimondta, hogy a miniszterhez újabb küldöttséget nem meneszt, hanem szervezkedés útján fogja jogait kiküzdéni.

— **Jótkönyv adomány.** A tejesbolt **Jávára Gutmann** Budapestről 40 koronát küldött hozzánk. — A szives adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Ós-Budavára 1902-ben.** A székesfőváros e nagyszabású, világvárosi színvonalon álló mulatóhelyén, már a mult ósa óta serényen foly a munka, hogy a mulatóhely nemcsak minden ízében teljesen újja alakítsa nyithassa meg kapuit a szórakozásra vágyók előtt. A vállalat agilis igazgatója **Friedmann** ur, az elmúlt télen betartotta az egész kontinens és utában szerzett tapasztalatait bőségesen érvényesítte vállalatának vezetésében, úgy, hogy a nagyközönség számtalan érdekes újításokkal fogja az idén meg-
lepleni. Már maga a terület is nagyon célszerűen alakul át. A régi Dreher-féle nagyvendéglő udvara teljesen nyitott lesz, honnan a honvédzenekar remek zenéje a legjobban lesz hallható és a szabad területen működő légtornászati attrakció látható. A nagy Varieté műsora az idén is kiváló fenomenális lesz. **Friedmann** igazgató személyesen költött szerződést külföldi utján a világ legrehabilitált varieté-specialistáival. A mulatóhely egyáltalán rengeteg szórakoztató dolgot fog az idén nyújtani. Ós-Budavára araképes bérletjegyei urak részére 6 írtér és katonatisztok részére 4 írtér bezárólag május 10-ig az igazgatósági irodában, a mulatóhely területén és a következő városi dnbány-társadékból kaphatók: **Jambrikovicánál**, **Kerepesi-ut 20**; **Andreasnál**, **Erzsébet-körút 29**; **Opplernél**, **Andrássy-ut 38**; **Kleinnál**, **Erzsébet-ter és Sas-utca sarkán**; **Weiss nagyvendéglőjében**, **Károly-körút 26**; és **Szántónál**, **Keckeméti-utca 18**.

— **Az osztályorszátek hússza.** Az osztályorszátek [mai húszadik köztársaság koronát nyert 98612, huszezer koronát 82276; tízezer koronát 80769 29845; ötezer koronát 87277 55554 9103 41886 24720; kétezer koronát 78814 56872 50477 21996 33084 29800 34870 89138 74422 5854 21551 22558 32626 10547 93006 76344 29863 90613 19347 37055 47095 13918 96926 68224 62588 87938 84892 78088 92295 33679 99801 54357 80283; ezer koronát 72888 6742 56223 24082 61800 30452 46298 36579 15390 64413 70494 12055 77075 48765 90855 25912 10539 22962 28822 31497 97670 56279 41726 63956 45177 45073 48798 55542 36882 37761 63778 66422 13805 44916 32466 66312 11750 12075 17855 29514 66623; ötszáz koronát 10253 36886 30338 75298 53588 65351 68603 78613 8702 29571 72271 67945 52515 10680 1945 32509 73149 30643 91672 91536 39407 15087 87515 31157 61625 44004 10101 91216 10076 21468 39460 19293 61859 19213 50418 40540 88273 82667 11762 93555 59089 3268 99918 73018 85090 32350 80627 26806 96844 54797 50795 42911 41865 90133 62295.

A 200.000 koronás főnyeremény, mely a 98612, számú sorsjegyre esett, ifjú **Schön Armin** bankháza által (Erzsébet-körút 48.) adatót el. Emeltére érdeme azon szerencse, melyben a bankház ügyelei, különösen utóbbi időben részesültek, miután a 77541, számú sorsjegyre 10.000 koronás főnyereményét is ugyancsak itt nyerték.

(x) **Mag.** Figyelmeztetjük a magvasárló közönséget, hogy akkor, a mikor nem közveletlenül **Mauthner Odón** cs. és kir. udvari magkereskedésnél **Budapestben** fedés szikszégleletét, hanem vidéki kereskedőknél, világoosan kérjen csak **Mauthner-féle** magot és ügyeljen arra, hogy minden tasakon és zsákon látható legyen a **Mauthner** név vagy cégének ólomzárja, mert a melyeken a cég neve illetve ólomzárja nem fordul elő, az nem **Mauthner-féle** mag.

(x) **Női kalapok.** Legfinomabb és lelegegansabb eredeti párisi mode kalapok, valamint saját készítményű kalapkülönlegességek jutányosan kaphatók: **Friedmann Sándor** jur., **IV. Zsibárus-utca 1.**

(x) **Wright-Ditson** tennis-raketeK **Kertész T.-nál.**

Svájci hadikészületek.

Zürichben azt hiszik, hogy az Olaszországgal való összekötésből háború bonyodalmak következhetnek.

Hadügyminiszter (térképeket a hóna alatt): Nagy dolog a háború... Mi van azzal a hadtestparancsnokkal?

Államtitkár: Nincs készen az uniformisa, Három heti szabadságot kért.

Hadügyminiszter: És a vezérkari főnök?
Államtitkár: Összevezetett az anyósával és beadta a lemondását.

Hadügyminiszter: Barátom, így nem lehet háborút csinálni. Hát a tüzérség parancsnoka?

Államtitkár: Viaszkos vászonban utazik. Jövő hó végére várják haza.

Hadügyminiszter: Így nem lehet háborút csinálni. Beidézte-e a lovasság főfelügyelőjét?

Államtitkár: Három hordárt küldtem utána, azt üzente, hogy féloldalas hasrágása van.

Hadügyminiszter: Így nem lehet háborút csinálni. Mi van a szekeresekkel?

Államtitkár: Memorandumot adtak be, melyben kifejtik, hogy kis szekeres, nagy szekeres, a háborúban semmit sem keres. Sztrájkolnak.

Hadügyminiszter: Így nem lehet háborút csinálni. Hát az utászcsapatok?

Államtitkár: Azokat elfelejtettük az ideai költségvetésbe felvenni.

Hadügyminiszter: Barátom, így nem lehet háborút csinálni. És a katonai zenekar?

Államtitkár: Elszerződött egy kávéháza. A kávé nem akarja felbontani s szerződést.

Hadügyminiszter: Majd adek én annak a kávésnak! Tudom, hogy megemlegeti Helvécia hótakart teit. Oh barátom, ha Tell Vilmos élne!

Államtitkár: Vagy legalább a kuoni pásztor.
Hadügyminiszter: (merengve): Igen, igen a vörös alsó... felső...

Államtitkár: Király...
Hadügyminiszter (telkesen): Terc bélakassza!

Államtitkár (halkan): De vajjon be lehet-e mondani?

Hadügyminiszter (a térképet nézegetve): Hm, mindenesetre meg kell várni, mit hi ki Olaszország. Ez stratégiailag nagyon fontos.

Államtitkár: Igaz, vannak pillanatok...
Hadügyminiszter: És főleg vannak — vannak.

Államtitkár: Igaz, óvatosnak kell lenni. A háború...

Hadügyminiszter (titkolózva): Legjobb lenne csöndes ultimóra játszani.

Államtitkár (fontoskodva): Vagyis, azt nem lehet kockáztatni.

Hadügyminiszter: Az ultimó végre is az ultima ratio.

Államtitkár: É szerint megírhatom az ultimátumot?

Hadügyminiszter: Irja meg, de ne mondja be.

Államtitkár: Igaz, meglátjuk, hogy alakul a párti.

Hadügyminiszter: Esetleg uhura játszunk.

Államtitkár: Uhu? Óhó! Azt hiszem, viszonyaink között legjobb lenne renonzsra játszani.

Luolan.

FŐVÁROS.

(*) **A belvárosi templom eltolása.** A Mérnök- és Építész Egyesület mai szakülésén **Almási Balogh Loránd**, jeles fővárosi építész nagyrédekű előadást tartott a belvárosi templom eltolásáról. A szakutadas és a figyelmes vizsgálódás minden eszközevel szállt sikra a felolvasó terve mellett; figyelemreméltó argumentumokkal és alapos számbeli adatokkal bizonyította, hogy a belvárosi templom eltolásával nemcsak a főváros egy műremeke maradna meg, de pozitív haszonnal is járna e művelet.

Az előadó a példák hosszu sorával bizonyította, hogy Budapestben némely műszaki kérdés megoldásánál a takarékoság elve a fontos és nem a közérdek. Erdekesen adta elő azután a belvárosi templom historikumát, s kiemelte a templomnak, mint műremeknek, az értéket. Azokkal küzdök — ugymond — egy sorban, akik a templomot, habár restaurálva és új köntösbe burkolva, de fenn akarják tartani, s hogy lebontását egyenesen véteknak tartani. Pénzügyi szempontból ez még nagyobb vétek volna, főleg ma, mikor a városnál szűkebben van a pénz. Minthogy a templom jelenlegi helyén meg

nem maradhat, s fenntartását mégis javasolom. Ön-ként értetődik, hogy én a telemelesnek s az eltolásnak vagyok rendületlen híve. Püszleges be-
lekeverni a vitába azt, vajjon hogyan és egy-
általán lehetséges-e emelni és tolni az épületeket
s vajjon a falszerkezetek lazasága vagy az épület
anyagának minősége bir-e valamelyes jelentőséggel
az eltolás és telemeles technika kivételével
szempontjából? Beszerzett adataim s tanulmányaim
alapján tárgyalnám gondom az ezen való vitatko-
zást, főleg azért, mert kisebb-nagyobb épületek tel-
emeléséről már több ízben, itthon, Magyarországon
is meggyőződhetünk s így esleik a laikusok, de sőt
szakértők körében is a múltban hangzatosított azon
helytelen feltevések, hogy az amerikai sikerekből kö-
vetkeztetések levonni nem lehet, mert a hazai visz-
onyok, respective a hazai, főleg régi építkezési módok
amavval párhuzamba nem állíthatók. Mindazok, akik
ezt a párhuzamot megvonni nem akarják vagy nem
merik, azok a telemeles lényegébe sem hatoltak még
be kellően.

Az emelésnek az a lényege, hogy az épületnek
minden atomja emelkedőben egy-egy másodperce alatt
egyenlő utat tesz meg, s így a részek között eltolo-
dás vagy deformáció nem léphet föl. Hogy ez munka-
készen tényleg így legyen, azt pontos műszerekkel
állandóan ellenőriznünk kell is, lehet is s így meg-
lepetés egráltalan elő sem fordulhat. Akármilyen szil-
árd legyen az épület, okvetlenül össze fog dőlni
ha az egyik sarkát gyorsabban vagy jobban emelem,
mint a másikat s viszont épségben marad a vágyból,
törmelékéből vagy bármily laza anyagból alkotott fal is.
ha az emelés az egész objektumra nézve egyenletesen
történik. Magasan, bolthajtású épületeket ez okból
teljéről, rendes épületeknél pedig csak a nagyobb
nyílásoknál sztatikai számítások alapján gerendákkal
kioldjuk, hogy ezáltal az egész épület összességű,
kompakt tömegű változzék át s így, mint hogy mate-
matikailag véve, abszolút egyenletes elmozdítás nem
képzeltető, a szűkségekkel fellépő minimális egye-
netlenségnek fizikai hatása az egész épületre, annak
minden részecskéjére eloszlanak s így számbavehető
deformáció még csavarótorosok esetén sem léphet fel.
A harmadik ok, mely némelyeket kétkedőkké tesz,
tudniillik az alapfal sokszor hánytorgatót kér-
dése, szintén nem állja ki a műszaki birdatolt.
Minden házemelésnél és tolásnál természetesen
az egész épület súlyát ideiglenesen a csavarok
hordják s a csavarok alá lából, vagy vasból
megieelő ideiglenes alapot szerkesztünk, mely a
közvetlen talajon nyugszik. Technikai szempontból tel-
jesen mindegy, vajjon az alap jó vagy rossz talajra
kerül-e, mert a rossz talajt, mióta a világ fennáll,
megfelelő műszaki intézkedések és kisegítő eljárások
által teljesen hordóképes talajokká tudjuk áttörni,
ha kell. A talaj rosszasága tehát legelőbb a vállalko-
zó szakembereknek okoz bajt, mert kölségtöbblettel
jár, de a telemeles keresztülvitelét műszaki szempont-
ból egyáltalán nem aforja. A továbbiakban az előadó
a templom eltolásának tömördek hasznáról
beszél s végül bebizonyította, hogy az egész műszaki
vállalkozás 1.278.454 K.-ba kerül amik az ezzel járó jöve-
delmek révén jóval kisebb lenne. Indítványozza tehát,
hogy mondja ki az egyesület határozatilag, hogy:
1. a templomot régészeti szempontból becsesnek
tartja; 2. az eltolásnak és telemelesnek, mint az külföldön
és Magyarországon is bebizonyult, technikai
akadályja nincsen; 3. s ha abból pénzügyileg is a
város részére előny mutatkozik, úgy az egyesület tel-
lelőttel a lerombolás mellőzését javasolja s az eltolás
mellett foglal állást s ezt az előnkség után hivatalos
áttárbán is közli a székesfővárossal.

A nagy figyelemmel hallgatott, magas színvona-
lon álló előadást a szakülés tetszéssel fogadta. A ta-
nulmány egyetként külön füzetben is megjelent, ára
40 fillér.

(*) **Tanítók a fővároshoz.** A Budapesti Tanító-
testület a főváros tanácsához kérvényt nyújtott be.
Az ideiglenesen alkalmazott tanítók nagyon a ve-
szélyeztetett érdekeik istápolását kérik. A minden-
képpen jogos és teljes méltánylásra érdemes kérdés
hátrében olyan rendezetlen viszonyok vannak, ame-
lyek éppenséggel nem illenek bele a főváros köz-
oktatásügyének keretébe. Maga az is elég szo-
moru, hogy négyszáznolek tanító a városházán
kénytelen kilinesni, hogy a falat kényerét el
ne vesztse. A népoktatás alapvető törvénye tudva-
levoleg a tanítói állást véglegesnek mondja s intéz-
kedik annak legelőbb felelősséget alatt való betölté-
séről. Budapestben ma 98 segéd-, 160 megbízott-, 150
beteghelyettesítő tanító, tanítónő eszi a bizonytalanság
nehéz kényerét. A főváros a takarékoskossági elv ke-
resztülvitelét némely napidíjasok szólnak eresztésével
kezdi. Ezután a tanítók következtek. A szükséges
tanítói állásokat a fővárosban nem szervezték. Szinte
felogadták a tanítókat. A 160 megbízott, a 150 be-
teghelyettesítő állásra pályázatot kiírni nem is le-
hetett, mert ilyet a törvény nem ismer. Az így össze-
verődött 408 embernek a fizetése jelenként 1000—1200
korona, s van, kivált a szegényesori családokból való
férfitanítók közt akárhány, aki abból családját, apját-
anyját tartja. Minap értekezletre gyűltek egybe ezek
a tanítók és egyikük azzal kezdte a mondanivalóját,
hogy ő már veterán: öt esztendőre megbízott, ösbe-

csavarodott ember már és csakugy önálló osztályt
vezet, mint a végleg megválasztottak s örökkön re-
tegeteti a veszedelem, hogy majd ha a főváros az
állásokat szervezi: vele szemben bátran megválaszt-
ható, egyszerre rendes állásra, aki iskolát belül még
nem is látott. A fővárosi tanügyi osztály mostani ve-
zetője a helyzet fonákását látva, ez időre 117
állásnak a rendes betöltését javasolta, hogy az
ideig való állások számát apaszsa. A közokta-
tási bizottság elogadta a tervezetet, — a pénzügyi bi-
zottság elvetette s a tanács e hó 10-ikén mégis magávé
tette. Az ügy most már a szerdai közgyűlés elé ke-
rül. A közoktatásiügy, a szülők és a gyermekek egy-
forma érdeke, hogy az állások szervezestessen. Jogos
és igazságos kérésüket a tanítók a következőkben ad-
ják elő a tanácsnak:

Budapest tanítóságának egy harmadrésze, az
ideiglenesen alkalmazottak egybegyűtek helyzetük
megbeszélése végett s mi azok nevében is kérjük a
tekintetes tanácsot, sziveskedjék okainkat meghallgatni
s azokat a törvényhatósági bizottság melyen tisztelt
tagjainak becses figyelmébe ajánlani. Az 1868. évi
XXXVIII. törvények 139. §-a úgy intézkedik, hogy
„a megüritült tanítói állomások legelőbb fél év alatt
betöltendők: ezen idő alatt az iskolához segéd-
tanító alkalmazandó”. Az idézett §-j elenére az ide-
iglenesen alkalmazottak száma rendkívüli módon szaporod-
dik, mi a tanügyre, a tanításra és magára a
székesfőváros közönségére is káros hatású. Oly lassu
az előmenetel így is, hogy 10—12 évi terhes szol-
gálat után éri el a tanító azt a fizetési fokozatot, mi
a megélehető minimuma. De szivesen kérek a megé-
lehető bére néheziségeivel. Ha előtte áll a biztos jövő,
— mikor azonban azt tapasztalja, hogy pénzügyi szempont-
ok miatt hátravetik minden egyes előléptetését,
ugy, hogy pólóhatatlan vesztéséget szenved, elked-
vetlenedik, ésségged. Pedig lélektani igazság, hogy
jó munkát csak az végezhet, ki azt kedvvel végzi.
Igy tehát a pénzügyi néheziségeket a tanügy s
közvetve a főváros közönsége sanyil meg. Olyan
szükséglet a tanítói állások szervezése Budapest-
ten nem akaszthat meg sem a szaktanítási
átállásosításra, sem a segédtanítói intézmény megszün-
tetése. Nem időszéri most e helyen a szaktanítás
helyességét vagy helytelenségét vitatni, csak annyit
jegyzünk meg, hogy ma a szaktanítást igen sok hely-
en meghonosították. A segéd tanítók végzésével
megbizott tanítók számát is a minimumra redu-
kálta a tekintetes tanács. mégis 400-on felül van
az ideiglenesen alkalmazottak száma. Bizunk abba,
hogy a törvényhatósági bizottság melyen t. köz-
gyűlése az elkerülhetlenül szükséges állások szer-
vezését ki fogja mondani éppen a tekintetes tanács
előterjesztésére s ez által az ideiglenes alkalmazotta-
kat, kik köztük igen sok a családos és a 40. életévtől
tul haladótt ember, súlyos gondoktól fogja felmen-
teni; — hiszünk abban, hogy a tisztelt közgyűlés
jogos és igazságos kérésünk folytán a székesfőváros
népoktatásügyének érdekében a pénzügyi bizottság
visszavető javaslatát mellőzi s ez által az egyáltalán
nem méltányos és nem előnyös ideiglenes alkalm-
ozottak számát teljesen apasztani fogja. Tisztelettel-
jes kérelmünk a tanács nagybecsű figyelmébe ajánlva
jegyünk mely tisztelettel a Budapesti Tanítótestület
nevében: **Trajtér Károly** elnök, **Móra István** alelnök,
Hajós Mihály titkár.

(*) **A pénzügyi és gazdasági bizottság** ma dél-
előtt ülést tartott **Matuska** Alajos alpolgármester elnök-
lete alatt. A bizottság mindenkéltől a városügyi nagy-
vendégül lebontásának kérdését tárgyalta. A tanács
tudvalevoleg arra az álláspontra helyezkedett, hogy
az épületet — mint amely a megfelelő jövedelmet nem
hozza be — nem érdemes fenntartani. A pénzügyi
bizottság ma abban állapodott meg, hogy az épület
még néhány évre fenn kell tartani s az árverést ki kell
hirdetni, még pedig alternative, akként, hogy mit ad
a béröl akkor, ha a tatarozást a főváros végezteti s
mit ad akkor, ha a tatarozás végrehajtására maga a
béröl vállalkozik.

A **központi városüzemeltető** Károly-utcai szárnyában
levő üzlethelyiségek kapuzatait, mivel azok már rom-
lott állapotban vannak, meg kell újítani. A 26 üzlet
portálja 44.800 koronába kerülne s az üzletlajdonosok
arra kötelezték magukat, hogy ebből az összegből
tiz évi idő alatt 30.000 koronát térítsenek vissza a
fővárosnak. A bizottság hozzájárult a kapuzatoknak
ilyen módon való elkészítéséhez.

(*) **A fővárosi közgyűlés.** A szerdára kiűzött
rendes közgyűlés 10b tárgya a következők:

Az üresedésben levő egy árvászeki első osz-
tályú jegyzői és egy kerületi orvost állásnak választás
utján való betöltése. — Előterjesztés, a javadalmi díj-
jegyzőkben a külföldi üvegarukra nézve megállapí-
tott tétel módosítása iránt. — A központi városüzemeltető
Károly-utcai részében levő üzleteknél új kapuzatok
állítás. — Előterjesztés, az elemi iskolákhoz szerve-
zésre váró igazgató-tanítói, tanítónői és tanítónői állá-
sok ügyében, valamint a polgári iskolákhoz szükséges
állások ügyében. — Több patikárus folyamodása,
személygyógyi patika nyitására az engedélyezése iránt.
— A szülészeti poliklinikum segélyezése. — A bel-
ügyminiszter leirata, a főváros bel- és külterének
vizsgálóintézet ügyében. — Előterjesztés a Polónyi
Géza kiházasító-alapítványa ügyében. — A polgári
lövész-egyesület kérvénye, lövő-díjak adományozása
végett. — A sertés közhigiéné szükséges szolgálá-

lati személyzet kirendelése. — A kereskedelemügyi
miniszter leirata, a munkanélküliség megszüntetése
tárgyában.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Operaház.** Az Operaházban ma este ismét
műsorváltozás volt **Burrián** Károly lemondása követ-
keztében és a **nürnbergi mesterdalnokok** helyett *A sze-
villai borbély* és a *Rococo* című ballet került színre.
Wagner dalművének tudvalevoleg már egy hét előtt
kellett volna színen kerülnie, de az előadást elhalaszt-
ották, mert **Burrián**, akinek dozingi Walterje ránk
nézve újdonságot jelent, gyöngékedése miatt lemondott.
Az énekes erre egyheti szabadságot kért üdülés céljá-
ból, amelyet **Máder** H. igazgató szivesen engedélyezett
neki. **Burrián** Fiuméba utazott, majd néhány napot
Zágrábban töltött, ahol az ottani színház igazgatója
felszólította, hogy lépjen föl Lohengrinben, mint ven-
dég. Az Operaház vezetősége azonban megtagadta
Burriánnak erre vonatkozó kérelmét, mert első sorban
az volt a legfontosabb, hogy a tenorista kiheverje gyö-
ngékedését. **Burrián** szabadsága tegnap telt le és mára
vált kitűzve a **nürnbergi mesterdalnokok**. Ma délből
Máder helyettes-igazgató levelet kapott **Burrián**tól,
amelyben kijelenti, hogy indispozíciója következté-
ben ismét le kell mondania és egyáltalán egy beteg-
nek érzi magát, hogy *további szabadságot kell kérnie*
junius elsejéig. Az igazgató erre magához hívatta
Burriánt, akiről tudja, hogy nem lehet ágyban fekvő
beteg, mert az utcán látták. Az énekes csakabbar
megjelent és ismételte a leveleiben már előterjesztett
kérelmet. **Irsai** tanár, az Operaház orvosa, az igaz-
gatósági irodában megvizsgálta az énekest és bár
irritációt konstataált **Burrián** torkában, kijelentette,
hogy ez nem teszi lehetetlenné a fellépést. Időközben
már elkészülték *A sevillai borbély* és a *Rococo* ballet
bedobásával és a szolgálk kocsikon száguldoztak a
városban, hogy az énekes-személyzetet és a balletet a
műsorváltozásról értesítsék. **Irsai** tanár szakvéleménye
következtében most **Burrián** hajlandónak nyilatko-
zott, hogy este fellép. Két óraker **Máder** azzal
a tudattal távozott a műintézetből, hogy este *A nür-
bergi mesterdalnokok* kerül színre. Négy óraker azon-
ban **Burrián**ot ismét lemondólevelet kapott, amely-
hez az énekes **Ónodi** tanár orvosi bizonyítványát
csatolta, amely szerint olyan súlyos légcsőhurutban
szenvet, hogy esetleges fellépése organumára nézve
komoly következményeket vonhatna maga után. Ilyen
körülmények között tehát ismét visszakerült a műsorra
Rossini dalműve és a kis ballet, amely aztán csaknem
egészben üres ház előtt került színre, miután a pénztár
vagy négyezer koronát fizetett vissza a már kiváratott
jegyekért. A mai reprize ugyanis már napok előtt
elővetteli árak mellett kelt el az egész ház. A néptelen
előtérnek egy érdekes vendége volt Széll Kálmán
páholyában: **Koerber** osztrák miniszterelnök; legalább
láthatja, hogy nekünk is van „cseh problémánk”,
igaz, hogy csak a tenor szerepkerben.

** **A kékszakállu herceg.** **Offenbach** világhírű
operetteja ma este nagy és díszes közönséget von-
zott a **Várszínházba**, annak igazolásán, hogy a régi
operettek finomságainak ma is még hálás és nagy
publikuma van. A kékszakállu herceg csodálatos
zenéjét egy cseppet sem csökkentette értékében az
az egész operett-irodalom, melyet **Offenbach** óta el-
daloltak Európa színpadjain, **Boboche** király pedig
még ma is a legvéresebb és egyuttal legkacagatóbb
szatiraja minden megkoronázott tehetetlenségnek. A
zsuiolóság telt **Várszínház** ma esti közönsége bizo-
nyára avval a gondattal távozott, hogy az operette-
zene vidámságába és az operett-írályok és udvaroncok
mókáiba göngyölve is pompás és nagy igazságokat le-
het hazavinni a színházból. Az előadás, mint mindegyik,
amelyet eddig **Janovics** igazgatót rendezett, kifogástalan
volt és magas műlétszéről tett tanuságot. **Boboche**
király szerepében **Leóvey**, a címszerepben pedig **Mezei**
jeleskedett. Sok tapost és méltó elismerést aratott
Boulotte szerepében a farsulat egyik jeles primadon-
nájá, **Felédi** Boriska, aki játék és ének dolgában egy-
aránt kitűnő volt. **Herminet** **Aradi** Aranka játszotta
igen kedvesen. **Popoldni** hálás szerepében **Arkossy**,
Oszkár szerepében pedig **Erdélyi** tünik. A tüköletes
előadást a közönség minden fővonalán után öszinte
tapsokkal honorálta. Az egyik páholyból gróf **Apponyi**
Albert és felesége is végignézték a pompás előadást.

** **Uj ballet.** Hétfőn, április 14-én este 7 óra-
kor tartják meg a *Szerelmi kaland* című ballet jelme-
zes előadását, melyet meghívott közönség jelenlétében a
balletből, melynek szövegét **Regel** Henrik, zenéjét
Máder Raoul írta.

Mirtuscrème

lényvédő szappán, bőrnó-
mitó, szilárd és ártalmatlan ar-
cskecsérme, oldóvíz minden bőrbí-
bat, szappán, bőrhámot, máj-
foltot, pattanást, folt, legyél 1 K.,
nagy lényvédő 2 K., lényvédő szappán
1 K., **Püchler** német szappán
80 fillér.

Raditz Róbert

„Anoszt gyógszert”
— BUDAPEST —
József-körút 64. n.
Baross-utca közelében.

CASCARADIN

évtized óta bevált, orvosi tekintélyek által rendelt szer gyomor-
és májbat, székrekedés, sárgaság, epék, aranyér, elhízás ellen
kínő vértisztító, 1/3 doboz 1 K. 20 f., 1/2 doboz 2 K. 20 f.

**** Kury Klára Bécsben.** Bécsből jelentik telefonon a következőket: Ma este volt a Karl-Theaterben *Béla Izor és Fejér Jenő Katalin* című operettjének premiéréje, a főszerepben Kury Klárával. Az operett *Der kleine Günstling* (A kis kegyelo) címmel került színe az osztrák fővárosban. Germain hadnagy szerepében, amely így címszereppé vált, Kury Klára legnagyobb és legértékesebb sikere egyikét aratta. A két magyar szerző operettjét valóságos művészi diadalünnepek keretében mutatta be a bécsi közönségnek, amelyet ezzel az első fellépésével minden tekintetben meghódított a maga és a magyar operett számára. Amikor a színpadon megjelent, hársány taps, hurrá- és bravó-kiáltás fogadta s ez a lelkesedés előadás közben nőttön-nőtt. Nem volt a darabban énekészmény, amelyet a közönség meg nem ismételgetett volna, a legtöbbjét háromszor is el kellett énekelnie. Minden felvonás után számtalanszor hívták a lámpák elé a szerzőkkel együtt, és taps, üdvözlő, kendődobogtatás, virágzapor, számos koszoru jelezte, hogy egy nagy magyar primadonna ezen a szép estén tökéletesen meghódította a császárváros színházi publikumát. A második felvonás végén oly nagy volt a lelkesedés, hogy az egész nézőtér, a közönség aprajánagyja, fiatalja-öregje felállott, s kendőket lobogtatva percekig tapsolta és éljenzte a magyar operetszínzpet nagy művésznőjét. Valóságos hódító utnak tetszett ez a színházi este, amely talán a legnagyobb, legszebb és legértékesebb sikere ennek az istenadotta tehetségű, zseniális művésznőnek. Más jelentősége ennek a mai estének az, hogy Kury Klára magyar librettista és zeneszerző munkáját vitte diadalra Bécsben, ahol eddig a magyar színpadi irodalom és zeneszerzés nem tudta megvetni a lábát. A művésznő és a darab osztatlan nagy sikere azt a reményt nyújtja, hogy a magyar operett állandóan színpadot fog találni ezután Bécsben. Ezt pedig a magyar operett művelői kizárólag Kury Klárának, az ő univerzális, gyönyörűen virágzó zseni-jének köszönheti. A mai est legkőzelebbi eredménye pedig öröm és dicsőség nekünk, ugyanis mint magyaroknak, ugyanis mint a hivatott tehetség őszinte hódolóinak.

**** Mascagni.** Testben gyarapodva és teljesült reményekkel meglögyva köszönt be hozzánk esztendőnk óta ismét először a még mindig ifjú Osztrák egyik legerősebb lángelméje: *Mascagni*. A meghasonlás fájdalma borzongott homlokán már hat esztendő előtt, amikor európai körútján Budapesten is kiszállott, hogy tapsvihart halljon; mert földieii fukarkodtak az elismerésben. Nem akar megismétlődni a *Parasztbecsület* sikere, amely az ismeretlen kis színházi karmestert egyszerre viághirre emelte. Emészto vágygyal dolgozik azóta *Mascagni*, hogy a szerencse szeszélyes ismeretlenjének ajkára ismét mosolyt csaljon, — hiába! Ujabb dalművei egyre nagyobb tudásról, magasabb művészi becsőgyről tesznek tanúságot és mégse hódítanak úgy, mint lángelmének első pengéje. Minden újabb premiéréje reá nézve párbajt jelent az osztrak közönséggel, amelynek rideg acélvéréről lepatlan zsenijének világo sugara. Pedig ő szomjuboza a dicsőség mámorát, amelynek élvezetében egyetleneszer merülhetett el közvetlenül minden átmenet nélkül, pályája hajnalán, az egész világ tapsainak közepette. Amit otthon nem talál, ugy-lászik, idegen földön keresi a szegény és dicsőséges maestro, a taposk Ahasverusa. Valami különös művészi vállalkozás keretében indult ezúttal világgá, valami túrsza tervezettel, amely rendetlennek tetszik és rögtönzőnek. Ma este a *Vigadó* nagyeremben tartotta meg hangversenyét és az egykor elkényeztetett mester bizony nem egy úresszéksort láthatott. *Mascagni*, mint zeneszerző, dirigens és zongorakísérő szerepelt és egy percre se tűnhetett el a pódiumról. A bécsi új szimfonikus zenekar az ő vezényelete alatt a *Parasztbecsület* e.ójátékát, *Mascagni* Gavotte dele bamboleját és Iris dalművének nagy himnuszát játszotta. Gyöngének és színtelennek tetszett az orchesterális előadás, amelynek adott *Rosé Arnold* hangversenymester hegédijátéka csak nemességét. Az egész zenekar, amely szintén a rögtönzőség benyomását költette. átlagos színvonalon áll, csak a fúvóhangszerekről kell rosszabbat mondanunk. *Brynaleoni* urban, aki *a sevillai dorbélyból* Basilio rágalom-áriáját énekelte, kitűnő énekművészséssel ismerkedtünk meg, de bántó tremolója részben elmulat nagyságra emlékeztet. — *Pozsi* asszony mezzosopránjának magassága pompásan érvényesült az Aida-duettben (4. felvonás), de fakó középső regisztere erősen csorbitotta a különben kitűnően előadott Habanera hatását. Hatalmas sikert aratott *Isa de Frate* asszony, a *Scala* kitűnő énekesnője, aki a *Gloocinda Suicido* áriáját a közönség tapaviharára megismételni kénytelen volt, azonfelül pedig még Santuzza áriáját is el kellett énekelnie ráadásul. Szopránja tele drámai erővel, fényes és meleg magassága tömören hangzatos C-ben csucsosodik ki, énektechnikája pedig, noha a nekünk idegen olasz modoroságot nem tagadhatja meg, szinte szuverénül

tökéletes. — *Marconi*, az ünnepeit kitűnő olasz hőstenorista, aki legutóbb indisponálva lépett közönségünk elé, ma este teljes birtokában volt ragyogó tenorjának; a közönség lelkes tapviharát szintén több apró ráadásával (*La donna é mobile...* és *Biondina*) köszönte meg. Az est hőse természetesen *Mascagni* volt. A régi lázról szó se volt, de azért lelkesedés zugta körül a mestert, miattal bronzarcának erőitől duzzadó vonalai szépségben lágyultak el a hálás meghatottságtól. Harcos ő mostan és homlokát körülragyogja az új dicsőség reménye. Szép glória, és mindenki sajnálja, ha elvész ez életben, akárosak egy édes asszonyi ajkhoz nyomott ibolyacsokor, amelyet utóbb eldobnak, a nélkül, hogy megtalálhatók.

(G-ly.)

**** A Nemzeti Színház újdonásával.** *Martos* Ferenc *Balassa Bálint* című négyfelvonásos verses színdarabja lesz a *Nemzeti Színház* legközelebbi újdonása, amelyből a színpadi próbák most folynak. A darab bemutatás előadását véglegesen a jövő hétre, péntekre tűzte ki az igazgató. A *Balassa Bálint* próbái párhuzamosan egy másik újdonásra is készül a színház. *B. Főz* Galdos ötfelvonásos *Diaz Elektra* című drámájára amelyet a spanyol eredetiből *Radó* Antal fordított.

**** Miss Duncan távoztát.** Miss Izidóra Duncan, a jövő hét érdekes színházi eseménye, a végleges megállapított program szerint, e hónap 20-án, 21-ikén és 22-ikén fog az *Urania-színházban* bemutatkozni. A kaliforniai táncosleány, akinek meztelen lábakkal lejtett klasszikus táncairól művészkörökben a legnagyobb rajongás hangján beszélnek, Budapesten lép először a nagy nyilvánosság elébe s pedig olyan műsorral, mely méltán kelthet nagy érdeklődést. Miss Duncan műsora, mint értesültünk, középkori olasz mesterek képi után tan konstruált táncokból, továbbá két ókori görög táncból áll, melyek címe: *Pán és Ekhó* s *Bachus és Ariadne*. Duncan kisasszony ezenkívül *Gluck: Orfeusz* című dalművének részleteire mutat be táncokat karének kísérettel. A Duncan-előadásokon a *Magyar Királyi Opera* zenés-ezenkarának tagjai fognak közreműködni. A zenekart *Székla* Adolf, a *Magyar Királyi Opera* karnagyja fogja dirigálni. A Duncan-előadásokra szölvö jegyek, előveteli díj nélkül, *Föld Ferenc és Testvére* zeneműkereskedésében (Kossuth La-osa-utca) válthatók meg.

Miss Izidóra Duncan intim próbáiban, melyek a *Royal-színház* egyik termében folynak, *Jászai* Mari is jelen van, aki egyik nagy bűmölója a kaliforniai táncosleány sajátos művészetének. Miss Duncan táncai melodramatikus természetűek s egy-egy klasszikus versnek az elszáivalása előzi meg.

— Ha nem lennék beteg a torokomra s nem kértém volna szabadságot e miatt a *Nemzeti Színház*-tól — mondta a nagy magyar tragika — magam szótalanám a verseket Miss Duncan táncához, mert az ő táncai tökéletességei a művészetnek!

A nagy magyar tragikát és Miss Duncan klasszikus művészetét követően, a legmelegebb rokonszenven füzi egymáshoz s a kaliforniai táncosleány, aki a táncnak igazi filozófusa s aki azt állítja, hogy a táncal minden érzést és gondolatot ki lehet fejezni, egyik intim próbán ezt mondta:

— Táncot fogok komponálni a nagy művésznő tiszteletére, melyben ki fogom fejezni iránta érzett barátságomat.

**** Tarka Színpad.** A magyar varieté, amely *Tarka Színpad* néven lett népszerűvé a Fővárosi Orfeumban, ma este a *Próbák* című fővárosi énekképpel nagy és zajos sikert aratott. *Kalotai* Sándor, a kis darab szerzője a közönség kívánsága iránt való érzékkel és izéssel dolgozott föl egy ártatlan vidám tárgya egy költő venajú boloslegény szerelmét, s ületes kis munkája viszhangra talált, s nagy vírámságot kellett a közönségben. A szereplők is pompásak voltak. főleg *Baumann* Károly, aki pompás bohózatú színmész, s amellett mértékelt és izéssel mozog a színpadon. Nagyon jó alak volt *Gyáras* Dezső és *Domokos* Róbert, az elsőnek aktuális káplát teljesen urazták s tetszett *J. Vasvárhelyi* Vilma, *Veghelyi* Angéla és *Óváry* Rózi játéka is. A szereplőket végül sokszor kitapsolták. Az elpusztíthatatlan *Tekintetes ur Molnár* Ferenc és *Konti* József bájos romána a diófalú ma is nagy tetszésre találtak.

**** Hírek a Magyar Színházról.** A *Magyar Színház* legközelebbi operettújdonásából ma tartották meg az első házipróbát, a fényes új díszletekkel, amelyeket *Spamráp* műtermében készítették a színház. A francia operettnak kiállítás és kosztümjei érdekes és tetszős látnivaló ígérnek. A *Herkules munkái* *Keszthelyi* Ernő dolgozta át magyarra. A bemutatás előadását, tekintettel a *F.ín* állandóan zsu'olt házáira, egyelőre nem határozhatta meg az igazgató.

**** A Várszínház eredeti újdonása.** *Üdvözet a távolból*, ez a címe *Szomalády* István egy ületes kis vigjátékának, melyet a kiváló író a Várszínház számára írt. A darab bemutatója szerdán lesz.

**** Pálmay Ilka a Népszínházban.** *Pálmay* Ilka, aki tegnap este fejezte be a *bécsi Carl-Theaterben* huszonöt estére terjedő vendéglátását, hétfőn Budapestre érkezik, hogy részt vegyen annak az operettnél (*Das gewisse Etwas*) a próbáiban, melyben zajos bécsi sikerrel aratta s amelyben a *Népszínházban* is fel fog lépni. A darab, melynek előadás jogát a *Népszínház* már megszerezte. *Heltai* Jenő és dr. *Márton* Miksa fordításában kerül színe április második felében. A darab főbb szerepeit *Heggy* Aranka, *Syposz*, *Kovács* Mihály, *Szirmai*, *Németh* és *Raskó* Géza játszzák és magyar címe *Az íz* lesz. *Pálmay* Ilka közben eljátszza kedden a *Nebántóvirág* Denise szerepét, melyben nagy sikerrel vendégszerepelt legutóbb a Népszínházban.

**** Vendégszerelés a Magyar Színházban.** A *Magyar Színházban* legközelebb érdekes vendége lesz a *New-York szépe* című operett címszerepében. Ez a vendég egy bájos ifjú angol leány, *Maggie Perry*, aki épp úgy, mint *Miss Mary Hallon*, a *Varieté-deszk* ákról ugrik át az operett-színpad deszkáira s aki a *Magyar Színházban* fogja megtenni ezt a merész ugrást. *Maggie Perry* kisasszonyok pompás énekhangja van és játékalumta sem mindennapi. Mind a kettőről különben rövid időn tanúságot fog tenni a *Magyar Színház* színpadán. Főlőleges tan mondanunk, hogy *Perry* kisasszony, aki különben ír származású, angol nyelven fogja a népszerű operett címszerepét eljátszani. Fifi szerepét *Maggie Perry* mellett *Ledofszky* Gizella, a *Magyar Színház* kitűnő szubrettje fogja játszani, ami csak növelni fogja az előadás művészi értékét.

**** A Nemzeti Zenei választmánya** tegnapi ülésében az intézetnek következők, kitűnően végzett növendékeit nevezte ki segédtanároknak: A zongoratanzakára dr. *Popper* Ármint, öz. *Papp* Dánielét, *Harmos* Blankát és *Tóth* Lajosnét. A hegéd-tanzakára: *Sopronyi* Henriket és az ének-tanzakára: *Kiss* Antóniát. A tolvó iskoláév végével lemondása folytán az intézettől megváltó *Fenkó* Henrik tanárnak tanszékét kettéváltasztja és azokra *Székla* Adolot és *Vatrnecz* Mórt hívja meg. Továbbá elhatározta a választmány, hogy az intézet utolsó évioyamatát látogató növendékek részére versenyéremplázatot létesít. Ülés után a választmány nagy gyönyörűségére gróf *Zichy* Géza néhány újabb szerzeményét játszotta el azon az új Bösendorfer-féle hangverseny zongorán, melyet ő adományozott a zenedének.

**** Kain.** *Verő* György nagy sikert aratott drámai költeménye a *Kain* ma megjelent a könyvpiacra. Az érdekes jelenetekben gazdag költemény értékes kvalitásai így is — nagy fehérvben — nagy hatásnak élvezetesekek. A *Bárd Ferenc és Testvére* kiadásában megjelent könyv ára két korona.

**** Hangverseny az angol kisasszonyoknál.** A fővárosi arisztokrácia hölgytagjainak kezdeményezéséből kedden délután 5 órakor játékonvélu hangverseny lesz az angol kisasszonyok váci-utca házában. A műsornak kiváló érdekessége dr. *Gönczy* Mór kultuszminiszeri titár közreműködése, mert *Gönczy*, akit egykori mestere, *Leschetzky* egy rangba helyezett Padarevskyvel, a fővárosi intím művészkörében, jóllehet nyilvánosan nem szerepel, úgy van elismerve mint a legfényesebb magyar zongorázók egyike. Játsszik *Beethoven*öt, *Liszt*öt, *Chopin*öt. Bolepti jegyek ára 10 korona.

**** A Varsigéleti Színkörök** vasárnap két előadást tartanak, mind a kettőt. 16hélyáruk mellett. Délután 10 négy órakor *Tóth* Ede 100 aranyalú jutalmazott népsziműve, *A jalu rossa* kerül színe; este 8 órakor a *Kirchfeld* papot adják, *Feld* Zsigmond igazgatóval a címszerepben. A többi főszerepet: *Aradi* Ida, *Latabárné*, *Szepesi* Paula, *Etsi* Emma, *Suhajda* Rózi; a férfiak közül: *Bihari* Szentmiklósi, *F. cheráry*, *Gömöri*, *Nagy*, *Gabányi*, *Falotai* és *Márosi* játszzák.

**** Dalest.** Az államvasutak gépgyárának Acólhang férdíjlegylete április 26-án, szombaton a MAV. gépgyár nagy munkáséttermében da estélyt rendez. A jövedelmeit az egyesületi alap javára fordítják.

**** Legújabb zeneművek** kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-kört 26. Az árak koronában értendők. *Operettek és operák:* Major, Erzsike 8.—, Carmen 12.—, Mártha 3.60, Sába királylány 7.20, Hoffmann meséi 10.—, Mignon 10.—, *Parasztbecsület* 6.—, *Föld* meséi 10.—, *Szencsere* csillaga, Kis szökevény egyenkint 7.—. *Szencsere* csillaga, Geisha, New-York szépe, Görög rabszolga, darabja 6.—, *San Toy* 5.40. — *Magyar szöveggel:* *Katalin*, *Rip-Rip*, Kis szökevény, New-York szépe, Hoffmann meséi. A model, Az asszonyregiment, 2—2 füzet, tüzetenkint 3.—. Továbbá *Ocskay* brigádéros bővítt kiadás 3.—, *Újdonságokkal* a raktár folyton kiegészülök. — *Könyv- és zeneműregyék*ek kívánatra ingyen és bérmentve. Állandó verők kedvezményben részesülnek.

**** Operaelőadás a Telefon Hírműködésben.** Ma este előtűnnek szórakoztatására a *Telefon Hírműködés* a *Magyar Királyi Operaház* előadását fogja közvetíteni. Előadásra ke ul az *Alarcosbál*, *Verdi* nagy operája, mely a *Telefon Hírműködés* keresztül teljes egészében a legtitésában lesz hallható. Az opera közvetítése után 11 óráig még *cigányzene* lesz hallható a kagylókon keresztül, melyet az Elő- és az Enke-kavészából közvetít a *Telefon Hírműködés*.

A rozsályi malom.

— A Népszínház bemutatója. —

Budapest, április 12.

Pályanyertes népszínműben volt ma este részünk a *Népszínházban*. Címe: *A rozsályi malom*. Szerzője: *Kacsány Géza*.

Az, hogy a darab pályadíjat nyert — enyhítő körülményül szolgál.

Mert furcsa is lenne, ha éppen a népszínházi pályázat akarna kivétel lenni a magyar drámai pályázatok szomorúan sivár történelében! Nem is járná, hogy a *Népszínház* pályabírái okosabbak akarjanak lenni az Akadémia pályabíráinál, akik nagyon okos emberek s ezenfelül egy nagy jogcímük is van az együgyűsége, az, hogy akadémikusok.

Felteszünk hát, hogy *A rozsályi malommal* nem akadt jobb darab a népszínházi pályázaton; — hogy a pályadíj nem volt több száz aranytal, az csak szerencse.

A rozsályi malomnak voltaképpen semmi köze sincs a darabhoz. Ott áll a szegény szelmalom a színpad báterében s nagy, szárnyas kereké hol forog, hol megáll s erősen csodálkozik rajta, hogy miért osztoják meg az ő bősületes nevét a darab címében, mikor egészen ártatlan a dologban. Csak, hogy éppen ő előtte járnak-kelnek, lótnak-futnak az emberek minden észszerű ok és cél nélkül...

Megjellelőbb címe lenne a pályakoszorus műnek:

Masson Sanyi és Robinetti Jóska,

mert hát egyéb csakugyan nem történik, mint az, hogy folyton verekszenek a színpadon. Verekszenek az első felvonásban, verekszenek a másodikban s harmadik végére csakugyan nem marad egyéb, mint hogy — a szerzőn verjék el a port.

Részolgálni emberiségesen részolgált. Jobban, mint a száz aranya, mely a zsebébe veri.

Ritkán láttunk gondatlanabb és könnyűvérűbb szerzőt ennél a darabnál: vigan indul neki a három felvonásnak, a nélkül, hogy egy fikarcnyi mesét, vagy osolekményt vinne magával az utra. Úres a drámaírói tarisznyája s minthogy nem telik a magábólól, felszedi, amire rákád utjában a régi népszínművek tarlóján: loig zsidót, a h-val beszélő koosmárost, a hülye paraszt-suhancot, az évelődő parasztuhano-Romeót és süldőlány-Julitát, akik mind ott hevernek már, Istennek hála, a népszínműi lomtárban.

A rozsályi malomnak öszvegy menyecske a gazdája. Bevetődik a malmába egy makos legény, akiről kislú a darab végén, hogy azért bujdosott világgá, mert az édesanyja bagóhíten él egy emberrel. Két felvonásban verekszik a legény; az elsőben kiveri a malom udvarából az egész ott találtatódó frekvenciát, a másodikban kiveri az loig zsidó koosmájából az ott találtatódó egész frekvenciát s ezenfelül a földhöz teremti a hires verekedő Lócsalóbat s a harmadikban aztán feleségül veszi az öszvegy molnárnét.

Aki egyéb osolekményt talál *A rozsályi malom*-ban, annak mi igérünk száz aranyat. Igerbétjük bán, ámbátor nincs aranyunk, de — osolekménye sincs a darabnak.

Egyetlenegy figura lézeng a darabban, amely jól meg van rajzolva, amelynek néminemű irodalmi értéke van s amely mutatná, hogy a pályakoszorus szerzőnek valamelyes köze van a literatúrához. Ez a figura Sándor urfi, a végzett agrárius. Életigazság, humor van ebben a kabinet-figurában, amely *kegyetlen igazságot* tartalmaz a létört, könnyelmű földesuri fialatságra nézve s ha csak ez a figura nem vesztegette meg a pályabírákat (melyet *Svirmai* a legművészibb realizmussal jászott meg), nem tudjuk, hogy mit jutalmaztak meg *A rozsályi malom*-ban.

Tán az izelenségeket az loig zsidó koosmájában?

A rozsályi malom-ban egész serege van a szép magyar nótákknak, melyeknek „részben” *Dócsy József* a szerzője. Ezeknek a nótákknak legnagyobb részét *Blaha Lujza* csatolta édesen, bűbájosan, hogy megszerkesztett bele az ember szíve a nagy gyönyörűség-től. Zogott is a taps a nóta nyomán. *Kiss Mihály* is szépen nótazott és becsülettel vergődött át az erős legény győnye szerepén. *Solymosira* jutottak az loig zsidó izelenségei, — szegény feje, nem tehet róla. *Játszóttak* volna még, ha lett volna mit, *Németh, Szabó, Horváth, Ujvári, Sverdahelyi, Kápolnai Irén, Nagy Margit*.

A nézőtér tlonul hangos volt. Zajos premiertapok zúgtak és szólitották *A rozsályi malom* szerzőjét a lámpák elébe, különösen a felsőbb tájakról. Három premierre való zaj volt, ... csak egy valaki volt a házban, aki szomorú maradt és halgatag: a népszínmű muzsája.

Nagy oka is volt rá szegénynek!

(M—s.)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Uj Idők.** Herczeg Ferenc lapjának e heti száma különösen gazdag tartalommal jelent meg. Két regényfolytatást közöl: Sardou és Botzárés nagyírű *Theodora és Molnár Ferenc Utolsó háza* című eredeti regényét. *Bárony István* novellát, *Gárdonyi Géza* két versét, *Lyka Károly* a Tavasszi tárlatról, *Kece Fiumé*-ről hosszabb cikket, *Móra Ferenc* verset, *Péter Jenő* elbeszélést, *Ewald Károly* dán író novellát, gróf *Vay Sándor* cikket írta. Azonkívül több ismeretterjesztő és szórakoztató cikk teszi érdekessé a lapot. Illusztrációi közül megemlítjük a Műcsarnok tárlatáról közölt két képet, *Kállay és Vay baronesse* esküvőjét, *Mascagninól* — amint dirigál — kilenc képet, a Heidelberg vegyészeti gyárat a tűzvézés után és *Névy László* aroképét. Az *Uj Idők* előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóvatala *Andrássy-ut 10. sz.*

○ **A Vasárnapi Ujság** legújabb száma érdekes és vonzó tartalommal jelent meg. Vannak benne költemények az *Ilászából*, *Baksvay Sándor* fordításában, elbeszélés *Zöldi Mártontól*. Szemere György két könyve című dolgozat, stb. A szöveget 28 szép kép élénkíti, köztük a tavasszi tárlat műtárgyainak sok sikerült reprodukciója *Szűry Dénestől*. A *Vasárnapi Ujság* előfizetési ára negyedévre négy korona. Politikai Újdonságok-kal és Világkróniká-va egy tít hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.)

Nyitlér.

Kaphatók HALDEK magkereskedésében Budapest, Károly-körút 9. szám, valamint vidéken minden szakmabeli üzletben.

Nem panaszkozik többé

bőste izsada, testőr-vizsleteg, sómór, exema, óvarban szenvedő, ha az **Erényi-féle „Ichtioi-Salicyllal”** egy kísérletet tesz. Szagatlan. Ára 3 korona utasítással. Szétküldi: *Erényi gyógyszerész, Szabadkiszállás, Pétervári: Fűzők József, Károly-utca 12. Eger győgytár, Váci-körút 17.*

Téli fűrdőkura. Természetes forrómeleg kánes források, iszapfűrdők, iszapborogatások. Zuhany-masszázs. Vizgyógyintézet, villanyfürdő, stb. Olcsó és gondos ellátás. Cella, kámvány, ideg-bőrbajok stb. és a téli fűrdőkúra fölül kimerült prospektust küld ingyen a Szil-Lakásfürdő r.-i igazgatósága.

Minden külön értesítés helyett

Mezei Mór, Mezei Sándor, Mezei Ernő, Mezei József, Mezei Gyula, a maguk és hozzártatóik nevében mely fájdalommal jelentik, hogy édes atyjuk, illetve apósuk, nagyatyjuk és dédatyjuk

Mezei Ignác,
1902. évi április 12-én, életének 87-évében elhunyt. A drága halott földi maradványait ez évi április 14-én délelőtt 10 órakor kísérik a gyászházból (V. Nagykorona-uten 13. a kerpesi-utl izraelita sírkerthé örök nyugalomra.

Mezei Sándorné, Bakonyi Sarolta, Mezei Gyuláné Fodor Gizella, menyeg. dr. Mezei Béta, dr. Mezei Fái, Mezei Klára és férje Neumayer Arnold, Mezei Lajos, Mezei Anna és férje dr. Engel Aurel, Mezei Ilma, Mezei Edit, Mezei Aurélie Ida, Mezei tilda, Mezei Margitka unokák, több dédunoka.

Csendes részvételt kérünk.

A „BUDAPESTI TAKARÉKSZÖVEGKEZET” 1902. április hó 21-én délelőtt 11 órakor az intézet helyiségében (VII., Nefelejcs-utca 27—29.) rendkívüli közgyűlést

Tárgy: Az igazgatóság kiegészítése. Az igazgatóság.

Ösv. Jelinek Alajosné mint anya, ugy a maga mint alulirt testvérei, sógorai és sógoronői nevében is mélyen szomorodott szízzel tudatlják, a lojobb fu és testvér illetve sógorak

dr. Jelinek Mór

fővárosi gyakorlató orvos urnak
f. hó 11-én délután 3 órakor 37 éves korában, hosszu szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. hó 13-án délután 3 órakor fognak lakásáról (Csömöri-ut 34) örök nyugalomra helyeztetni.

Trencsényi Ferencné Donnan Vilmosné szül. Jelinek Julia, szül. Jelinek Etel, Jelinek Helena, Jelinek Mariska, Jelinek Fáni, Jelinek Ignác, Jelinek Laura, Jelinek Armin, Jelinek Ignacné, Trencsényi Ferenc, szül. Löbl Ernesztin, Donnan Vilmos.

Áldás emlékére!

„New-York” életbiztosító társaságnál

legutóbb többek között a következő lejáró 20 éves vegyes biztosítások kerültek kifizetésre:

Köv. sz.	Évi díj	Biztosított és kifizetett összeg	Kifizetett nyeresemény
149.125	fr. 2474.50	fr. 50.000—	fr. 26.914.50
155.487-8	1958.80	40.000—	21.337.20
149.345	1455.90	30.000—	15.877.20
150.360	2437.00	50.000—	26.564.00
150.802	953.60	20.000—	10.441.00
159.686	2384.00	50.000—	26.102.50

Ezen kötvények a biztosításon kívül a befizetett díjaknak **4-4 1/8 - 4 1/4 0/10-OS** kamatos kamatozását eredményezték.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(A Magyarországi Hirlaplórk Nyugdíjintézete) ez év április hó 27-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja saját helyiségében (V., Alkotmány-utca 24) rendes közgyűlést, melyre az elnökség meghívja az intézet tagjait. A közgyűlés napirendje: 1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése és az 1901. évi zárszámadások előterjesztése, valamint az ezzel kapcsolatos javaslatok. 2. Az igazgatóság tagnak és a felügyelő-bizottság tagjának választása. 3. Az intézet tagjainak esetleges indítványai az alapszabályok 35. §-a értelmében.

(A Magyar Állami Alkalmazottak Egyesülete), mely ő fensége *József* főherceg védnöksége alatt áll, folyó hó 27-én délután 3 órakor a királyi József-műgyemtem udvari termében tartja meg V-dik évi rendes közgyűlést, a következő tárgyszorozattal: 1. Az elnökség évi jelentése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése. 3. A zárszámadás előadása és a felmentvény megadása. 4. A tisztikarban megüresedett helyek betöltése. 5. A költségelőránzat. 6. Az alapszabály módosítása. 7. Esetleges indítványok.

(A vásárosarnoki helybériök egyesülete) cím alatt a múlt év utolsó napjaiban szakegyesületet alakítottak a vásárosarnokok helybériöi. Az egyesület megkezdte működését, amennyiben alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

TÖRVÉNYSZÉK.

A tömeg-szerkesztő.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, április 12.

Lipsitz Sándor megszaktitván pincéri pályafutását, a zsurnalisztikára vetette magát. Lapokat alapított, szerkesztett és adott ki. Nagy tömeggel kezdte azt a homályos hírlapiról működését, mely a büntetőtörvényvel oly közeli vonatkozásban áll. Egyszerre hat hetilapot indított. Felesleges mondanunk, hogy a hat hetilap léte nem terjedt hat hétre. Később nagyobbakra tört és egy kis napilapot indított, mely tényleg hat napot ért meg. Ez a rövid élet azonban diotelenségben, szegényben elég gazdag volt. Fájdalom, a szegényt a tisztességes sajtó volt kénytelen viselni.

Még szerkesztő korában történt, hogy a volt pincér lapjában gyalázatosan megtámadta Hoch Lajost, a pingecr-egylet elnökét. A megtámadott elnök Lipsitzet egyik lap nyiliterében *aljas zuglaspiszkesztőnek és strohmannnak* nevezte. E jól megérdemelt címek miatt Lipsitz sajtópárt indított Hoch ellen, melyet Zsitvay Leó elnöklésével ma tárgyait a budapesti sajtóbírórság. Védő Breuer Miksa ügyvéd volt.

A tárgyalás során kihallgatták mint tanút Vészi József országgyűlési képviselőt, a Budapesti Újságírók Egyesületének elnökét, aki a következőket jelentette ki:

— Lipsitz urat sem társadalmi multja, sem tudása, sem pedig erkölcsi struktúrája nem kvalifikálja arra, hogy hírlapíró legyen. Visszaéléseinek első láncszeme már az a szuverén lenézés, amelylyel a magyar grammatikával, a jóízűléssel és a tapintattal elbánik. Az Újságírók Egyesületének a ugsajtó elleni akciójában gyakran volt alkalma a Lipsitz ur nevével találkozni. Mivelhogy a legbarátabb tudatlanság jellemzi őt, elképzelhető, hogy legitim eszközökkel fel nem tarthatja magát. És az illegitim eszközöknek egész halmaza került már az Újságírók Egyesülete elé. Résztint agyondicsér egyeseket, résztint ijesztés által akar másokat céljainak megnyerni. Aztán hirdeti, hogy negyedéves előfizetőinek egész könyvtárát ad. Elképzelhető-e, hogy negyedéves előfizetőinek ekkora kedvezmény lenne nyújtható? Ezt még a Times sem teheti. Nem tud alkalmasabb kifejezést találni, de az efféle salakot a közérdek szempontjából ki kell irtani, mert ez szegényfoltja a mi tiszta mesterségünknek.

A főmagánvádó a tanu temperameptumos valamása alatt versenyt mosolygott a halgatósággal. Aztán élt a kérdései jogával.

— Nagy szőpen beszélt ön, kezdé utólrérholetlen kómiikkummal, mindenki nem tud —

— Ne hezsdíjen ilyeneket, inkább kérdezzen! — szakitá félbe az elnök.

— Hát akkor csak azt kérdezem, hogy az újságíró-egyesület, amely felettem pálcát tört, vajjon erkölcsi testület-e? (Nagy derűlttség.)

— Ön ne mondjon véleményét, az a mi dolgunk.

— Hát akkor azt kérdezem a képviselő urtól, hogy az általa említett nemzetközi lapokhoz van-e nekem valami közöm?

— Azt ön tudja.

Az elnök: Van-e kifogása az ellen, hogy Vészi urat valamórsára meghiteltessük?

— Igen, mert nem mondott konkrét eseteket. (Nagy derűlttség.)

— No, ha egyéb baja nincs, akkor a bíróság elrendeli a tanu meghiteltetését.

A tanu leteszi vallomására a hitét.

A bizonyítási eljárás befejeztével aztán a „szerkesztő” ur ismét mulattatta a bíróságot és a közönséget vádbeszédével.

— Már az „aljas zuglap” kifejezést elnéznm. de azt senki sem bizonyította, hogy „strohmann” vagyok. (Derűlttség.) Szomorunak tartom, hogy itt Vészi engem olyan súlyosan jellemezett, de ez csak kenyéririgység. (Derűlttség.) Kérom a vádott elítélését, mert nem vagyok strohmann, nincsen amnyi pénz a világban, pedig az jó volna. (Derűlttség.) amennyiért én feláldoznám tollamnak függetlenségét. (Nagy derűlttség.)

A törvényszék a vádottat a rágalmazás vétségének vádjá alól felmentette. Az indokolásban Zsitvay a következőket jegyezte meg:

— Két kitétel van inkriminálva: a „zuglap” és a „strohmann” szó. Azt, hogy a „Magyar Társadalom” zuglap, a tárgyalás beigazolta és így em nem

képezhet rágalmat. A „strohmann” szó pedig nem megbecstelenítő kitétel. Talán még előnyös is a főmagánvádóra, mert a vádott e szoval azt akarta kifejezni, hogy a főmagánvádó olyan alacsony „művelt-ség” ember, hogy ő kárt nem lehet másban, tehát csak a nevét adja oda. Ez nem becstelésítés és nem rágalmazás, mert az élet mindig olyan volt és mindig olyan lesz, hogy vannak okos és kevésbé okos emberek. (Nagy derűlttség.)

Az ítélet ellen a főmagánvádó felebbezést jelentett be.

SPORT.

II. Vízslá-Derby. Az Országos Magyar Ebtényező-Égyesület vasárnap. április 20-igán tartja meg tenyészvízslá-versenyt az 1901. évi január 1-je után született vízslák részére Monostor-Parkon (Monostor-Sziget). Az egyesület vezetősége, hogy a közönségnek könnyebben megközelíthetővé tegye a közlekedést, ha résztvevők kellő számban jelentkeznek, egy csavargözöst chajtanak kibérelni, amely a fővárosi Vigadóttól reggeli 8 órakor indulna a verseny színhelyére. Belépő a versenyekhez, csavargözöst beleértve 4 korona. a cseárdai társas-ebéd 3 korona. Jelentkezések április 13-áig az Országos Magyar Ebtényező Egyesület titkári hivatalához intézendők.

Bécsi löversenyek. Alag csak játék volt, kedves és változatos bevezetés, de holnap a Freudenau pályán megkezdődik a tényleges löverseny, amelynek egyes futamaira már november óta fogadnak. Az első nap szenzációja a Prsedsvit-handicap. Indulói:

Polonius 62½	Bulford S.
Perlasz 61	Bonta
Heiderose 60	Barker
Per Butters 69	Poole
Royal Flush 55½	Russel
Durban 55	Taral
Retour 55	Cleminson
Elegot 55	Adams
Ronny 54	Baines
Akárhogy 54	Hesp
Garáda 53	Gray vagy Manser
Montezuma 53	Finan
Sebes vagy Nézz réám 52	Van Dusen
Mary Diamond 51½	Southey
Jász 49	Huxtable R.
Aidé de Camp 48½	Wilton
Hippokratés 48½	Gilohrist
Róssa Lili 47½	Sands
Taoskó 45	Siack

Durban és Heiderose a verseny favoritjai s a két telivér múlt évi szereplését tekintve, nagyon valószínűnek látszik, hogy a küzdelemből egyikük győztesen kerül ki. Helyre Jász és Elegot jöhet.

Jelöljünk:

- I. Springer ist.—Sobri.
- II. Javorine—Hajnalka.
- III. Heiderose—Durban.
- IV. Glendor—Lovag.
- VI. Teraskier—Springer ist.
- VII. Maida—Mauiner ist.

Bécsi löversenyek eredményét minden más organumot megelőző a legmagasabb és legmegbízhatóbban a Telefon Hírműködő újság tudhatják meg az érdeklődők, mert a Hírműködő kiküldött tudósítójának telefonjelentései alapján közvetlenül az egyes versenyek lefutása után, két futamonként részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. A löversenyeredmények felolvasására, melynek összerendelését már hat óra tájban felolvasatja a beszélő újság, katasztrófai riadójellet hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hírműködő.

TÁVIRATOK.

Bécs, április 12. A király ma bnosukihallgatáson fogadta Wardrop ezredesét, a Bécsből visszahívott angol katonai attasét.

Berlin, április 12. Vilmos császár hosszabb látogatást tett gróf Bülow birodalmi kancellárnál.

Róma, április 12. A pápa, aki kitűnő egészséggel örvend, ma kihallgatáson fogadta Respigni bi-bornokot.

Belgrád, április 12. Gyája Jovánt, Szerbia szóflai diplomáciai ügyvivőjét visszahívták és rendelkezési állományba helyezték.

Svájo konfliktusa Olaszországgal.

Bern, április 12. A szövetségintánc Caritas római svájci követet bizonytalan időre szabadságotla.

A wrochoni elítéltek.

Lipóse április 12. A birodalmi törvényszék negyedik büntetőintáncosa ma tárgyalta a wrochoni bír-ben elítelt 19 vádoltot felülvizsgálati kérvénnyel. A birodalmi törvényszék 18 vádlottra nézve helybenhagyta az alsófokú bíróság ítéletét, egyiket a büntetését pedig egy héttel lejjebb szállította.

Közzgazdasági táviratok.

Bécs, április 12. A sertésvesz behurcolása küvetkeztében Mohácsról, Ginnáról és Pasarovináról (Horvát-és-Szlavonországok) a sertésbevitelt Ausztriába betiltották.

Bécs, április 12. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A kedvező időjárás és a sűrű esőzés a vetések állására fejlesztő hatással volt és egyáltalán nem érkezett olyan hír, amely kedvezőtlen befolylást gyakorolt volna. Az Egyesült-Államokban az aratási kilátások tényleg nem olyan jók, mint ahogy eddig híresztelték, de azért nem lehet gyege aratásról beszélni; éppen ezért a hivatalos becslések nem gyakoroltak valami különös befolylást. Az itteni piac a mult heti javulás után a hetitrgalom megnyitásokor hanyatló irányzatot mutatott, de a kedvező időjárás és a vetések állásáról szóló jelentések reakcióit okoztak, amibez az a körülmény is járult még, hogy Budapestben nagyobb mennyiségű búzát mondottak fel. A multheti árakhoz képest általában áriolyanvesztéségek állottak be és így végül jegyeztettek: buza tavaszra 9.14—9.28 (8 K.), május—júniusra 9.77—9.15 9.16 (13 fillérrel), rozs tavaszra 7.32 (19 fillérrel), május—júniusra 7.38 (15 fillérrel), zab tavaszra 7.30 (13 fillérrel), május—júniusra 7.16 (22 fillérrel), tengeri május—júniusra 5.21, tengeri július—augusztusra 5.35 (10 fillérrel), repce augusztus—szeptemberre 12.20—12.30 (20 fillérrel) alacsonyabban). Az üzlet készárkban a fogyasztás szigorú tartózkodása következtében majdnem teljesen szűnietelt. Eladattak: 1000 mm. raktári áru 76 kg. 9.40 K. 3 hónapra Bécsből, 500 mm. 78 kg. 9 K. Sümeg, 600 mm. 78.5 kg. 9.05 K. Bécsből, 700 mm. szlavóniai 79 kg. 9.07½ K. Perbetéről, 77 kg. 8.90 K. Surány, 78½ kg. 9 K. Tapolosány, 77 kg. 8.77½ K. Csariuszka, 76-77 kg. 9.05 K. Pozsonyból elsrendű búza 7.75 K. Bécsből, 77 kg. 7.40 K. Réceséről, 7.70 kg. 75 K. Gansendoriból.

Az árpa ma is csak csekély tételekben és nyomott árakon keit el. Tengeri 5.35—5.40 (10 fillérrel olcsóbb) iszt nyomott árakon állott, korpa pedig üzletellen volt.

New-York, április 12. (Terménytősdé.) (Zárlat.)

Gyapot: New Yorkban helyben 9¼ (9¼), áprilisa 8.96 (9.—), Juliúsa 8.04 (8.7), New-Orleansban helyben 9 — (9.—), — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20), Stand white Philadelphában 7.15 (7.15), Refined in Cases 8.30 (8.30), Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15), — Zsir: Western steam 10.05 (10.05), Rohe és Brothers 10.15 (10.15), — Tengeri irányzata szilárd. — Májusra 65.½ (65.½), Juliúsa 65.½ (64.½), — Szept-re 64.½ (64.—), Buza irányzata állandó. — Piroz ősz helyben 85.½ (85.—), Májusra 79.½ (79.—), Juliúsa 79.½ (78.½), Szept-re 78.½ (78.½), Dec-re 80.½ (79.½), Gabona számtási díja Liverpoolba 1½ (1½), — Kávé: Iair Rio (i. sz. 5.½ (5.½), Áprilisa 5.05 (5.05), Juliúsa 5.25 (5.25), — Lásst: Spring Wheat clears 2.85 (2.85), — Cukor: 2.½ (2.½), — On: 27.92 (27.92), — Ríz: 12.—12.¼ (12.—, 12¼), — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, április 12. (Terménytősdé.) (Zárlat.) Buza irányzata szilárd. — Májusra 78.½ (72.½), Juliúsa 78.½ (78.½), — Tengeri irányzata igenszilárd. — Szept-re 61.½ (60.½), — Zsir: Májusra 9.75 (9.67), — Juliúsa 9.85 (9.77), — Szalonna short clear 9.40 (9.35), — Sertésus: Májusra 16.77 (16.65), — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Napár: Vasárnap, április 13. — Római katólikus: E. 2. Misericord. — Protestáns: E. 2. Herm. — Görög-orosz: (március 31.) F. Nagybójt 5. r. — Zsidó: Nisan 6. — Nap 6. é: 5 órakor. — Nyugszik: 6 óra 29 perckor. — Hold kél: 8 óra 43 perckor reggel. — Nyugszik: 12 órakor éjjel.

A miniszterek nem fogadják.

Nemzeti Szalon tavaszi tarlata d. e. 9 óratól este 8-ig. Belépődij 50 fillér.

Nemzeti Múzeum. Régiségtár. Nyitva délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. Többi tarai 1 korona belépődij meliott tekinthetők meg.

Országos Képtár és metszetkiállítás az Akadémia-ban nyitva délelőtt 9—1-ig.

Iparművészeti múzeum délelőtt 9 óratól d. u. 1-ig.

Természettörténeti gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Teleológus iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9—12 óráig.

Műegyetemi múzeum (Kerepesi-út 72.) d. e. 9—1-ig.

A. Földtani intézet muzeuma (Stefánia-út 14.) nyitva d. e. 10—1-ig. Belépődij nincsen.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 óratól 12-ig. Belépődij 3—8.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi számkönyvtár és keleti miniatúr: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos árak: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-piaci kiállítás (melyben az üzletvezetés árusításokat is eszközöl) a városi ipar-csermokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A külföldi kirendeltégek központi üzlet-vezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V. Váci-körút 32. szám alatt).

M E S E.

Óriás Péter.

Egy szegény favágó feleségének született egyszer egy fia. A szegény emberek egy cseppet sem örültek a kis fiúnak, mert már éppen 6 volt a hetedik gyerekük, de ha már megvolt, meg is kellett keresztelni. Elküldték tehát egy óregasszonyonnyal a paphoz, hogy keresztelje meg.

— Hát aztán milyen névre kereszteltessen? — kérdezte az óregasszony, mire az elkeseredett favágó azt felelte, hogy nem bánja 6, akármire.

— Jól van — gondolta az óregasszony s egész uton azon törte a fejét, hogy milyen névre kereszteltesse a gyermeket, de bizony 6 már olyan öreg volt, hogy semmi se jutott eszébe — még a mindennapi imádságának a végét is elfelejtette már szegény.

— Ejnye, ejnye, — töprekedett magában, de egyszer mégis csak eszébe jutott valami; még pedig az, hogy ma éppen Péter napja van, 6 tehát nem teketóriázik sokat, hanem Péternek keresztelteti a kis fiút.

A kis favágó-Péter pedig nőtt, növekedett s elérte az első esztendőjét és mire elérte, éppen rófnyi magas lett és szélességben egy ölnyi.

S ezután minden esztendőben így növekedett. Magasságban egy rófnit, szélességben egy ölnyt s mire tíz esztendő lett, már tíz rőf magassága és tíz ölnyi szélességű volt.

A szülői majd meghaltak bánatukban, hogy ilyen csodagyerekek volt, a testvérei féltek tőle s ekkor az apja elhatározta, hogy megakadályozza a további növést és elzárja egy hordóba.

Es csakugyan így is cselekedett. Csinált egy nagy hordót s belezárta Pétert. Csakgyer ez sem használta. Péter a hordóban is nőtt s a hordó vége nőtt. Mikor látta az apja, hogy ez sem használ, kieresztette a hordóból, csak arra kérte, hogy menjen el a háztól, ne üljön a nyakukon az 6 csufságukra.

A szegény Péternek nagyon rosszul esett, amiért a saját apja sem türte meg magával, pedig 6 jószívű fiú volt s arról nem tehetett, hogy az Isten ilyen csodának teremtette. Ő is épp olyan engedelmes gyerek volt, mint a testvérei s 6 is csak úgy tisztelte a szülőit és kedvükben járt, mint amazok. Ha az anyja nevenapjára a többiek virágot szedtek az erdőben, 6 meg egy előfát szakított ki a főlöblől s ezzel állított haza, ha a többiek halat fogtak az erdei patakban, 6 pusztá kézzel agyonütötte az erdőben a vad-disznót s ezt lökte le a hátáról a kunyhójuk előtt és mégis, sem az anyja, sem az apja, sem a testvérei nem szerették, hanem ellenkezőleg, féltek tőle.

Elindult tehát Péter nagy szomorúan a világba s amint ment, mendegélt, az járt az eszébe, hogy addig nem is fog haza menni, amíg olyan híres ember nem lesz belőle, hogy a szülői büszkének lesznek rá s amíg anyai kincse nem lesz, hogy a favágó-kunyhóból palotába költözzesse őket át.

Ilyen gondolattal ballagott Péter, óriási nagyokat lépkedve nagy lábával s a kezében nem volt más, mint egy nagy görösösbot, s ahol elment, mindenütt megcsodálták. Ha faluba ért, az emberek közé, ezek az első perében nem tudtak hova lenni a bámulattól, de aztán ijedten futottak szét s vasvillákkal kergették ki a falvakból. Ha az erdőben ment, a madarak mind utána kiállottak: itt megy az óriás Péter!

S minden állat ismerte és köszöntötte őt: szervusz, óriás Péter!

— Milyen furcsa, — gondolta Péter — hogy engem minden állat ismer.

Honnét, honnét nem, csakugyan minden állat ismerte s amelyiknek valami baja volt, hozzáfurdult segítségért.

Egy nyul, akit még kiskorában az emberek közé vittek s maguknál tartottak rabságban és piros pántlikát kötöttek a nyakára, valahogy kiszabadult a rabságból s amint Péter elé ért, így szólt hozzá:

— Légy olyan szives, óriás Péter s oldd le a nyakamról ezt a piros rongyot, mert így még a vak vadász is rámm talál lőni. Jót jóval hálállok meg.

— Hála nélkül is megteszem, nyulauskám, — szólt Péter örvendezve, mire a nyul így szólt:

— Nem addig van az, óriás Péter! Itt van a fogam között egy kis káposztalevél, ezt nekem adom, s ha valamikor segítségemre lehetnék, csak fújj rá erre a levélre s én azonnal melletted leszek.

Megköszönte Péter a káposztalevet, eltette s azzal továbbment.

Egyszer csak, amint egy sűrű bokor előtt elhalad, köszönti őt egy kis fülemile s így szól hozzája:

— Az isten küldött erre, óriás Péter! Tegnap olyan vihar járt erre mifelénk, hogy a fészket is tönkretette, s ha éjszaka a beteg párom nem alhat meleg fészkekben, reggelre meghal itt a faágon...

— Tudom már, hogy mit akarsz — szólt közbe Péter — hogy segíts nekem a fészkek rakásában, mert magadban nem tudsz vele elkészülni, még holnap sem. Szivesen segítek, kis fülemile.

Es ripsz-rapsz, egy félóra sem telt bele s már készon volt a fülemile-fészek.

— Jót jóval kell meghálálni — örvendezett a kis madár s azzal azt mondta Péternek, hogy a melletti levő háromszor görbe fáról vágjon le magának egy galyat s csináljon belőle ijjat, mert azzal biztoson megöli azt, akit valaha megölni akar.

Péter megfogadta a jó tanácsot s azzal ismét továbbment.

Amint mendegélt, egy kutra talált s mert szomjas volt, leakarta engedni a kutba a vedret, de amint belenézett, ugyancsak furcsát látott lenni. A vízben apró vízi-törpék csatáztak egymással, szurták, vágták egymást s Péter nem sokat gondolkodott, hanem hirtelen leugrott a kutba s a botjával közéjük vágott a csatázók-nak. Könnyű volt megismerni, hogy melyiknek a részén van az igazság, mert az egyik tábor törpék szép, felharszállu emberek voltak, míg a másiknak túsakállu és lángnyelvű volt.

Péter tehát ezeket ütötte a botjával s azután sorra kihajlítta őket a kutból. A felharszálluak nem győztek eleget hálálkodni, s ajándéku egy üveg vizet adtak neki a kutjából, amelynek olyan csodahatása volt, hogy a vas is felolvadt benne.

Ezután ismét tova ment Péter s valahol egy parasztot talált, aki istentelenül furta, ásta, kapálta egy darab helyen a földet, úgy hogy a szegény föld nyögött kinyáiban, de amint megérezte, hogy az óriás Péter közeledik feléje, örvendezve köszöntötte őt:

— Az Isten küldött erre, óriás Péter! Ugyan tedd meg nekem azt a szivességet s verd el jól ezt az ostoba embert, aki mert azt álmodta, hogy 6 kincset fog találni, már három hét óta kinez itt engem. Hálából adok neked a testemből egy marék földet, tedd el, s ha valamikor szükségem lesz egy lábónjáró vasházra, szórd szét a világnak négy része felé a földet s meglesz a vasházad.

Péter jól elitálgálta a buta parasztot s azzal még sem állt az ország fővárosáig, ahol minden házon gyászlobogó lengett, az utcák fekete posztóval voltak bevonva s ahány emberrel csak találkozott Péter, az mind úgy sirt, mint a záporos-és. Hanem mikor Pétert meglátták, nemcsak sirtak, hanem vitottak is ijedükben s valamennyien egyenesen a királyi palotába futottak s itt eszük nélkül ordították:

— Egy óriás jött a városba, bizonyosan a sas barátja lesz, fogassa el a király!

Es jött a sok katona, elfogták Pétert, s a király elé vitték.

A király öreg ember volt, látszott rajta, hogy sok bánatban volt része, s így szólt Péterhez:

— Egy óriási madár, egy sas, három legdrágább kincsemet rabolta el tőlem. A kardomat, koronámat s az egyetlen leányomat. Te, óriás-ember, bizonyosan tudsz erről, mondd meg tehát nekem, hogy hol keressem a kincseimet, mert máskülönbön négyfelé hasítottak.

— Ezt ugyan ne tegye felséged, — szólt bátran Péter, — mert ezzel semmit sem érne el. Hanem adjon nekem három napot a cselekvésre, s ha akkor elő nem hozom a kincseit, előhozom saját magamat, s ha kedve telik benne, akkor vágasson négyfelé.

Tetszett a királynak ez a bátor beszéd s megadta neki a kért három napot, mire Péter ismét kiment a városból s az országuton az volt az első dolga, hogy a szájába fogta a nyultól kapott káposztalevet, mire az azon minutában előtte termett.

— No, nyulauskám, szólt hozzá Péter, látad-e azt a sast, amelyik ellopta a király kincseit?

— Láttam, — felelt a nyul, — egy-kettő, ül fel a hátamra s egyenesen elviszlek az alá a szikla alá, ahol lakik.

Furcsa, hogy óriás Péter ráfért egy kis nyul hátára, de az biz így volt s egy félnapig szaladt vele a nyul, amíg a sziklához ért.

Itt letette a hátáról, de amint Péter felnézett a sziklára, azt mondta nagy szomorúan:

— Nyulauskám, ide emberi lábbal nem lehet feljutni!

— Majd feljutsz az én szárnyamon, — szólt meg a háta mögött az a kis fülemile, akinek megrakta a fészket s a másik perében Péter már a szikla tetején volt. A sas nem volt odahaza, csak egy óriás nagy tojást talált, s a kis fülemile azt mondta, hogy csak vegye magához a tojást, mert abban vannak a király kincsei.

Mikor leérték a szikláról, a fülemile elbuszított Péterrel s azt mondta neki, hogy most már jó lesz, ha a földet kivesszi a tarisznyájából s belebuvik a vasházba, mert már jön a sas és ha védtelenül találja, úgy megöli, mint a pók a legyet.

Péter, amint a világ négy sarka felé szétszórt a földet, csakugyan egy járó vasházban találta magát, de idejére is, mert egy akkora madár, mint tíz ember együttvéve, repült utána s mind közelebb s közelebb ért hozzá.

A járó-ház jobban futott, mint ahogy a madarak reptének, de azért a sas ennél is gyorsabban repült s ekkor eszébe jutott Péternek az 6 csodanyila. Hirtelen elővette a tarisznyájából, a vasház ablakán keresztül a sasra célzott s puff, a rettenetes madár halva bukkott a földre.

Na, most már fűtőbrésze érkezett meg Péter a király székhelyére s nem három nap, de az első nap alkonyatára már oda tette az óriási tojást a király elé.

— Ebben vannak a kincsei, felséges uram, — mondta a királynak, — most már csak fel kell törni a tojást.

Csak hogy nem lehetett azt még vaskalapóccsal, még malomkerékkel sem feltörni!

Ekkor hirtelen a vízi-törpéktől kapott vizre gondolt Péter s hirtelen ráöntötte az üveg tartalmát a csodálatos tojásra. Es ez használt. A tojás héja hirtelen szétrepedt s benne volt: a kard, a korona és a tündérszép királyleány, aki még most is éppugy aludt, mint amikor a sas kiragadta az ágyából.

Hogy ezután mi következett, azt mindenki tudhatja. Hanem aki nem tudná, az csak kérdezzen bátran és én felelek a kérdésekre. Tehát tegyék fel, hogy valaki nem tudja bizonyosan és kérdezi:

- A királyleány az óriás Péter felesége lett?
- Az.
- Azután óriás Péter lett a király?
- Nyomban. Az öreg király azon minutában nekiadta a kardját, koronáját és trónját.
- Óriás Péter boldoggá tette a szülőit és testvéreit?
- Meghiszem azt! Tejbe, vajba, mézbe fűrésztötte őket s azután hattuyipuha közé fektette.
- Sokáig éltek óriás Péter és a felesége?
- Nagyon, amíg csak meg nem haltak.

Lux Terka.

KÜLÖNFELEK.

Könyvek.

Ha látsz anyja ölében síró gyermeket: Ne nézd fájdalommal, ne fájjon a szived — Semmi baja nincsen. És ha sápadt férfi mosolygását látod: Ne keresd lelkében sohse' boldogságot. Nem igaz a mosoly, mely az arcán átfut. Fehér arca mondja: Hogy a sir felé jár Minden gondolatja.

A síró kis gyermek, aki meg nem békül S zokog szakadatlan apró keservétől Amig belefárad: Magától elhalgat, bár az anyja csókja Hasztalan volt előbb édes esütője. Elhallgat, elalszik s az utolsó könyvesopp Még pillájan ragyog: Aludban a baba Boldogban mosolyog.

A mosolygó férfi beteges, halványan: Lelke égő gyásztát rejti a világban, Amig belefárad. Azután menekül, hogy ember ne lássa: Mivé lesz, hová lesz örök mosolygása. Fárdatlan lenyugszik s amig sápadt arcán Ott a mosoly árnya: Kiszakad lelkéből Rejtett zokogása.

Révész Tivadar.

† A kivilágtott ország. Londonban Cranborne lord elnöklöte alatt bizottság alakult arra a célra, hogy a koronázás estéjén egész Angolország illumináljon. Tehát nem egyes városok kivilágításáról van szó. Nem, ez a terv sokkal nagyszerűbb. Az egész szigetországon akkor este óriási örömtüzeket fognak gyújtani, amelyet egymásután meghatározott időközökben lobbantanak lángra, hogy nappali világosságot terjeszsen. Junius 26-ikán este 9 óra 55 perckor Angolország 3000 dombjáról és hegyéről hatalmas rakétákat eresztenek az ég elé, 6t perccel később pedig magnéziumláng jelzi az általános illuminálás kezdetét. Az örömtüzet mindenütt az illető vidék lakói veszik körül és a nemzeti himnuszot éneklük. Minden örömtüz 350 koronába kerül és 80 méter magas lánggal fog lobogni. Hogy micsoda rengeteg öszegbe kerül ez a kivilágítás, arról is referálni fog a bizottság, amelynek vezetői között van Davonshire herceg, a westmünsteri herceg, Cross lord, Linsdale lord és a parlament hatvan tagja.

† **A legdrágább butorok.** A világ legdrágább butorai — amint egy angol lap írja — Sackville lordnak a Knole Parkban lévő kastélyban vannak. Egyetlen egy ágy száthatvanezer márkába került. Ezt a csoda-ágyat I. Jakab számára készítették. Természetesen nem faagy ez a vagyont érő butor, hanem skarlátvörös selyemből való, melyet aranyhímzés borít. Ennél az ágynál még csodásabb a kastély értékeinek asztala, mely színezüstből van s olyan érdekes, hogyha a lapját aranyakkal raknak ki, ezeken az aranyaknak az értékével nem lehetne megfizetni az asztalt.

Az *Otway*-család híres fekete ágyait is százezer márkára becsülik, de ezeknél még érdekesebb azok a mahagoni ágyak, melyek a francia kormány birtokában vannak s amelyekért csak nemrégiben ígérték készszáználvanezer márkát. Nagyon érdekes butorgyűjtemény az is, mely a Higham-család birtokában van s ötven darabból áll. Ezeket a butorokat egy millió márkára becsülik. Ebben a gyűjteményben olyan székek vannak, melyeknek darabja huszezer márkát ér. Néhány évvel ezelőtt a szultán új butorokat rendelt hálószobája számára. E butorok közül legérdekesebb egy ágy, mely gyémántokkal van kirakva, lábai szinaranyból és ele ántesontból készültek. Ennek az ágyaknak két millió négyszázezer márká az értéke.

† **Hentes-költészet.** A henteséget eddig igazán olyan prózai foglalkozásnak tudtuk, hogy a hentesekről, vagy kolbászkák toldozott áldozataikról szólván, sosem jutott eszünkbe a poézis. Hogy ime most mégis egyszere szólnak a henteségről, meg a költészetéről, annak *Schumann* Lajos heilbronnai hentesmester az okozója, aki *Több sertést!* címmel rapszodikus szöveget intézett *Bülow* német kancellárhoz egy berlini újságban. A vers fordítása egy stilszerű magyar lapban, a *Mészárosok és Hentesek* Lapjában jelent meg:

Több sertést!

— *Intőszózat a birodalmi kancellárhoz.* —

Úres az ől és a sertés, ó, mi ritka,
Hízott, sovány, biz' egy-egy csuda,
En nem tudom, vajj' mi annak a titka,
Hogy Bülow úrnak ez — hekuba,
Folyton, de folyvást lanyhább már a kínálat,
A sertés ára reptülve száll,
Ez ólomsúlyként nyom minden hentes-vállat,
— S mit néma színszék áll a kancellár ...
... Nagyról, hallgass meg tehát eszedék szómat,
Hogy már ez úgynek leve legyen:
S téged dícsőit majd minden házasszózat
A német honban, völgyön-hegyen.
Hidd el, az lesz a németnek üdvössége,
Gond akkor minket már nem zavar,
Ha az országba bejöhet ismét végre
Sertés-szállítmány: **osztrák-magyar.**
Mikor manapság az élet oly kegyetlen,
S már nem vigad, de busul e nép,
Abban ne legyen a sorsa hát kegyetlen:
Hogy nincsen sertésuhua elég.
Sok méla dalt is zenghetne most a lantom,
Mennyi a német: erős, derék,
Kinek nyomában ott a panaszos fantom:
„Ennem sertésuhua, de nincs elég!”
Hatalmasoknak a gondja arra legyen:
Jól jóllakassék minden szegény,
Az ám, de **olcsón!** ... Így volt ez egykor, régen,
— Manapság már ez: naiv regény ...
Agrárus-had miért kesereg az égbe?
Eh, lári-lári! Vakláma szól:
A nagy hűhónak mégis csak az a vége,
— Hogy csak trösen marad az ől.
Egyetlen egy üdv a földi élet nyitja,
Mi helyrehozza a nagy hibát:
„**Legyen hát végre a vámsorompó nyitva!**”
Majd zúgja ajkunk: Vivát! Vivát!
Tedd, ó kancellár, hogy ne várjunk biába
Mert megvesik, mi szóp, mi jó,
Mert megvesik, hogy a menaszériába'
Sertés lesz a fő — látnivaló!

Schumann Lajos,
hentesmester Heilbronnban.

Ime, aki eddig nem tudta, hogy melyik üdv a földi élet nyitja, annak megmondja *Schumann* ur, a költő. Isten éltesse szegény fejét.

† **A foszfor-gyufák eltöltése Svájcban.** Svájcban a foszfor-gyufák gyártásának eltöltése rendkívül kedvezőtlen hatással volt magára a svájci iparra. A legtöbb gyár kénytelen volt munkáit elbocsátani és az üzemet beszüntetni. E körülmény íserek annak tulajdonítható, hogy a svájci gyárak foszformentes gyufákat a foszfortilalmat megelőzőleg nem állították elő. E cikkben Svájc székségielőt íserek Németországból és Svédországból íedezte és e behozatall szemben, miután az elé az érvényben levő kereskedelmi szerződések folytán védővámok segítségével gátat emelni nem lehetett, a svájci gyárak bizonyára a gyártás körül való tapasztalatlansá-

guk következtében is, nem voltak képesek versenyezni. Idővel a gyárak helyzete bizonyára javult volna, ha a szövetségi tanács egyik berni gyárosnak engedélyt nem ad mindenütt meggyülő foszformentes gyufák gyártására és ez engedélyt, tekintettel az utóbb említett gyufák némely hiányaira visszavonhatónak nem jelenti ki. A gyárak ugyanis tudva azt, hogy abban az esetben, ha e gyufák beválnak, a munkásnép különösen teljesen felhagy a svéd-gyufák fogyasztásával, e bizonytalanság közben nem képesek magukat elhátározni sem az egyik, sem a másik foszformentes gyufa előállítására.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, április 12.

Gabonatzület. (*Reich* Jenő és társa jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás e hét elején boros és hűvös volt, e mellett csapadék is gyakrabban fordult elő; később ezt könnyebb fagggyal kapcsolatos szárazabb idő követte, míg azután a hét végével boros, de enyhébb idő következett be. A vetések állásával általában meg vannak elégedve. A külföldön ugyancsak jól teleltek át a vetések.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, az továbbra is gyenge, a spekuláció épp úgy mint a fagyasztás, tartózkodó, az árak azonban inkább állandóak maradtak. Amerikában a jegyzések kezdetben szilárduló irányzatot követtek. A hozatalok a mezőmunkálatok folytán gyengébbek, a látható készletek is csökkenők voltak és a haussierek vásárlásai az áraknak 1½ c. való emelkedését eredményezték. Később kedvezőbb mezőgazdasági hírekre a hangulat csendesbbré fordult és a jegyzések valamivel olcsóbbodtak, míg a hét végével ismét szilárd irányzat érvényesült. A kontinentális piacokon a vetéseknek kivétel nélküli kedvező fejlődése a forgalomra ugyancsak hatással gyakorolnak. Angliában a kereslet azonban jobb volt és az árak mérsékelten javulhattak is, a forgalom azonban gyenge maradt. A német piacokon csak jelentéktelen változások voltak; a hét végével az irányzat azonban szilárdabb. Franciaországban a belföldi kínálat korlátozott ugyan, a hangulat csendes; importszükségletéről egyelőre sincs még szó. A többi kontinentális piacokon korlátozott üzlet van, alig változott árak mellett. Nálunk a hangulat az összes cikkekben kezdetben kedvetlen volt, a kereslet gyenge maradt és kegyérmagvak éppúgy, mint takarmányokké is kisebb-nagyobb árvesztéseket szenvedtek, a hét végével az irányzat azonban barátságosabb.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza lanyha irányzatban indult és már az első üzleti napon csak olcsóbban volt elhelyezhető. A kínálat sürgetően alakult és az árbitokosok — erősebb felmondások és csökkenő határidőjegyzések által befolyásolva — a malomok jobb kereslete dacára készségesen voltak engedményekre hajlandók. Az irányzat később is csendes maradt és az árvesztések 10 fillért tett ki. Az üzlet későbbi folyamán kedvezőbb felfogás érvényesült, a kínálat gyengébb volt, a vételkedv pedig javult, úgy, hogy az árvesztések teljesében ismét pótolható volt. Felmondott szokványárúrból is kelt el néhány tétel. Az összforgalom 125,000 mm., a hetihozatal 62,000 mm., melyből 50 mm. ment tovább.

Ross határozatlan lanyha irányzatú volt. A kínálat valamivel bővebb volt, tekintve, hogy ez árúban is felmondott szokványáru volt a piacon, míg a kivétel teljes tartózkodást tanúsított és a helyi fogyasztás is csak korlátozott beszerzésekre szorított. Az árak így folytatólagosan voltak csökkenők és a mult héthez viszonyítva 10—15 fillért vesztettek. Míg a hét elején még 7.35 koronáig fizettek helyben és helybeli paritásra, addig a hét végével 7.15—7.25 k. paritásra és 7.20—7.30 k. felüli helyben el nem érhető. Nyíri származékok inkább részesülének figyelemben, de ezekben nincs kínálat. Debrecen—Nyíregyháza paritásában 6.80 k. jegyzünk.

Arpa (takarmány- és hántolási célokra) lanyha maradt. A vételkedv úgy a gyárosok, mint a hízalók részéről korlátozott és csekély forgalom mellett az árak néhány fillért vesztettek. Minőség szerint 6.—6.25 koronát jegyzünk helyben. Malata- és sörárpákban állomásokon átvéve csak szórványosan fordul elő üzlet.

Zab hajóáruban jobban. — waggonáruban gyengébben volt kínálva; a kereslet e mellett azonban mérsékelt és az árak gyenge forgalom mellett változatlanok maradtak. A forgalomban volt ca. 25000 mm. szin- és tisztaság szerint 7.25—7.45 k., prima áru 7.60 k. és finom urasági zab néhány fillérral ezen felül adatott el.

Tengeri gyenge érdeklődés mellett csak 5 fillérral olcsóbban volt elhelyezhető. Budapesti paritásra és helyben 5.—K. fizettek, tiszavidéki ajánlatok aránylagosan néhány fillérral többet értek el. A Dunán felül való tovább szállítása, valamint Kőbánya részére néhány rakomány 3 fillérral a májusi határidő jegyzésén alul kelt el. Ö-tengeri csak szórványosan kerül a piacra és 5.20—5.25 k. jegyez helyben.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce nem volt forgalomban. Határidőrepeben — 1902. augusztusra

korlátozott forgalom mellett kedvező hírekre 12.10—12.20 K. után a hét végén 11.75—11.85 K. jegyez Vadrepe ültetelen 6.—6.50 K. Jemmag 14.—15.—K. Kendermag 10.—11—K. ig helyben.

Hűvelések: Babban a forgalom minden érdeklődés híján teljesen szünetel. Trieurözött apró babért névleg ab Gyöngyös-Félegyházán 8.50 K. gömbölyűért Baja-Mohács-Zombor 7.25 K. Székesfehérvárt 7.75 K. barna babot Kalocsán 5.75 K. N.-Károly 5.25 K. jegyzünk. Erdélyi bab reláció szerint 5.25—5.75—K. között jegyez. Kőles hazai árúban 4.50 K. kelt el. Bükköny lanyha, helyben 8 K. értékesíthető.

Ipar és kereskedelem.

Fizetésektelelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésektelelenségeket jelenti: *Friedmann* Jenő kereskedő Budapest (Kerepesi-út 20.), Horber Katalin papirkereskedő Triest, *Eckstein Elek* kereskedő *Hadház*, Taipa Petronella Franaiska vegyeskereskedő Freiberg (Morvaország), Güttig Gyula ruha-kereskedő Prága, Stary Károly kereskedő Nomerik, Pick Alfréd kereskedő Karbetz, Prasse Károly kereskedő Mariaschein, *Guszmán Mór* kereskedő Szeged.

Fonciers. A folyó év első negyedében a *Fonciers*, *Pesti Biztosító Intézet* életbiztosítási osztályánál 976 ajánlat 2,399,970—korona biztosítási tőkére nyújtott meg; 885 kötvény 3,561,640—korona tőkéről állított ki. — A díjbevétel 780,178—korona rug. Haáláset 45 jelentett 214,050—korona összegről. Egyszeresmind utalunk ama különös kedvezményekre, melyeket ez a hazai intézet (alapítva 1864-ben 3 millió korona részvénytőkével, nyereség és díjtartaléka és évi bevételei körülből 27 millió korona) az életbiztosításnál nyújt: *Hadbiztosítást díjmentés nélkül* 20,000—korona határáig a biztosított tőke teléről a közös hadsereg és honvédség; 30,000—korona erejéig a népközlékek védkötelezeteire nézve. (Hivatásszerű katonának mérseket díjmentés mellett) 2. A díjtételek értelmében a biztosítási érvényének megtámadhatatlansága még az esetben is, ha a biztosított párba vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kintünnék, hogy a biztosított a biztosítás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve tévedett. 3. Egy, 3 vagy 5 évi nyereségfelosztással egybekötött biztosításokat eszközöl. 4. A biztosításnak 3 évi fennállása után a biztosításra jutányos feltételek mellett a) kölcsön ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díjtelés nélkül kihalásait biztosításoknál *tőkésítést* eszközöl, a nélkül, hogy a félnek utóbbiért folyamodnia kellene.

A Fonciers, Pesti Biztosító-Intézet igazgatósága ma tartott ülésében elhatározta, hogy a közgyűlésen a 100 forint névértékű intézeti részvény 1901. évre vonatkozó osztalék szelvényének részvényenként 12.—koronával való beváltását fogja indítványozni.

Szesszárak. A kontingens nyereszesz ára *Budapest* pénzben 39.—korona, árúban 39.50 korona. *Eszében* a kontingentált készáru, készpénzben 37.80 korona, árúban 38.20 korona.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székesfővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1902. évi április 12-én. Készlet 155 darab. Érkezett 79 darab. Összesen 234 darab. Eladatott 214 darab. Maradt 20 darab. Napi árak: 120—130 kilogramm sulyban 100—106 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 98—106 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 93—106 K.-ig Öreg nehéz párónkint 400—500 kilós 96—106 koronáig. Malao — fillér. Az irányzat lanyha volt.

A budapesti gabonatzsde.

Budapest, április 12.

Élénk vételkedv és 2½—5 fillérral magasabb árak mellett 31,000 métermázsza buza került forgalomba.

Ross változatlan.

Tengeri nyugodt.

Eladatott:

Buza, Tiszavidéki: 1500 mm. 60 k. 9 K. 65 f., 800 mm. 79 k. 9 K. 65 f., 700 mm. 77-6 k. 9 K. 65 f., 400 mm. 79-2 k. 9 K. 67½ f., 350 mm. 79-5 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 60 f., 500 mm. 79 k. 9 K. 60 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 58½ f., 200 mm. 78-7 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 52½ f., 200 mm. 78-5 k. 9 K. 55 f., 200 mm. 78-5 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 55 f., 300 mm. 78k. 9 K. 47½ f., 100 mm. 77-8 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 77-3 k. 9 K. 50 f., 200 mm. 77-2 k. 9 K. 45 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 42½ f., 100 mm. 76-5 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 30 f., 1500 mm. 76 k. 9 K. 40 f. felső, 100 mm. 76 k. 9 K. 25 f., 100 mm. 75 k. 9 K. 30 f.

Fejérmegyei: 1500 mm. 76-8 k. 9 K. 42½ f., 750 mm. 75 k. 9 K. 25 f.

Pestmegyei: 100 mm. 78 k. 9 K. 47½ f., 100 mm. 77 k. 9 K. 80 f., 100 mm. 76-5 k. 9 K. 37½ f., 500 mm. 77 k. 9 K. 40 f., 200 mm. 77-5 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 75 k. 9 K. 25 f.

Tolnai: 200 mm. 78 k. 9 K. 50 f.

Békési: 2450 mm. 74-6 k. 9 K. 25 f., 2150 mm. 75-5 k. 9 K. 35 f.

Becskerek: 6000 mm. 76 k. 9 K. 22½ f.

Romániai: 1000 mm. 75 k. 8 K. 75 f., 3500 mm. 78 k. 8 K. 50 f.

Raktárúru: 1000 mm. 76 k. 9 K. 32½ f., 1580 mm. 76 k. 9 K. 30 f.

Mind három hónapra.

Ross: 500 mm. 7 k. 20 f. paritásra.

Tengeri: 100 mm. 4 k. 97½ f. paritásra.

Zab: 100 mm. 7 K. 55 f., 100 mm. 7 K. 50 f., 100 mm. 7 K. 25 f., 200 mm. 7 K. 22½ f., 300 mm. 7 K. 17 f., 250 mm. 7 K. 02½ f.

Árpa: 150 mm. 6 K. 15 f. hibás, 200 mm. 6 K. 12 f. kocsira rakva.
 Készpénztől melletti.
 Tegnapelőtt délután eladottak:
 Raktárú: 1700 mm. 76 k. 9 K. 20 f.
 A kászaru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Típus	Kilos	Kilogramm ára		Kilos	Kilogramm ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tízszéki uj	76	9,80	9,80	81	9,45	9,60
"	77	9,50	9,50	80	9,40	9,50
"	78	9,25	9,25	82	9,30	9,40
"	79	9,10	9,10	83	9,20	9,30
Fehérmegyei	76	9,15	9,15	80	9,40	9,50
"	77	9,18	9,18	81	9,30	9,40
"	78	9,20	9,20	82	9,20	9,30
"	79	9,30	9,30	83	9,20	9,30
Pestvidéki	76	9,16	9,16	80	9,40	9,50
"	77	9,15	9,15	81	9,30	9,40
"	78	9,20	9,20	82	9,20	9,30
"	79	9,30	9,30	83	9,20	9,30
Bánási	76	9,16	9,16	80	9,40	9,50
"	77	9,15	9,15	81	9,30	9,40
"	78	9,20	9,20	82	9,20	9,30
"	79	9,30	9,30	83	9,20	9,30
Békási	76	9,16	9,16	80	9,40	9,50
"	77	9,15	9,15	81	9,30	9,40
"	78	9,20	9,20	82	9,20	9,30
"	79	9,30	9,30	83	9,20	9,30

Egyéb gabonafélék		Kilos	Kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	70-72	7,80	7,80
"	csérendi	70-72	7,10	7,20
"	másodrendi	69-72	6,20	6,20
Árpa	uj	02-04	6,70	6,70
"	égetni való	02-04	6,70	6,70
Zab	uj	02-04	6,70	6,70
"	sörtészere való	02-04	6,70	6,70
Tengeri	bánási	30-41	6,15	7,20
"	másondi	—	6,00	6,00
Ropos	uj	—	6,00	6,00
"	káposzta	—	6,00	6,00
Kéles	bánási	—	4,60	5,00

A határidőszület folyamán a következő kitések történtek:

Áprilisi buza 1902.	9,26-9,27-9,26-9,25-9,24
Májusi buza 1902.	9,13-9,15-9,16-9,15-9,14
Októberi buza 1902.	8,02-8,03-8,04-8,05-8,04
Októberi rozs 1902.	6,59-6,60-6,61-6,60
Októberi zab 1902.	5,90-5,89-5,88-5,87-5,86
Májusi tengeri 1902.	4,92-4,94-4,95-4,94-4,93
Julius tengeri 1902.	5,08-5,07
Augusztusi repce 1902.	—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Áprilisi buza 1902.	9,24	pénz	9,25	áru
Májusi buza 1902.	9,14	"	9,15	"
Októberi buza 1902.	8,03	"	8,04	"
Októberi rozs 1902.	6,59	"	6,60	"
Októberi zab 1902.	5,88	"	5,87	"
Májusi tengeri 1902.	4,92	"	4,93	"
Julius tengeri 1902.	5,06	"	5,07	"
Augusztusi repce 1902.	11,80	"	11,80	"

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza áprilisi 1902.	9,61-9,23
Buza májusi 1902.	9,11-9,12
Buza októberre 1902.	8,21-8,22
Októberi rozs 1902.	6,60-6,61
Októberi zab 1902.	5,88-5,87
Májusi tengeri 1902.	4,92-4,93
Julius tengeri 1902.	5,07-5,08
Augusztusi repce 1902.	11,80-11,90

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde a nagy üzleti esend, mely a hét folyamán értékpapír-piacunkat békította, egyszerre eltűnt. Kedvező hírek folytán barátságosabb hangulat a nagyobb élénkség terjedt el mindenfelé; hogy erőteljesebb árfejlődést az értékek nem érthettek el, annak egyedül oka a piac nagyfokú gyengesége.

A dél-afrikai békehírekre vonatkozólag most az az általános nézet, hogy a béke megkötésével az európai ipar ismét fel fog lendülni. E mellett Brüsszelből is megnyugtatóbb hírek érkeztek, melyek hatása alatt az egész előtőzsde szilárd irányzattal folyt le. Hitelrészvények mellett különösen az államvasuti részvények voltak állandó kereslet tárgyai. A magasabb osztálybeeséssel, melyet pár nap előtt újságoltak, váltóknak bizonyult ugyan, de a mértékadó körök a folyó évnek nagyobb bizalommal, jobb reményekkel néznek elé.

A déli tőzsdén folytatódott az értékek szilárdulása, annál inkább miután Bécsből kedvező vásárlásokat jelentettek. A nemzetközi papírok szilárdulása alatt a helyi papírok árfolyama is javult. A befektetési papírok, valamint a járadékok iránt, úgy látszik, állandóan érdeklődik a közönség s árfolyamuk változatlanul kedvező is.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 675,50-676,50. Magyar Hitelrészvény 687.—688.—. Leszámitolóbank részvény 442.—. Jelzálogbank részvény 464.—. Rimanurányi részvény 608.—. Államvasuti részvény 608,25-608,75. Városi Villamos Vasut részvény 312,50-313.—. Alpeji bányarészvény 392,50. Koronajáradék 97,60 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Aranyjáradék 119,85 százalék. Koronajáradék 97,50-97,70 százalék. Magyar Hitelbank részvény 688.—693,50. Ipar- és kereskedelmi bank részvény 53.—54.—. Jelzálogbank részvény 467.—468.—. Leszámitolóbank részvény 442,50. Osztrák Hitelrészvény 676,50-679,25. Salgó-Tarjáni közszénbánya részvény 515.—517.—. Rimanurányi vasúti részvény 608,50. Közúti vaspálya részvény 644.—646.—. Városi vil-

lamosvasuti részvény 813,50-814.—. Déli vasut részvény 67,50-68,50. Államvasutészvény 668,25-669.—. Kereskedelmi bank kötvény 100,60-101,60. Német birodalmi márka 117,82½-117,82¼. Frank 95,45-95,75 korona.

Utóhíradó. A 4 Órai zárlatkor maradt:
 Osztrák hitelrészvény 679,50. Magyar hitelrészvény 683.—. Leszámitolóbank 442,50. Rimanurányi vasútrészvény 608.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 668.—. Közúti vasut részvény 645.—. Villamosvasut részvény 314.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terménytőzsdeben a szezon szerzői hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 48.—56.— korona. vörös aprószemű 88.—42.— korona. vörös erdélyi — korona. vörös bánási — korona. középszemű 45.—48.— korona. nagy szemű 50.—54.— korona. Disznószár: budapesti: 56,75-57,25 korona. vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki — korona. városi 4 darab 47,50-48.— korona. 3 darabos 51,50-52.— korona. üstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12,75-13,25 korona, 120 darabos — korona. 100 darabos 18,50-18,75 korona, 85 darabos 21,50-22.— korona. azonnali szállítással. Szerbiai szokás szerinti minőség 12,75-13,25 korona. 100 darabos 16,50-18.— korona. 85 darabos 21.—21,60 korona. Szilvaiz: slávnói 19,25-19,50 korona, szerbiai 17,50-18.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az angol-boer békétárgyalások lassu menete az előtőzsdére kissé gyöngítőleg hatott, csak később, amikor kedvezőbb hírlődik jelentések érkeztek, javult az irányzat.

A déli tőzsde esend volt és szilárd, amit főleg a berlini szilárd jelentések okoztak.

Bécs, április 12. (Magyar értékek zárlata.) 4½-ös aranyjáradék 119,90. Lissai és szepedi kölcsön sorsjegye 164,25. Magyar vasúti kölcsön esendben 100,60. Magyar keleti vasúti állami kötvény 120,25. Magyar leszámitoló- és pénzügybank 440.—. Rimanurányi vasútrészvény 607,50. Magyar koronajáradék 97,45. 4½-ös Magyar földterület. kötvény 97,20. Magyar hitelbank részvény 692,50. Magyar nyeregmény kölcsön sorsjegye 200.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Magyar keresek bank —. Magyar cukoripar 390.

Bécs, április 12. (Osztrák értékek zárlata.) 4½-ös papírjáradék 101,60. 4½-ös osztrák aranyjáradék 120,50. 1890-ös sorsjegye 152,25. Osztrák hitelrészvény 433.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyesület 453,50. Osztrák-magyar bank 159,8. Déli vasut 66,75. Dunagőzhajászi részvény 869.—. Dohányrészvény 292.—. Császári és királyi arany 11,32. Német bankváltók 117,40. 4½-ös esztí járadék 101,40. Osztrák koronajáradék 99,40. 1864-iki sorsjegye 246.—. Osztrák hitelinézetű részvény 678,50. Unionbank 556.—. Osztrák Lánderbank 422,50. Osztrák-magyar államvasut 668.—. Elbavölgyi vasut 467.—. Alpeji bányarészvény 393.—. 20 frank. arany 19,08. Londoni váltóór 240,30 Bécsi Trauway Litt B. 287,25. Bécsi Tramway Litt A. 287,50. Lapot köcs 344.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, április 12. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 678,50. Magyar hitelrészvény 693,50. Angol-Osztrák bank 281,50. Bécsi bankjegyesület 455.—. Union bank 550,50. Lánderbank 423,50. Osztrák-magyar államvasut részvény 668.—. Déli vasut 66.—. Elbavölgyi vasut 468.—. Északnyugati vasut részvény 463.—. Dohányrészvény 293.—. Rimanurányi vasut 608,50. Alpeji bányarészvény 392.—. Májusi járadék 101,60 Magyar korona járadék 97,50. Török sorsjegyek 107,25. Német birodalmi márka 117,42.—. Napoleon'or 19,09.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, április 12. (Zsidai tudósítók.) A tőzsde esendesen és meglehetősen szilárdan indult. Nagy vállalkozók egy sehol sem mutatkoztak. A spekuláció határozottan tartózkodó volt, mert híreket várt a mai londoni minisztertanácsról illetőleg a délafrikai békéről. Helyi járadék és vasúti papírokban nem volt változás, csak kohó részvények szilárdak. Magánkamaták 1½/8%.

Berlin, április 12. (Zsidai.) 4½-ös papírjáradék —. 4½-ös osztrák aranyjáradék 102,60. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék 98,25. Osztrák-magyar államvasut 143,10. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóór 85,15. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101,30. Alpeji bányarészvény —. Disconto-Commandit 190,10. Altalanos villamosági Edison 193,75. Gelsenkircheneri 164,75. Laura-kő 203.—. 4½-ös esztíjáradék 101,40. 4½-ös magyar aranyjáradék 101,10. Osztrák hitelrészvény 212,80. Déli vasut 18,10. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216,25. 4½-ös uj orosz kölcsön 98,80. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 100,00. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 177,60. Harpeni 167,40. Az irányzat szilárd.

Berlin, április 12. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Kesti forgalomban 4½-ös magyar aranyjáradék 101,10. Magyar koronajáradék 98,20. Osztrák hitelrészvény 212,90. Osztrák-magyar államvasut 143,10. Déli vasut 18.—. Északnyugati vasut 18,25. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegyek középszemű —. Buschtchradai —. Orosz bankjegye 218,20. (Utolsó) Lombard —.

Páris, április 12. (Zsidai.) Osztrák-magyar államvasut —. 4½-ös osztrák aranyjáradék 101,90. Osztrák Lánderbank 449.—. 3½-ös francia járadék 100,87. Ottomanbank 556.—. 3½-ös francia járadék 102,52. Alpeji bányarészvény —. Déli vasut 101.—. 4½-ös magyar aranyjáradék 102,50. Párisi bankrészvény —. Olasz járadék 100,75. Francia törleszt. járadék 100,10. Osztrák földhitelinézetű részvény 1295.—. Török dohányrészvény 319.—. Az irányzat tartott.

Frankfurt, április 12. (Zsidai.) 4½-ös papírjáradék 101,80. 4½-ös osztrák aranyjáradék 102,60. Magyar koronajáradék 98,25. Osztrák-magyar bank 114,70. Déli vasut 18.—. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóór 204,70.

Bécsi bankjegyesület 115.—. Villamos részvény 121,50. 3½-ös magyar aranykölcsön —. 4½-ös esztíjáradék 101,50. 4½-ös magyar aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 212,60. Osztrák-magyar államvasut 143,90. Északnyugati vasut —. Bécsi váltóór 85,15. Párisi váltóór 813,75. Unio bank —. Alpeji bányarészvény 200.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 12. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Ártolyomok januára. Kesti forgalomban Osztrák hitelrészvény 212,80. Német bank —. Disconto 189,90. Berlini kereskedelmi bank 153.—. Gelsenkircheneri 138,80. Harpeni 167.—. Laura-kőhő —. Olasz járadék 100,90. Szilárd.

Hamburg, április 12. (Zsidai.) 4½-ös esztíjáradék 101,30. 1890. sorsjegye 152,50. Déli vasut 17,90. 4½-ös osztrák aranyjáradék 103.—. Osztrák hitelrészvény 213,10. Osztrák-magyar államvasut 143.—. Olasz járadék 100,75. 4½-ös Magyar aranyjáradék 100,85. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 12. A sertésüzlet irányzata változatlan.
 A) **Húsolt sertések ára:** I. A Magyar elsőrendű: 98-100 fillérg. Oreg közep (pártonkint 400 kilogramm feletti súlyban) 100-102 fillérg. Oreg közep (pártonkint 300-340 kilogramm terjedő súlyban) 100-102 fillérg. Fialat nehéz (pártonkint 320 kilogramm feletti súlyban) 106-107 fillérg. Fialat közep (pártonkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 102-104 fillérg. Fialat könnyű (pártonkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 98-100 fillérg. II. Magyar szodetti: 100-102 fillérg. (pártonkint 280 kilogramm feletti súlyban) 100-102 fillérg. Közep (pártonkint 240-280 kilogramm súlyban) 100-102 fillérg. Könnyű (pártonkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 98-100 fillérg. III. Romániai: Nehéz (pártonkint 320 kilogramm feletti súlyban) 100-102 fillérg. Közep (pártonkint 250-320 kilogramm terjedő súlyban) 100-102 fillérg. Könnyű (pártonkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 98-100 fillérg. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pártonkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 100-102 fillérg. Könnyű (pártonkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 98-100 fillérg. V. Szerbiai: Nehéz (pártonkint 280 kilogramm feletti súlyban) 102-104 fillérg. Közep (pártonkint 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 98-100 fillérg. Könnyű (pártonkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 98-98 fillérg.

Sertéselőszám 1902. április 10. napján volt készlet 37,502 darab. — 1902. április 11. napján felhajtott 1676 darab. 1902. április 11. napján elszállított 767 darab. 1902. április 12. napjára maradt készletben 38,411 darab.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udy hangszergyár központi főraktárban Kerespet út 36. cimbalnok, begedűk, fuvalók a minden más hangszert jutnyos árban szereshet be. Külön zongoratermek a Kessuth Lajos-utóban (a Károly-kürt sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársulat. Befizetett részvényfők: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI. Andrássy-utca 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték felújított helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kézi zálogházak: IV. Károly-kürt 18.; IV. Ferenciek-tere 4. (irány-utca sarak); VII. Király-utca 57.; VIII. József-kürt 2.; VIII. Üllői út 6. sz.

Elősz Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és rubizostól-intézet, Budapest, VI. Tere-kürt 40-42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyonra 1900. december 31-én 6,717,255,21 korona. Eddig kifizetett biztosított 686,100 mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjfeltételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Időjelzés.

— **As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.** — Budapest, április 12.

A magas levegőnyomás Orszországon, az alacsony pedig nyugati Európa felett helyezkedett el. Európában az idő enyhe és boros; esők jobbra Olasz- és Dél-Franciaországban voltak. Hazánkban is enyhe időjárás van. Esők az ország nyugati és déli részén fordultak elő.

Küldés: Nyelhe idő várható, helyenkint esővel (esetleg zivatarral).

Viz állás.

	Apr. 12.	Apr. 11.		Apr. 12.	Apr. 11.
Inn	Schärding	1,10 1,25	Tisza	M. Sziget	6,00 6,00
Duna	Paszau	2,73 2,83		Tokaj	0,64 0,63
	Lina	0,19 0,29		V-Namény	2,12 2,01
	Bécs	0,25 0,24		Tokaj	3,45 3,61
	Pozsony	2,74 2,84		Szolnok-Füred	0,78 0,84
	Komárom	8,22 8,11		Szolnok	4,1 3,93
	Budapest	3,75 3,27		Ózongrád	3,98 3,89
	Fak	2,55 2,68		Szeged	0,78 0,82
	Mohács	2,70 2,81		Török-Bánya	3,12 3,13
	Gombos	4,91 4,89		Titell	4,11 4,09
	Düvídék	4,38 3,93		Óndóva	0,60 0,78
	Pancsova	3,85 3,93		Topolya	0,62 0,62
	Orocsó	6,38 6,75		Bodrog	0,78 0,78
Morva	Magyarfalva	2,74 2,78		Sajó	0,60 0,62
Vág	Zeolna	1,10 0,80		Hornád H.-Németi	0,64 0,64
	Tréncsán	2,89 2,89		Selyes	0,64 0,62
	Szered	1,10 1,10		Békéscsaba	0,28 0,28
Sábo	Sz-Gothárd	1,10 0,20		Károly	0,28 0,28
	Sárász	0,10 0,24		M.-Várad	0,28 0,28
	Győr	2,89 2,89		Békéscsaba	0,28 0,28
Dráva	Pécs	1,04 1,04		Sárvíz	0,28 0,28
	Zákány	0,68 0,68		Gyoma	2,28 2,4
	Barca	1,1			

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Vasárnap, 1902. április hó 13-án.
Szoeyer Honka, Moszolzova Vera és Obukoff M. m. v.
Az álarcos bál.
Nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzerzte Verdi.
Szüvegét olaszból fordította Böhm Gusztáv.
Személyek:
Richard Alberti Sámuel Kornay
René Takács Tom Szendrői
Amália Vasquezón Silvano Hegedűs
Ulrika Bartalucci Főbíró Dalmoki
Oscar Szoeyer Szolga Mányai
Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. április hó 13-án.
Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:
Troilus és Kresszida.
Színmű 5 felvonásban. Irtá Shakespeare. Fordította: Földián István. Színe: alkalmata: Beúthy László.
Személyek:
Priamus Latabár Monolaus Gabányi
Hector Császár Heléna Hegyesi
Troilus Beregi Achilles Pálfi
Páris Horváth Ajax Mészáros
Cassandra Paulaynó Ulysszes Iványi
Andromache Maróthy Diomedes Mihályfi
Aeneas Gyenes Patroklos Somló
Calhas Egrossy Thersites Vizvári
Kresszida Márkus Alexander Nádai B.
Pandarus Újházi Troilus Paulay
Agamemnon Hetényi
Este:
A b o r.
Paraszt-vígjáték 3 felvonásban. Irtá Gárdonyi Géza
Személyek:
Baracs Imre Gyenes Eszter Gerő L.
Mátyi Rózsahegy Gőre Gábor Újházi
Baracsné Alsóghy Görénó Demjén
Szunyogné Györgyné Durbinó Vizvári
Rózsi Ligeti Kácsa Faludi
Mihály Gabányi Bige Narcsisz
Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. április hó 13-án.
Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:
Lotti ezredesi.
Énekes bohózat 2 felvonásban. Irtá Rudyard Stone.
Fordította Faragó Ödön. A dalok verszövegét írta Mérei Adolf.
Személyek:
Ton Dawentry Sziklai Barley Szilágyi
Harriet Sziklainé Mister Morvay Iványi
Jean Dickson Boross Mister Bibb Kalocsay
Kitty Almási I. Miss Kato Selő
Rumajnah Ráthonyi Esmeralda Iványiné
Lotti Szleszeley Elsie Almási L.
Este:
Fifin.
Operett 3 felvonásban. Irtá és zenéjét szerzerzte dr. Schwimmer Aurél.
Személyek:
Pitkins Sziklai Hopkins Mátrai
Mary Lányi A felesége Sziklainé
Harry Farkas F. A leánya Mezei
Turdie Sam Giréth Kitty Tomcsányi
Michel Palásthy Brown Delhi
Fifin Fedák Betty Almásy
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Országos Magy. Képzőművészeti Társulat.
Tavaszi Nemzetközi Kiállítás
a városaligeti Műcsarnokban.
1902. április hó 5-től 1902. május hó 15-ig.
Nyitva délután 8-tól délután 6 óráig.
Csutörtökön estl 11-ig zeneestély.
Belpéldij 1 koronn. Vasárnap 1 grátel 40 fillér.

Diszes Ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
írta és képezte-izetette
Budapest, Erzsébet-kört 29. sz.
Vidreke árjegyzék borszere.

A 12975. számú
„Robbanás ellen biztos tartály p-troleumlámpákhoz és fűtőkészülékekhez”
c. magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal üzemeltetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyervehető: Kalmár J. mérnök, hites igazgatói ügyvivő iradjában Budapest, VII., Erzsébet-ut 44. szám

FŐVÁROSI ORFEUM
Nagymező-utca 17.
Minden este:
Luna asszony
Milla Barry mint vendég.
Marlot, Baumann, Strasser, Bauer Róza, Linden Lizori, Paulot Ilka, Christoff, Hammer stb.
Chassinó
1 Szekszédeli
A kávéház téli kertjében reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangversenye.

Petánovits
METROPOLE-SZÁLLÓJA
A téli kertben ma
Pongrácz Lajos Kolozsvárról
kitünő zenekara játszik.

Millstatt, tó-fürdő,
Karintiában,
egy órányira Spittal vasúti állomástól a Dráva mellett, az ország legkiválóbb nyári fürdőhelyeinek egyike, van két orvosa, gyógyszertára, naponta 4-szeri postaszekcióval, sürgőhivatala, nagyon egészséges, langyos és emellett még sem meleg éghajlat, kitünő források, szép sétányai, árnyékos parkja és utcai villó, világitás, nyilvános laza-tanfolyai, villamos világitás, kellemes kirándulások a környékre gyalog, gőzjáron vagy kocsi. nagyon jó, még a leggyengébb igényeknek is megfelelő vendéglő, valamint magánlakások háziak való részhez. Hirdg lengeri-és meleg kádfürdők, uszadék, edénakázás és hajózás. Felvilágosítás, prospektus és lakásjegyzék ingyen
Millstatt községtől.

Priessnitzthal, Mödlingben,
Bécs mellett.
Speciális gyógyintézet gyengécski állapotai:
ideggyengeség, mellgyengeség,
altestgyengeség, lábak gyengesége ellen.
Kitünő gyógyeredmények. — Prospektusok ingyen.
DR. WEISS JÓZSEF.

Szobráncz gyógyfürdő
Ungmegyében.
Glaubersós, hideg kénos sós víz.
Gyomor- és májbetegnek magyar Karlshája.
Ezen a maga nemében páratlan gyógyvíz, mint főleg gyógy-mód biztos segélyt nyújt gyomor és bélhajoknál, a hasi panaszoknál, makacs aszkerekedéseknél egyben, oldóhat, máj-bajoknál, epehólyag, és epevezeték elzáródás, Vértórtólakozás, szűkület, hűdés, gúttólakozás, vörösvérzés, felzárkóhat, csúdos és kővesényes bántalmaknál a körkörös erjeszt termékekre, lemezközésre az izületekben azok oldására és kiküszöbölésére. Kétféleképp, sziv ellenes ellen, enkorbetegsége, vesebajosoknál úgy a enkor és fehérvér-kiválasztás gyorsan és kedvezően befolyásolja.
Mint fürdő kálfőle lezámánnyokat, daganatokat, izületi és csont bántalmakat, csont-észt kedvezően használja. Gyógy-kezes daganatok, fekélyek ellen, még és más között lezámánnyok, hasbajny lezámánnyok felzárkóhatást elősegíti, a legkülön-főbb makacs izületi bántalmak ellen bántalmat gyorsan hat.
Vasúti állomás: az Áltólakozás Post felől jöveknél Úgy-vár, a felvidék és illetve Kassa felől jöveknél Nagy-Mihály, honnan kényelmes berkeoskoni 1 és 1/4 óra alatt elérhető.
A víz ottban is alkalom használható. Árs: egy nagy láda 40 fillérrel 14 kor, kis láda 20 fillérrel 8 koron. A víz a vasuton szállítást kedvezményben részesül.
Megrendelések és tudakozások: „Szobráncz-gyógy-fürdő igazgatóságának Szobráncz-gyógyfürdő” címen adók. Posta és távirat állomás helyben. A fürdő igazgató: Dr. Russay Gábor Lajos. A fürdő igazgatóság.

Reményi Mihály
Nem vegen senki hangszert míg
műhangszeres legújabb képes árjegyzékét nem olvasva, melyet ingyen és bérmentve küld
Budapestről Király-utca 44/d.

BUTOROK
úgy készpénzért, mint részletfizetésre
alegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű legújtanosabbban
Charentren és Fuchs testvérekéni,
BUDAPEST,
VI. Teréz-kört 8.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

DÓCZI M.
cipész
Budapest legmegbízhatóbb legnagyobb és legolcsóbb
cipő-raktára
Kerepesi-ut 10.
Gombos fűz v. cugos laak-cipő, férfi 4, női... 3.50
Férfi v. női boxfűz fűz 3.50
Fűz v. cugos orosz laakból 3.80, női... 3.80
Lakc rogatás férfi 5.50, női 5.50
Férfi Chevreux 4.50, női 4...
Férfi v. női cugos cipő... 3...
Fűz fűz... 1.50-2
Lakc kivágat... 1.50-2
Egy csatos 2.50, kereszt-csatos... 2.50
Fehér v. rózsaszínű cipő 1.80
Fehér kesztyű cipő... 2...
Arjegyzék, csomagolás, szállítólévi ingyen. Vi-dékre 10 fillér felül franco. Nem tartozó árú becserelek

ÉN ZT
SORSJEGYEKRE
ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszaadható tel-eszeri készlettel részletekben is) bármily összegig igen olcsón ad
Kováry Armin
bank- és vállalkozás-igazgató
székhely: Budapest, IV. k. Ferenciek-tér 6. Gróf Cziráky-palota.

Szabadalmak
gyorsan és lelkiismeretesen kioszkösítotnek.
Szabadalmakért Értékesítő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-kört 17.
Találványok finanszírozása és értékesítése.
Védjegyek bejelentetése. Felvilágosítás díjtalan.
Telefon 58-78.

Természetes étrendi gyógyintézet
Topolschitz-fürdő
Stájerországban Cilli mellett (Ausztria)
Meleg forrás (30° C). Nagy légfürdő-parkok és fedett sétányok. — Fény-gyógyászat. — Kitünő eredmények majdnem minden idült betegségnél. Prospectusokkal (német, francia és magyar nyelven) valamint egyéb felvilágosítással szolgál
Dr. Gustav v. Huttern, Bécs, Mariahilfer-strasse 31. Telefon 9485.

Dr. Brehmer
világhírű gyógyintézete tüdőbetegék részére
Görbersdorf, Szilézia.
(Főorvos: Petri, titkos tan.
dr. Brehmernek hosszú évekig volt asszisztense),
prospektusokat ingyen küld a kezeléség.

HAGGENMACHER-féle
a sűrűdoe által palaezokozott
SZALON-SÖR
legteljesebb itató és tápláló itai.
Dr. Telbis János kir. kerék. úr. hit. végzés nyilatkozta: „A Haggemacher-féle Szalon-Sör vegyi összetételben teljesen azonos a legjobb csehországi (pláseui) sörökkel, de az utóbbiaknál még tartalmasabb.”
Megrendelés hely:
Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

Müller József
hangszergyáros
SCHÖNBACH (Csehország)
ajánlja legjobb hírnevű, kipróbált
hangszereit,
tisztá hangolás, könnyed s egyforma szólam, javított szerkezet, nagyon olcsó árak, jótállás. Nemtelsoz utánvétel visszavételik.
Szállít konzervatóriumok, színház, fürdő, katonai-és polgári zenekarok számára.
Külföldeteket nyert a világ-és mülkiállításokon, valamint akad. aranyérmeket.
Javítások összes vonás hangszereken művészi kitelben. Régi hegedűk és cellok megvételnek, esetleg becsereketnek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Diszes Ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
írta és képezte-izetette
Budapest, Erzsébet-kört 29. sz.
Vidreke árjegyzék borszere.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigazsház	Népezház	Magyar ezház	Várszház
Hétfo	Nines előadás	Julius Caesar	Kuruc Feja Dávid	A rozsályi malom	Fifine	Madarász
Kedd	Parasztbucselet Szerelmi kaland	A szerencso	A Zsába	Nebántsvirág	Fifine	Kékszakkallu hercegg
Szerda	A Denevér	Othon	A dada	Egy görbe nap	Fifine	Az én szabóm, Úrvölcsi a bucsúid Sróp Galathea
Csutörtök	Tetőmor hívás Szerelmi kaland	Pogány Gábor	Kuruc Feja Dávid	A rozsályi malom	Fifine	Rip van Winkle
Péntek	Nines előadás	Kain	A zsába	San-Toy	Fifine	A métey
Szombat	Tristan és Izolda	Himfy dalai	Az őrnagy ur	Katalin	Fifine	A métey
d. u. Vasárnap este	—	Egy szegény ifjú története	Kuruc Feja Dávid	Nebántsvirág	Lotti ezredesi	—
	Bajazsók Szerelmi kaland	Az agglagények	Az őrnagy ur	A rozsályi malom	Fifine	A métey

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. április hó 13-án.
Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

Kuruc Feja Dávid.

Színzmű 4 felvonásban. Irta Fényes Samu.
Személyek:
Feja Dávid Pethes Ráskayné Haraszthy
Fejáné Hunyadi Demeceky Vendrei
Judit Nógrádi Szenczey István Mátrai
Gábor lantos Balassa Citó Péter Rónaszéki
Esze Tamás Hegedűs Lányi Samu Lévyay
Böske Varsányi Caraffa Antonio Fenyvesi

Este:

A láda titka.

Böhözt 3 felvonásban. Irta Tristan Bernard. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:

Charles Godelle Hegedűs Lormoy Kazaliczky
Jeanne Varsányi Blaise Tapolczai
Berthilde Pécsi P. Rosalie Hegedűsné
Hippolyte Góth Eugénie Gyöző
Flappeau Szerecsy Félicie Fábrián
Borlier Balassa Mathieu Vendrei

Kezdte 7 1/2 órakor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. április hó 13-án.

Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:

Az új földesur.

Eredeti operett 3 felvonásban. Irta Ince Henrik. Zenéjét szerezte Hűvös Iván.

Személyek:

Gieszhübler Kresymosi Leslie Sípóss E.
Szándia Kocsányi Fródy Raskó
Jolán Hegyi Görög Benca Kovács M.
Géza Szirmai Harriett Kápolnai
Loroghi Delhi Péntek Tollai
Manchester Németh Luigi Kalocsai

Este:

Blaha Lujza asszony mint vendég

A rozsfáji malom.

Népszínmű 3 felvonásban. Irta Kacziány Géza. Zenéjét részben szerz. Décey József.

Személyek:

Terka asszony Blaha Boldog Andris Kiss M.
Sárika, huga Kápolnai Sándor urfi Szirmai
Füstös István Németh Mőzi Solymosi
Gyészú Ujvári Rébi Erdélyi
Ferkó Raskó Betegy Illés Horváth
Boldogné Izsóné Csözöné Kárpáti

Kezdte 7 1/2 órakor.

VÁRSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. április hó 13-án.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:

Az én szabóm.

Vígjáték 1 felv. Irta A. Capus. Ford. dr. Janovics J. Utána:

Paraszt szivek.

Népszínmű 1 felvonásban. Irta Dr. Balassa Ármán. Zenéjét szerezte ifj. Bokor József.

Személyek:

Cséti Ferencz Árkossy Mátyás Bihari
Vera Horváth János Mezei
Óreg Baló Fenyéri Tinás Leővey

Végül:

Szép Galathea.

Operett 1 felv. Zenéjét szerz. Suppé.

Este:

Kékszakállu herceg.

Nagy operett 4 felvonásban. Irta Kéllihac és Halóvy. Zenéjét szerezte Offenbach.

Személyek:

Boboche Leővey Eleonora Ságyné
Clementine Láng E. Izaura Méri
Hermine Aradi A. Rosalinda Kiss
Saphir Várnay Blanka Abaffy
Kékszakállu herceg Mezei Popolani Árkossy
Heloise Kőszeghy Botloto Feledi B.

Kezdte 7 órakor.

URANIA SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. április hó 13-án.

Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal:

A hadsereg.

Este:

A sport.

Kezdte 7 1/2 órakor.

VAROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1902. április hó 13-án:

Délután 1/2 órakor.

A falu rossza.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszínmű dalokkal 3 felv. Irta Tóth Ede. Zenéjét összeállította Erkel Gyula.

Este:

A kirchfeldi pap.

Énekes színmű 4 felv. Irta Anzongrubner.

Kezdte 7 órakor.

Haszonbérlet.

Fűlőpész állású vasúti állomástól (pest-zimónyi vonal) fél, a kismartai dunai hajóállomástól másfél órányira eső circa 1600 m. holdnyi, egy tagban fekvő, kelő gazdasági épületekkel és egyszerű lakóházzal ellátott birtok (700 hold kiváló buzatermő föld, a többi rét, legelő stb.) 1902. szept. mber 29-101 6, esetleg 12 évre bérbeadó. Bővebb felvilágosítást ad **Dr. Darányi Gyula** ügyvéd irodája (Budapest, Keresepati-ut. 10), napokként d. e. 9-11-ig. — Ügy-nökök nem díjaztatnak.

Albrecht-Mulató.

Király-utca 71.

ALBRECHT FERENC igazgató.

Előleges jelentés!

A brünni cseh opera-társulat
vendégszereplése.

Első előadás április 15-én.

Ujdonság!

DALIBOR.

Ujdonság!

Hűvös opera 3 felvonásban. Smetanától. Jegyek mai napról elővett díj nélkül a Mulató pénztáránál kaphatók 9-1-ig és 3-6-ig.

Holtzspach
hűvösölgyi
„Orvadász”
vigadója április 15-én
megnyílik!

Erő-Egészség.

„Szent-Anna” malátacakes
(tápsütemény).

Elsőrangú tanárok és orvosok szaklektoriállyal által ajánlott tisztán malátából, minden egyéb liszt hozzáadása nélkül készült.

speciális erőtápszer.

Rendkívül könnyen emészthető, a testnyúl gyarapodását előmozdítja, erőt ad, tápsütemény, gyomor- és emésztési zavarokban szenvedők számára használatos.
Egészségeseknek, labadozóknak, betegeknek, felmőltöknek és gyermekeknek egyaránt alkalmas.
Eredeti zárt doboz 1 ft 25 kr. Postaküldemények utánvétel. — Kapható csak zárt dobozokban minden fuvarkereskedésben és gyógyszerárban.

Főraktár: **HOFFMANN JÓZSEF**

cs. és kir. udvari szállító, Budapest, V., Báthory-utca 8.

A legújabb tavaszi modell öltönyöket, felöltőket készít műtermében, a legfinomabb angol szövetekből olcsó árban, úgy készpénz, mint előnyös

részletfizetés mellett.

Kerekes Fülöp angol őr-ruhaterem 4. sz. Akácfa-ut. 65.
Kívánatra szakembert mintákkal házhoz küldök.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
BÉCS, III., Hauptstrasse 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.
Főhercegi és hercegi uradalom, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építimesterek, egy-egy szűtlen gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek messzben földelhatók, száraz állapotban, porakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
200 korona jutalek utánzások kimutatásáért.
Mintakönyv, ingyenesen utasításnal kívánatra ingyen és bérmentve.

TAUSZKY MIKSA és Társa
butorzállítási és beraktározási-vállalata

Budapest, VI., Teréz-körút 6.
Közfürdők helyben és vidéken, vasuton és hajón cs. és kir. szabályozott butorzállító kocsikkal.
Butorok beraktározása száraz helyiségekbe, ezekre készpénz előleg.

Túlhalmozott raktár miatt

ajánlok
kész
ürítőt
a legolcsóbb árak mellett még részletfizetésre is.

BOGDAN JÓZSEF kocsigyáros Budapest, IX., Fáva utca 10-12. Raktárak: VIII. k., Múzeum-körút 10., II. udvar és IX., Fáva-utca 7. Kész gyász-kocsikról külön árjegyzék. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

1842. év óta fennálló Rumbold-gyárát

átvette a törvényesen bejegyzett

„VICTORIA”

zászló- és díszítő-vállalat

s úgy rendezkedett be egészen újonnan, hogy a díszítési és zászló iparon kívül, egyéb a díszítési vállalkozások körébe eső dolgok gyártását is megindította, különös tekintettel arra, hogy egyes tárgyak és kellékek, amelyek mindeideig csak külföldről voltak beszerezhetők, a hazai termelés révén is beszerezhetők legyenek. Gyártmányaink minden részletükben gyárunkban készülnek, az anyag is teljesen hazai gyártmány és így a külfölddel szemben megindított akciónkban számíthatunk a hatóságok, a kereskedő világ és a nagyközönség hazafias pártfogására.

Vállalatunk Rumbold B. társ-tulajdonos művezetése alatt áll, kinek szaktekintélyét hosszú éveken át úgy a beltől, mint a külföldön szinte kizárólagosan folytatott gyakorlatla, számos hivatalos dícsérő okmány és kitüntetés igazolja.

Gyárunkban a következő osztályok vannak üzemben:

I. Zászlógyártási osztály.

- a) Állami, városi, megyei zászlók készletben tartatnak, kormányrendelet értelmében az összes hatóságok és hivatalok kötelezettségben arra, hogy országos ünnepnapok alkalmából a hivatalos lobogót kitűzzék.
- b) Gyászlobogók.
- c) Egyesületi díszlobogók és selyemzászlók. (Rajzok és skizcek rendelkezésre állanak és kívánatra színes rajzok készíttetnek.)
- d) Templomi zászlók.
- e) Tengerészeti és hajózási lobogók. Jelzőzászlók. Családi lobogók címerrel.
- f) Képviseelőválasztási lobogók.

A zászlók homi szövetből egybeszőtvőten és nem varrottan készülnek, gyárunkban festetnek, szappannal kimoshatók s a díszesebb kivitelűek részletfizetésre is elvállaltatnak.

g) Szövetfestés. Függyöncök magyar ornamentikával színesen nyomtatva.

II. Díszítési osztály.

Vállalkozik országos, városi ünnepok, fogadások, különösen királyfogadások alkalmával díszítések, diadalkapuk felállítására, sátorok, kiállítási épületek és pavilonok felállítására és díszítésére újonnan alkalmazott stilszerű magyar ornamentikával. Terom díszítések. Gyászdíszítések a legnagyobb gyászpompá kifejtésével. Katafalkok felállítására.

Díszítési alkatrészek kölcsönképen is kiadatnak. **Rajzok, tervek, kívánatra díjmentesen készíttetnek.**

III. Heraldikai osztály.

Az összes magyar és osztrák címerrajzok (60.000 címer) rendelkezésünkre állván egyedül álló gyűjteményünkben: a leggyorsabban előállítunk mindenféle alkalmazásban családi címereket művészi kivitelben. Gyászcímerok. Csillagkeresztes hólgytáblázatok. Kamarási táblák, ősi címerek és családíák. Címerek zászlók családi színekben.

IV. Pyrolin- és papirmache-osztály.

Színházi kellékek, fegyverek, tanszerek, szobrok vázák, oltárok, plasztikus címerek s általában mindenféle kassirozási munkák.

V. Tükör- és üveg-osztály.

Műtüközés, üvegfestés, szentképek és világi festmények nagyban előállítás és eladása. Tükörfestés. Reklamtlábak, cégtáblák üvegből színes rajzokkal.

VI. Műipari- és táncrend-osztály.

Különbö műipari készítmények, fa, bór, email, érc alkatrészekkel. Reklamtlábak, táncrendek legművészebb kivitelben. Most megkezdett berendezésünk és felszerelésünk a külföldi leghíresebb szakiparral is versenyképesen fog. Bál jelvények és egyéb farsangi kellékek. Lámpionok, fáklyák. **Arjegyzékek minden osztályból rendelkezésre állanak.** Vidéki képviselek elfogadtatnak, leginkább olyanok, kiknek a föntcákon nyílt helyiségük van.

Victoria

zászló- és díszítési-vállalat
Budapest.
Központi városi iroda:
VI., Andrásy-ut 1.
Telefon 29-52.

Gyár:
IX., Lillom-utca 52.
Telefon 59-09.

HARISINAGYÁRUHÁZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Kitűnő pottendorfi és hausschild pamutból

FEGYHÁZBAN KÖTÖTT HARISNYÁK

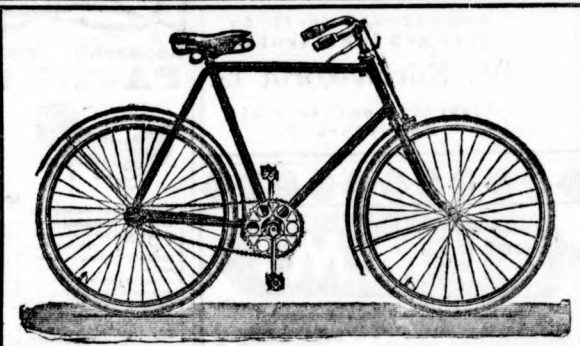
Női térdharisnyák: Pottendorfi pamutból készített gyémánt fekete színben párja ára 50 fillér és följebb.
Férfi harisnyák: Barna, fekete és nyers színben párja ára 50 fillér és följebb.
Gyermekharisnyák: Pottendorfi pamutból, patent kötésű gyémánt fekete és egyszínű fehér: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 éveseknek párja ára 49, 54, 64, 70, 76, 84, 90, 100, 108, 112 fillér.
Képes harisnya-árlap külön.
NAGY MINTAGYŰJTELEM tavasszi szövet és nyári mosóképekkel, valamint a **ingyen és bérmentve.**
NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉK az összes árucikkekről kiadatra

A haj újránövése! Nincs többé kopaszság!

Egy említésre méltó szer, mely férfiak, nők és gyermekek egyaránt gyönyörűt haját köcsönös. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a kopaszságot, varas, pörccsészt, fejtűt és sürsüt, hosszúra növeszt, valamint teljessé és selymessé teszi a haját. A korán megkezdett haj festés nélkül visszanyerje eredeti színe. A kopasz fejnél a haj, valamint a szemöldök és szempillák újránövéséért jódtartalom. Amerikában „Lovercin”-t novált egy szori találtak föl, mely hirtelen növényekből készült, mert kell annak hazánálától óvakodni, mert még a legújabb fejborókák sem ártalmatlanok. Az anya vagy gyermekek betegsége gyakran paralizálja a hajhórt és évek múlva, míg a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kötelezhetne ezen esodlatos ezer tulajdonságában akkor, mielőtt kosszint köztűt ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyértelmű eredményt, kiknek szavahihetőségéhez kétség nem fér. A bécsi „Medizinisches-Chirurgisches Centralblatt” orvosi szaklap 1901. dec. 27-én megjelent 62. száma egy föltűnő kelő cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulcsicky ismert bécsi orvosnak a Lovacinnal tett kísérletét és előzékeny eredményt. Dr. Kulcsicky érdeklődését közléséből vi lágoan kitűnik, hogy a Lovacinnal a legkifejtőbb és legbizonytalanabb örsz kopaszság, hajhullás és korpa ellen.

Poschinger Fülöp
 fegyvergyár Ferlachban (Karinthia),
 kitűnő több díjnyerő és a koronás arany érdemkeresztű.
 Ajánlja kitűnően készített, jól belőtt, a cs. k. próbámtételeken hivatalosan kipróbált fegyvereit olcsó áron.
 — Szolid munkáért és jó lövésért jótállás. —
 Árjegyzék ingyen.

Kerékpár-javításokat

zománcolás és nikkelezéseket igen olcsón és szakértően csinálunk.
 — Kerékpár alkatrészeket 30 százalékos áreszállítással szállítunk.
 Előrendű külső gummi frt 5.50 és frt 4.—
 Előrendű belső gummi frt 3.— és frt 2.25
 Acetylen lámpa forrás frt 3.25 és forrás 2.25
 Calcium Carbide Kérg. frt —.85
 Olaj lámpa frt 1.35 és frt 1.—
 1 pár kitűnő pedál frt 3.— és frt 2.50
 Kitűnő angol csomagó frt —.75, —.50 és frt 38 kr.
 Angol nyergő frt 1.25 és frt 2.50
 Tűleakó pumpa frt 1.40 és frt 1.10
 Amerikai francia kulcs 50 és frt 38 kr.
 Valamint minden kerékpárészert is. — Használt kerékpárok 35 forinttól följebb.
 — A szállított árucikket felelősséget vállalunk és nem teszünk esőtlen a pénz visszaküldjétek.

LÁNG JAKAB és FIA
 az Angol Helical Premier kerékpárak főraktára
 Budapesten, József-körút 41. és fiók-üzlet Rottenbiller-u. 1.
 Nagy árjegyzék ingyen.

Nincs semmi ok arra, hogy Önnek vagy gyermekeknek ritka és csenves hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védtérre, úgy télen mint nyáron szükség van és egészséges hajnövése nélkül egy a gyermekek, mint a felnőttek folyton ki vannak téve meghűlésnek.

Néhány orvos véleménye:
 A „Lovercin” itt hat esetben seborrhé (kopaszkopaszság), effluviám (hajhullás)-nál kitűnő szolgálatot tett a mindig azon lélek, hogy alkalmas esetekben megint alkalmaztam. Mindenesetre kérek nekem még 8 évig Lovacinnal kísérletet.
 Dr. Ladislaw Barcsit, orvos, Lemberg.
 Az én által bekiáltott „Lovercin”-nal 4 esetben idegtilti kopaszságnál, illetőleg betegségi hajhullásnál igen kedvező eredményt értem el és ezíven gyakorlatilag mindig ajánlani fogom.
 Dr. Haros József, orvos Budapeston.
 Feltűnőnek tartom a „Lovercin”-t 100 esetben alkalmaztam és igazmondóan elismerem, hogy az nekem kopaszkopaszságnál és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatot tett, minnek folyton azt tovább ajánlani fogom.
 Dr. Garner Lajos orvos, Lébény.
 A „Lovercin”-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Először, hogy egy hajnövésező-szerhez hiszámam van. Magamon az antinorrhé hatást észleltem és előbb kopasz helyeken kizajnak újránövését találtam. Haszámam ajánlani fogom.
 Dr. Kasimir Schramm orvos, Lemberg.
 Ha az eredmény nem változik, a „Lovercin”-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbőr enyhébb és erőteljesebb tisztítja a melletti a hajnak szaporodása felismerhető. Az első hatást magamon tapasztaltam és nagyon örültem a cselesten eredménynek.
 Dr. Ernest Ferenes orvos, Tamasvár.
 Az én kísérletének ezíven eléget teszek és bizonyítom, hogy a „Lovercin” nagyon sok seborrhé (kopaszkopaszság) eseteknél kitűnő szolgálatot tett, nevezetesen koros hajhullásnál.
 Dr. Korn Gyula orvos, Kolozsvár.
 Mivel a „Lovercin”-t arra szolgál, hogy idősebb személyeknek a kopaszkopaszságot, hajhullást és kopaszságot akadályozza meg, minden anyának fontos indítvány, hogy létezik egy cosmeticsum, mely a kis kedvenceinek remek haját eredményez.
 Egy nagy évig „Lovercin”-t arra, több óra elégedés, 5 kor., 3 évig 12 kor., 6 évig 20 kor. Székhelye: úttól vagy a pénz előleges bekiáltása mellett — az európai raktár által
M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.
 Raktár Budapest részére: Petrovics Miklós drogeriárjában, IV., Bécsi-utca 2.

AGULÁR IGNÁC

BUDAPEST,
 Deák-tér 6.

A világhírű Gumi-kencses feltalálója, mely kényelmet, ha a cipő lábát kénytelen, a virágos föléleges.
 Minden rézben vászort cipőket 1 évi frészből jótállást vállaltok, ha Gumi-kencseset bekenik, kényelműtől szakszerűen külön a cölpa bevezetését mélyben megmagyarázom.
 6744
 Hogy mindenki meggyőződést szerezhesen világhírű Gumi-kencsesből jótállást, mai nantól kezdve, ki levezetését emélem tudatja, 1 tételű Gumi-kencseset és egy 100 oldalas képes Árjegyzéket küldök ingyen és bérmentve.
 Mindenki, ki cipőszükségletét nálam szerzi be, 1 tételű Gumi-kencseset és egy elegáns cipőszámát kap ingyen, mely szintén hozzájárul ahhoz, hogy a cipő az 1 évet kibírja, miután a bőr ráncosodását kizárja.
 Vidékre minden csomagot portmentesen küldök és csak 30 kr. szállítok fel.
 Nem megfellelő a pénz határolásnálal visszamondom, mertésem elegáns ha hariznyában papíra ólva, a lábbal kényelműtől kényelműtől.
 Mai nappal megnyitom a gyermekek-cipő-kiállításomat, melyben a legelőgámbáb gyermekek-cipőket mekká olcsó áron árusítom.
 Gyermek-cipő, elegáns, sárga vagy fekete bőrből, 1 évig 50 kr., magas útszögű, elegáns, 1 évig 1 évig 90 kr., 4 évig 1 évig 1 évig 20 kr., 7 évig 1 évig 1 évig 30 kr.

Női zergebőr fűzős vagy ogos elegáns	3.—	Férfi sima vörösp, erős	3.—
Barna bagaria fűzős cipő	3.—	Vix betétes cipő	3.20
Legfinomabb zergebőr gombos cipő	3.40	Elegáns gavalier vix fűzős	3.20
Párisi divat, feltűnő elegáns, box-calm bőrt fűzős	3.80	Gavalier barna fűzős cipő, divatos barna bagariából	3.50
vagy gombos cipő	3.80	Szalón-lakk elegáns, fűzős vagy ogos	4.—
Féltalp, fekete vagy barna borjúbőrű, elegáns	2.40	Párisi divat, föltűnő elegáns, box calv fűzős cipő	3.—
Szalón-lakk, fűzős vagy gombos, elegáns kivétel	3.50	Fűzős cipő, amerikai box-bőrű, elegáns	4.50
Szalón-lakk, kiváonott cipő, keresztcsatos, elegáns	2.20	Tisztí sima cipő, lenn. vix vagy szalón-lakkból eleg.	4.—

BUTOR

nagy választékban részlete és készpénzért a legolcsóbb gyári árakon
GONDA S.
 egyedüli raktár
 István-tér 7. sz.
 Árjegyzék 50 fill. bélyeg beküldés ellenében bérmentve
Most jelent meg!
 Negyedik bővített kiadásban, díszes kiállításban, kétszáz oldalban

MIRJAM

című magyar nyelvű történelmi regény sorozat
Imádságos könyv
 zsidó nők számára.
 Írta:
Dr. Kiss Arnold
 budal főrabbi.
 Ára
 Vázsonkötésben — 5 K.
 Bőrkötésben — 7 K.
 Csontvázszal díszkötésben — 10 K.
 Legfinomabb bőrkötésben — 12 K.
 Kapható a kiadónál
Köves Béla könyvkereskedésében Veszprémben.

Az életben többé soha!

400 drb csak 2 frt 25 kr.
 Egy elegáns, pontosan 34 óráig járó, eszemen aranyozott óra, elegáns góldin-láncokkal, 2 évi irásbeli jótállással, 1 szab. zseb, írószék, 1 szab. számloló-gép „Paten”-nével, mely a legújabb művelőket magá kasszántja, 1 szab. zsebgórgógrafáló, 1 készlet búvéc-kártya (nagyon mutatós) simlitt gyönyörű, 1 készlet készült, galér és helyőrgomb patent-zárral jótállás 300 arany double-ört. 1 pár elegáns (fűzős) 300 drb minden hátsón használatú cikk. Mind összevéve, az elegáns aranyozott órával együtt, mely a pénzt maga is megőrzi, csak 2 frt 25 kr. Székhelye: úttól vagy a pénz előleges bekiáltása mellett — az európai raktár által
Krakau Nr. 386.
 Nemzetközi a pénz visszaküldés. Több mint 1 kollektív rendelésnél 9 drb ff. szubszkoldó ráadásul adok.

STOMATIN

Száj- és fogápoló szerek

A ki jó, egészséges, tiszta és fehér fogakat akar, használjon:
STOMATIN-FOGPÓRT, STOMATIN-FOGPASZTÁT vagy **STOMATIN-FOGPÉPET.**
 Ára 1 korona. Ára 1 korona. Ára 70 fillér.
 A ki azt akarja, hogy szája tiszta, szagtalan és üde legyen, használjon:
STOMATIN-SZÁJVIZET és **STOMATIN-SZÁJZET (CACHOU)**
 Ára 1 korona. Ára 70 fillér.
 Honl gyártmány. Kapható mindenütt. Budapest főraktár: Török I. és dr. Egger L. és J. urak gyógyszerüzére.
Szétküldési főraktár: STOMATIN-GYÁR Zombor.

STANDARD életbiztosító-társaság

Edinburghban (Angolhon.)

Alapítatott 1825-ben.

Magyarországi fiók: Budapest IV., Kossuth Lajos-n. 4.

Évi bevétel.	30,000,000
Kiutalt nyereségrészek	170,000,000
Vagyon	240,000,000
Halálesetek folytán kifizetve	451,000,000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
 Késztelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világkötvények. A kötvények érvényben tartása díjmentes elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fenállás után. Szabad háborúbiztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Zálogházból veszek cédulákat.

Eladok
 18 lator ezüst évrészkészítet 12 személyre 140 frt, 6 szö mülyre 63 frtől kezdve és feljebb. Mindennemű finom ezüst tárgyak barokk és francia stílytanak. Nagy rakár arany fűrt láncokból, masny arany gyűrűk 6 forint 40 kr. arany fűrt-örök 12 frt, arany női órák 5 frtől kezdve 12 darab masny évrészkészítő 6 frt 50 kr.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla öröküsei
 Budapest, Hariszbaz Váci-utca 30. l., em. 23.

BUTOR

Képespénzt vagy részletfizetésre legelősebben

FUCHS BÓDOG-nál
 BUDAPEST, József-körút 26.
 Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Tűzmentes pénzszekrényeket, kasszétákat,

villamos vészjelző pénzszekrényeket, páncélszekrényeket és másolópérséket legjobb kivitelben és legelősebben szállít

HESKY TESTVÉREK
 es. és kir. szabad. nazi pénzszekrénygyára Budapest, VI. Szabolcs-u. 4.

Erdély részére főraktár:
REMNIEK VIKTOR
 vas-nagykereskedés Kolozsvár.

Plissé és gouvrée munkákat

a legkorrektebb kivitelben, a legelősebb árak mellett készült

Wald Gyula,
 BUDAPEST, VII., Mírály-u. 21.
 Alapítatott 1854.

Vidki megrendelések azonban csak Budapestben.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Vízmentes **ESŐ köpenyek** eredeti angol gyapjú dupla szövetből gummi betéttel valamint gummi köpenyek minden nemben uraknak, nőknek és gyermekeknek. Mindegyik árak és méretekvel postafordultával

Page & Co.
 Böcs, 1. Riener gassa 15.

M. kir. szabadalom 21339

Szenzációs találmány!

Összerakható, köztükében hordható szabadalmazott **ágy**, mely nappal egy kis társulató kényelmes ágy, este az ágy fölélegessé teszi az ágy nemű. Szük lakásokban megbízhatatlan. Védő-, gyermek- és cselőszobákban, valamint kirándulónak nélkülözhetetlen. Kapható

Frendiger Mózes és fia magyar ágy-féherés ruhamezői gyára Budapest, VI., Landon-u. 8. Vizont-elárultatott kereszteknek és megfűzőkkel vezényben részesülnek. - Telefon 29-75. Árjegyzék és leírás kívánatra bérmentve

A fiumei KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG, FIUMÉBŐL

(Tulajdonos: VIRÁG JENŐ)
 postafiók 77.

elváromlva és bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küld

5 kg. Cuba-kávét	K. 16,50
5 „ Ceylon- „	„ 16,50
5 „ Mocca- „	„ 16,50
5 „ New-Cuba „	„ 15.-
5 „ Manilla- „	„ 13,50

Híressé vált, renek kávékeverék:

2 kg. Socrabaja	Jobb nem létezik!
1 1/2 „ Modjokorto	
1 1/2 „ Brabatos	
5 kg. — 19 kor. 16 fil.	

A kávéhoz csomagolható:
 1/4 kg. Imperial-tea 3 kor. 20 fil.
 — Árlap ingyen —

BERGER-féle GYÓGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legjobb államában fényes sikerrel alkalmazatik

mindennemű bőrtüetegek
 ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kozsz és bőrszűkítőgyszárazított orr-rossaság, ótvár, fagyfűg, lábráadás, fűg-és szájkajkajra ellen.

A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fakátrányt 40%-ig és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanoktól lényegesen különbözik. Gyakran okoztatott bőrtüetegekkel szemben a Berger-féle kátrány-szappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelemzés követték. Idült bőrtüetegekkel szemben alkalmazatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
 A gyengébb kátrány-szappan

AZ ARCBOR TISZTÁLTÁNSÁGAI
 eltávolítására a gyermeknek valamennyi fejtelegéssel ellen fölmluhatlan tisztított, mosó és fűrdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
 30% glicerín tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: **Bonzeo-szappan** a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására himlő-bajoknál és mint fertőtlenítő szappan, Berger-féle fenyő-fűrdő-szappan és fenyő-pipere-szappan. Berger-féle gyermek-szappan a szonze kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfol-szappan
 rezes orr, kiütés, bőrtüetegek és arcrossaság ellen (75 kr.), szepő-szappan igen hatásos.

Berger-féle kénes tejszappan
 mitfrezeser és arctisztításra ellen. Tannin szappan lábráadás és hajkibúlás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben
 1. sz. rezes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szor. A többi Berger-féle szappanokhoz illőlegesen utasítók a receptekhez. Csak Berger-féle szappanok köll kérelni, miután számtalan háttelálatlan ajánlatok vannak. Miután Berger névvel hamisítások is fordulnak elő, kéretek a fentebbi védjegyre, valamint a 1933. évi. H. H. & Comp. Troppau! figyelmeztetnem!

Erdemjelletl kitűntetve a nemzetközi gyógyszerkiállítás Bécshon 1893 és arany érem a párizsi kiállításban 1889.

Budapesten nagyban és kistelepen kapható: **Török József** gyógyszerárban, Király-utca, továbbá kistelepen Budapestben és Magyarországon összes többi városainak minden gyógyszerárban. A Berger-féle szappanok minden jól droguerárban és illatszerekáruházban kaphatik.

Kitschell Ágoston örökösének első os. kir. szab. vastutorgyára és ércöntődjéje Bécshon a 1131. sz.

„Övöszerkezet gyermekágyak számára“
 című 1897. dec. 17-ről kelt magyar szabadalmára **vevők vagy engedményesek kerestetnek.**

Szives ajánlatok „W. A. 2419“ alatt **Mosse Rudolfhoz, Bécs, l., Seilerstätte 2.** kéretnek.

A gyűjteményből megjelent már a következők hét kötet:

I-II. **Petőfi Sándor** összes költeményei. III-IV. **Kisfaludy Sándor** összes költeményei. V. **Shakespeare** Remekel I. (Coriolanus, Othello, Romeo és Julia). VI. **Molière** Remekel I. (A fővénny, Dandin, A lényeskedők, A botcsinátta doktor). VII. **Tóth Kálmán** válog. költeményei.

A hét első kötet 3150 oldal (1917 IV) és 151 illusztráció.

Az 1902. évi sorozat a következők:

VIII. **Berzsenyi Dániel** Munkái. IX. **Schiller** Költeményei. X. **Madách Imre** Munkái. XI. **Kossuth Lajos** Munkái. XII. **Homeros** Iliász. XIII. **Tóth Edes** Munkái. XIV. **Kisfaludy Károly** Munkái (I).

A további kötetek tartalma a következők:

Aischylos **Kölcesey Fer.**
Balassa Bálint **Kurucz költemései**
Bajza József **Leopardi**
Byron (I-II.) **Mikes Kelemen**
Csohány **Molnár (II.)**
Deák Ferenc **Musset**
Kurpildes **Népkölt. (I-II.)**
Schiller **Szabó József**
Firdausi **Fassány Péter**
Garay János **Reviczky Gy.**
Goethe (I-II.) **Shakespeare (II-IV)**
Goudault János **Sophokles**
Gyöngyösi Istv. **Székelyi Istv.**
Heine **Tegnér**
Homeros (II.) **Tinódi**
Katona József **Vérde Benedek**
Kacsinczy Fer. **Virgilius**
Kisfaludy K. **Vörösmarty M. (II.)**
Zrínyi Miklós

*gal jelzett írók közkincsessé válásuk immár közeli jövőjében fognak megjelenni.

A bevezetések szerzői a következők:

Ábrányi E. **Hevesi S.**
Alexander B. **Ignotus**
Ambrus Z. **Janus**
Angyal D. **Kossuth F.**
Bánóczy J. **Négyessy L.**
Balassa J. **Palágyi M.**
Béthy Zolt. **Radó Antal**
Dóczi L. báró **Rákossy Jenő**
Erdődi S. **Riedl Fr.**
Ferenczi Z. **Szász K.**
Haraszi Gy. **Váczy J.**
Hegedűs I. **Várady A.**
 és mások.

Lampel R.-féle (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedés kiadása.

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA

A MAGYAR ÉS A VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA.

Szerkeszti RADÓ ANTAL.

50 kötet. Ára 250 kor.

A magyar remekirók gondos szövegkiadásban, a külföldi remekirók részint a régi jó, nagyrészt kiváló új fordításokban elsőrangú esztetikussok és írók bevezetésével, jegyzetekkel és magyarázatokkal jelennek meg.

Megrendelő-Jegy. & LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedésének, BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 21. szám.

Ezennel megrendelem A REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA 1-50 sorozatát 50 köt. **árára** 200 kor-ért, 1-50 sorozatát 50 köt. **árára** 250 kor-ért, (a nem kívánt törölendő), és kötelezem magamat, hogy a **havonta 3 horozat részleteit** fizetek a czeg könyvkereskedésben mindaddig, míg a teljes vételár törlesztése nincs. E részletek ellentében a czeg a megjelölt sorrendjében szállítja nekem a gyűjtemény kötetét, még pedig évente legalább **6 kötetet**, vagy b) a köteteket Avitelmetl fizetem (a nem kívánt mód törölendő). A részletek pontos felvételének elmulasztása esetén a teljes vételár azonnal eszedéssé válik.

Név és cím: _____ Lakhely: _____
 Kelet: _____
 A rendelés vissza nem vonható. Az első részlet az első szállításkor utánemend.

Minden egyes kötetet szebb-nél-szebb illusztrációk díszítenek. • A művészeti részt HEGEDŰS LÁSZLÓ festőművész vezeti.

Az illusztráló magyar művészek névsora a következők:

- Benczur Gyula
- Bihari Sándor
- Csók István
- Feszty Árpád
- Garay Ákos
- Gergely Imre
- Hegedűs László
- Jászai József
- Jendrassik Jenő
- Karlovskzy Bert.
- Lotz Károly
- Márc Lajos
- Mihálik Dániel
- Nagy Zsigmond
- Neogrady Antal
- Olgyay Ferencz
- Réthy Lajos
- Székely Bert.
- Szlányi Lajos
- Telegdy László
- Tull Odón
- Vágó Pál
- Zichy Mihály

A külföldi remekirókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény a következő írók műfordításait tartalmazza:

- Ábrányi E.
- Dóczi L. báró
- Erdődi S.
- Gárdonyi A.
- Hevesi S.
- Heitai Jenő
- Kempf J.
- Mikes Lajos
- Pásztor A.
- Radó Antal
- Somló S.
- Szász K.
- Telekes E.
- Várady A.
- Zilahy K.
- és mások.

Angol Divathoz.

Hatóságilag engedélyezett

Angol Divathoz.

Budapest, Károlykört 16.

Budapest, Károlykört 16.

A teljes áruraktár filmon-
dott helyiségnek kiürítése
miatt

35 százalékkal
a rendszer árként olcsó-
bban kerül előadásra.

V. férfi-es gyermek-ruha VEGELADÁS

UJ! „DEMOKRATA-ÖLTÖNYÖK” 1000 kivételben 16 korona.

Páröltönyök ... 6.-ftól
Pia. kamagarn ölt. 10.
Pia. öltönyök ... 4.-50
Gyermeköltöny ... 2.50
Felsőbél ... 7.-
Kamagarn nadrág ... 3.-
Bunda ... 25.-
Felsőbél ... 8.-
Följebb.

NÉHÁNYSZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedve még vannak fertőző és a ki fiataloktól könnyelműség, és rossz szokások által idegenszerűt és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen sörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalágot a neki életéről jóakarattal, és szintén be-
hatón felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait bátran, tartozkodás nél-
kül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyenmagasztos hivatású és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírű intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedve megüsz-
lámogat, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koránagyoktól, lelki kényei megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegon biztos és teljes eredménytel használ-
gyógyomódnál fogva a monarkiaiban ut
törő és egyedül álló. A mindennapi foglalko-
zás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítható sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógyomódjával még a leg-
elhangyolabb esetekben is a bujakóros sebeket, hűgyszó, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, az onfertőzés és szifilisz utóbjait, magömlét, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemű szervek minden betegségét. Nők részére különvárdó terem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szíves-
adnak levelére kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbélyegyet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégték, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszeréről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtti 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4 óráig).
Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10

Párisi kiállítás: Arany érem,

FERNOLENDT

elipő-fényezés, a világ legjobb fényezés, gyorsan mélyfeketé fényt ad és a bőrtartósságát fentartja.

Alapítalakó 1888-ban. Gyári raktár: Bécs, 2. Schulerstrasse 21. Kapható mindenütt. Raktár Budapestben, V. Lipót-kört 24. sz.

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT,
BUDAPEST.
Főüzlet: VI. Váci-kört 1.
(Anker-udvar mellett.)
Magyarország legnagyobb Viaszvaszson és Linoleum gyári raktárai
Fióküzletek:
IV., BÉCSI-UTCA 5.
VII., KEREPESI-UT 8.
a Pannónia-szállóval szemben.
LINOLEUM.

ESCHÉ-TARSA
• POZSONY •

Legalkalmasabb alkalmi ajándék.
METEOR
AND
RECORD
phonograph (beszélő gépek) a legjobbak, leg-
előcsöbbség és leg-
előcsöbbség. Kaphatók:
Deutsch Gábornál
Bpást, Erzsébet-tér 7.
Kimerítő árakért kérem.
Különbe írtatások.

Havelock egész pelerinnel 9 frt,
Felsőbél 9 frt, Loden-öltöny 15 frt,
(mind tiszta gyapjú) Rothberger
Jakabnál, es. és kir. udvari szá-
lító, Budapest, Váci-utca 6.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legelőcsöbbségben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapial rendelő-intézet

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota
(Atjáróház és lift-használat.)

A legelőcsöbbségűbb hűgyszó-folyások, leg-
előcsöbbség hűgyszó-folyásokat, bujakóros sebeket,
syphilist, az onfertőzötés utóbjait.

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legelőcsöbbségben olyannyira fel-
karolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage

vagy Psychrophor

Által, magömléseket, nőknél fehérfeletyű befec-
kendezés nélkül, a legelőcsöbbségűbb bőrbetegsége-
ket, valamint ifukori bünök követőzötésben be-
állott ideg és ennek utókövetőzötésnyeképp létre-
jött hátgerincbajokat gyógyít a legelőcsöbbségűbb gyó-
gyomódnál fogva a monarkiaiban ut
törő és egyedül álló. A mindennapi foglalko-
zás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítható sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógyomódjával még a leg-
elhangyolabb esetekben is a bujakóros sebeket, hűgyszó, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, az onfertőzés és szifilisz utóbjait, magömlét, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemű szervek minden betegségét. Nők részére különvárdó terem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szíves-
adnak levelére kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbélyegyet kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégték, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszeréről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtti 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4 óráig).
Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; eset-
leg gyógyszeréről is gondoskodik leisz.

PAPIER WLINSI

Több mint 30 esztendője csatlakoztatlan szer, hogy
mellé bántalmait, náthát, nyakfájást, pleumatis-
must, tüszőgyógyozást a legelőcsöbbségűbb gyógyít-
Tűszők a Wlinsi nevet kéri.
Paris, 31 Rue de Seine, Paris.
Kapható Budapestben Török Józsefnél.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvost
m. és kórházi orvos

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-kört 5g.

Ajánlja dusan felszerelt
raktárát saját gyárt-
mányu orvos- sebész-
és betegápolási tár-
gyakban.

Saját gyártmányu, m. k.
szabacalmaz. Polgár-féle
sérvkötő,
haskötő, gőrcsár elleni
gummiharisnya, orthopa-
diai készülékek, műdabok
és kezec stb.

Valódi francia különlő-
gességek F. Bergerand
Áls, párisi gyártó.

Értékelés képmen arjgy-
sók legyen és barmeniva.

MAGYAR BAZÁR

Szerkesztik: **S. Hentaller Elma, nagylőnyai Longai Sándorné.** **DIVATLAP.** **XXXV. ÉVFOLYAM.** **Kiadja: Az Athenaeum irod. és nyomdai részvény-társaság.**

A MAGYAR BAZÁR tartalma élénk, érdekes és változatos. Élvezetes, szórakoztató olvasmányok mellett figye-
lemmel kíséri a nagyvilági életet, az irodalom, művészet, jótékonyági ügyek s a leány-
nevelés legelőcsöbbségűbb mozzanatait, nem feledkezve meg a háztartás, kertészkedés és női munkakör egyéb ágairól sem. Utbaigazítást ad a divat,
szépség, egészség ápolására. A divatrész gyönyörű, néha színes ábrákkal, szabászati mintákkal felőli a gyermekdivatot is.

A MAGYAR BAZÁR rendes munkatársai: Ábrányiné-Katona Klementina, Bende Andorné, B. Büttner
Lina, G. Büttner Julia, Czobel Minka, Deseffy Emma, Fanghné-Gyujtó Izabella,
Faylné H. Mária, Gyarmathy Zsigáné, Győry Ilona, Harmath Lujza, özv. gróf Hessensteinné, újvárosi-győri Horváth Böske,
M. Hrabovszky Julia, Kövér Ilma, Kuliffay Izabella, Lithvay Viktória, Lux Terka, Palik-Uosevnyne báró Glaubitz Flóra,
báró Redvitzné-Schittra Ilona, Sárosi Bella, Sulyok Ilda, Szalay Fruzina, Szigethyné-Szalay Erzs, Székely Irén, Tabódy Ida,
Tavassy Róza, Tutsekné-Bexheft Lilly, Wettsteinné-Szluha Margit, Vécseyné-Jankovits Lujza stb.

A Magyar Bazár minden hó 1-én és 16-án
jelenik meg gyönyörű raj-
zokkal, színes divatképekkel, bő szépirodalmi melléklettel. Ezen a
mellékleten két **Magyar Bazár.** Talányokkal a
regényt közöl a pályakérdések-
kel is foglal- olvasói és a meg-
koztatja a **Magyar Bazár** fejtőknek értékes
jutalmat ad.

A Magyar Bazár-t
a Budapesti Napló
előfizetői kedvezményes előfizetési áron kaphatják, és pedig egész
évre 12 korona helyett 9 koronáért, félévre 6 korona helyett
4 korona 50 fillérért, negyedévre 3 korona helyett 2 korona
40 fillérért.

A Magyar Bazár előfizetési ára a Budapesti Napló utalványán is beküldhető.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumatikok vannak forgalomban, melyekre védjegyhamisítás szándékával „CONTINENTAL” szó van bélyegezve. Figyelemztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

Continental-Pneumatic

a gumba préselt sas védjegyéről ismerhető fel. Egyszermind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busán jutalmazunk.

Magyar ruggyantaárugyár
részvénytársaság
BUDAPEST.

S P O R A - félé
világhírű KLATAUI
disz- és
óriási szegfű.

Külföldi: Prága, Bécs,
Lyon, Antwerpen, Amster-
dam, Hamburg, a Magyar
melletti Frankfurtban stb. a
legmagasabb díjakkal.

Elite-választék
5 darab 16 kor.
Kialltási és reklám
minta fajok
10 darab 16 kor.
Óriási szegfű
10 darab 10 kor.
Disz-szegfű
10 darab 6 kor.
Kerti szegfű
10 darab 2 kor.
Remontánszegfű
10 darab 6 kor.
60 darabul 10 szazalék, 100
darabul 20 szazalék enged-
mény. Képes árjegyzék in-
gyen bérmentve.

FR. SPORA
szegfűkivitel
Klatau (Csehország).

Helyen vagy időt
bujakór bántalmak

egy görvéllykór, borbajok, rouma, (szag, fekélyek stb.) és a romlott vértől származó egyéb bójaknál, mint sztrig-
daganat, rheumatizmus a száj és szegzényesedés, da-
ganatok, onostás, tahotettség, és mindenféle szesz-
t vagy örököl bójakór bántalmak esetében, a legmeg-
előzőbb minden gyógykezelésnél dacolt betegségből biztos
és gyökeres gyógyulást nyújtanak

Dr. Olivier vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia
által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül
vannak előírva.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb or-
vosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító
szert mely számos kiütésben is részeltül.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.- kor., egy
nagy doboznak 50 darab tartalommal 10.- kor. Minia és
prospektus rendelkezőre áll.

Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-
utca 12. és Andrássy ut 20.

Kinek

SORSJEGYE
ZÁLOGBAN
UGYAN

iro pénzkölcsök kell, olcsó
kamat mellett kaphat, vagy
kinek

SORSJEGYE
VAN és azokra magasabb köl-
csönt akar, koldjide be zálog-
jegyre, én a **SORSJEGYET**
szájt pártommal kiválom és
magasabb kölcsönt adok, vagy
megveszem a **SORSJEGYET**
a napi áron a vásárlásom
SORSJEGY
esetén havi részlettel, melletti
FLEISSIG SÁNDOR
HANKRÁZ
Budapest, Erzsébet-körút 2.

Olasz
vör. kereszt
SORSJEGY

HUZÁS MÁJUS 1-én.
Főnyeremény 35,000 Lira.
KAPRATÓ
24 havi részletfizetésre;
havi befizetés
1 darab 2 korona.
Már az első részlet és 36 kr. porto be-
kötés ellenében kiadom a sorsjegyek
sorozatát és számszámított részlettel
azonnali játékkal.

FLEISSIG SÁNDOR bankháza
Epest, VII. Erzsébet-körút 2.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyó-
dulást óhajto szenvedőknek, 20 éves kórúkat és magán-
gyakorlati tapasztalataimál fogva legjobban ajánlatos

Dr. CZINCZÁR J.

egyetemi orvosandor
gyógyítási módszereivel és népszerű foglalkozással nagy-
nyelű mindememű bármily régi kórelő

Nemi betegségeket
ugymint huzgcsőfolyást, hólyag- és vizelet-
bajokat, **Bujakóros sebeket, sziphilist,**
öngiftőzésből eredő idegbajokat, a legmagasabb
bőrbetegségeket és szépségábrákot,
továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat
(impotencia)
megelőző biztos eredményes gyógyászat a legújabb
módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. 1. a.
Rendelés: délelőtti 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Külön váróterem. Külön be- és kijárat.
Lovelokre rögzített válasz.

Bécsi nők
köszönhetik szépségüket

első sorban a legkellesebb, leg-
híresebb, legkiválóbb
Eredeti Pompadour Paszta
használatának, amelyet néhai Med. dr.
Kis A. talált fel. Ez a szőpíftörer hasz-
nát folytat **édes kékrisz arccsal, en-
kítő fehér ártalmatlan arcbőrt csinál**
már a kősz szőpíftörer, a simaságot a ko-
zoszég mellett (a pénzügyellenőrzés-
szatértése mellett) szőpíft, májoltól,
hímikölcsöket, pattanásokat, arczpír,
a törnek minden tisztaságát; már
10 éve áll a fővárosi újságok, művészek
stb. használatában, a női bírszolya-
tok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szőpíftörer
jószágának és ártalmatlanságának legjobb bizonyítéka a **go-
sees létele,** a mely idő alatti ugyancsak erőre hasonlított
közvetett és újra előnt. Egy 6 hónapra való létegy ára 1 Ft
10 kor.

POMPADOUR-TEJ
a bőrt azonnal bőrszűz fehéredéssel vonja be, rajta mind az
arcbőrön mosás után is. Eredeti palack 1 Ft, 60 kr. Pompa-
dour szappan 50 kr., Pompadour-arepor 1 réz, 50 kr. és fehér
szablon 1 Ft 20 kr.

Tessék bizalommal Öve. Dr. RIZSA VERA fűt- és **Kis A-
t és testőre** céghez, a valódi Dr. Rix-féle készítmények
egyedül gyárthatók Bécs, Praterstrasse 10. földal. — **Vé-
telési csak ólmóváros csomagoltat tessék elfogadati.**
Főraktár Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** Király-utca 12.
DANKOVSKY ISTVÁN V., Vurm-utca 5., DETSINYI FRIGYES V.,
Marokkó-utca 2., Dr. EGGER LÉO és EGGER J. gyógyszer-
szertára, LUEFF SÁNDOR illatszertára, NERUDA SÁNDOR,
Köszönti Lajos-utca 7., BRATIN MÓR Lajos-utca.

10.000,000 korona készpénz
helyeztetik el birtokokra 4—4 1/2%-ra, azon-
ban 100,000 koronán alul nem. Ajánlatok:
Kottas von Heldenberg, Wien, I.,
Wipplingerstrasse 19.

Legnagyobb budapesti
BUTOR-árúháza

A rendkívül rosz üzletmenet folytán és túlhalmozott raktárunk
miatt, hogy családias munkásainknak állandó foglalkozást
adhasunk, elhatároztuk, május végéig készítményeinket
saját árainkban eladni a leggyorsabbtól a legfinomabbig.

Több száz szoba divatos asztalos és kárpitos, u. m.: barokk, angol, szecesszió,
6-német stb. szíiben a leggyorsabbtól a legfinomabbig a legmodernebb fazonban, a garnitúrák
behuzása stílyem, pilás, francia- és angol stílyekkel, késszen, raktárunk kizárólag jó minőségűben.
A tartósságról több évi köznevelést nyújtunk.

A legújabb butorainkunkat több mint 400 képzelt 50 fillér beállítás ellenében bérmentve
küldjük. Beállítás esetén az 50 fillér visszaszadjuk.

Varga Mihály és Társai
magy. butoripar-társasága Budapest, IV. Koronaherceg-utca 2.
Kigy-ter sarán.

Eladás nagyban és kicsinyben!
BUTOR-ELADÁS.
Dus választék szilárd gyártmányú asztalos és kárpított buto-
rokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán asztalos és kárpitos, Budapest,
Erzsébet-ter 18. szám, I. em.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Egyedül valódi angol **Balsam Thierry A. gyógyszerész-től**

Közegésségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyeitálma alatt áll.

Ezen balsam boldog és kúlsóleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek
összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és
köpetkiválat, a fájdalom köhögésnek elejét vevő, sőt még regibb betegségeket is gyó-
gyít 2. Kétfold hatással van torokgyulladásnál, rekedtségű és a torok összes
betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelezt. 4. Megelőző gyorsan gyógyít
gyomorgerősít, kölkít és szakgatásokat. 5. Jótékony hasznáto és vértisztító, tisztí-
tja a veséket, megszünteti a hideglelezt és melancoliát és előmozdítja az ét-
végyát és emésztést. 6. Kétfold hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenészen,
továbbá minden fog- és szájbetegségeinél és megszünteti a fehérvérgezt, valamint a
száj- és gyomor rossz szagát. 7. Kétszög csodás gyógyszer minden sebtre, ugymint
hőpörösés, sipoly, eszmölös, égési seb, fagyott testrészek, ruh, kosz és kiütések,
megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást, kőszóvnyit. fűfájást stb. Tessék
mindig vizsgálni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óv-
szeg egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monar-
chia minden postaalomásra 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozattni.
Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 50 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés
csak az összeg előzetes utalványozása vagy letétele mellett.

Miért szenved? mikor önnék a biztos gyógyításra a legregibb sebeknél is kiállítás van és
majdnem mindig elkerülhető a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom enyhítésében pedig elérhetel-
len. Valódi centifolia-kenőcs használattik: a gormakógyások mellójában, a tejelválasztás akadályai-
nál, mellkemenyedésnél, vörhenyénél, mindemféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon,
sebeknél, söcsusz, dagadt lábaknál, sőt csontritkás is: időt, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél;
az idegentestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat,
kivérzés, karbunkulus, új képződmények valamint ráknál, körömmögésnél, körömdaganatnál, hólyag-
nál, menesztől kisebesedett lábaknál. Egett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegnek fekvéstől
eredi sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fűbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb.
Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tévely csomagolással, postaköltséggel és
szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számítana elismerő bizonyítvány erejében megkínáthat. Minden-
két óvok hamisítványok vételeitől és kérem vizsgálni, hogy minden tévelyen a meg: „Orangyal-gyó-
szertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada” bértve legyen.

E két gyógyszerében felismerhetetlen szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz,
szmál értékebb és hathatósabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az
év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legálább az orvos meg-
keresztig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosra ajánlt hasonló, de ha-
tástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénz dobjuk ki, hanem maradjunk csak e-
mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyek-
nek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertett védjegyekkel valódi
kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyószertára, Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittobach J. gyógyszerész és
Bécsben: Brady C. gyógyszerész.

"A KIS LAP"

mely a 7—12 éves gyermekek legkedveltebb képes ujsága,
harmincegyedik évfolyamával lép immár olvasói elé.

Szerkesztik: Forgó bácsi és Roboz Andor.

A „KIS LAP” hitekenként a lehető legváltozatosabb tartalommal
jelenni meg.
A „KIS LAP” kiváló írók tollából megjelent közleményei a leg-
különbözőbb tárgykörből meríték. Hosszabb és
rövidebb elbeszélések, csengő-bongó versek a haza-
ság emberszeret és a kiatartó, becsületos munkás-
ság elveit piántálják a gyermek lelkébe.
A „KIS LAP” komoly és vidám hangú elbeszéléseken kívül közöl
utérásokat, meséket és hangulatos rajzokban bir-
deti a természet ezernyi szépségét.
A „KIS LAP” nagy súlyt helyez a gyermekek etnikai nevelésére; a
nagy emberek életét vagy életük egy-egy jellemző sa-
kaszát adomazó apró közleményekben ismerteti, a
kezi ügyesség fejlesztésére is szerető gondot fordít;
magyarzatokkal kísért rajzokban tanítja meg fiatal
közönséget arra, hogy mint késszűithei el ugysszólván
semmiből, kis papir- vagy fadarabokból ön maga a
játékait és mint mulattathatja környezetét büvészet-
szerű tudományos alapon nyugvó mutatványokkal.
A „KIS LAP” mindezek mellett közöl különféle rajtványokat, találos
meséket és a megfűjtök között könyvtulajtomak sorol ki.
A „KIS LAP” időközönként pályázatokot hirdot, hogy a gyermekek
elméjét munkára serkentse és a szép stílus iránti
érzéküket már ezen a fokon fejlessze.
A „KIS LAP” rajzai és képei a művészi nevelés legkiválóbb elő-
mozdítói: könyvedek, a gyermek képzeletét szö-
lök, nagyobbban vidám jökövedet és egészséges
humort árasztanak.

A „KIS LAP” előfizetési ára egész évre 8 korona, félfévre
4 korona, negyedévre 2 korona.

A „Budapesti Napló” előfizetői
a „KIS LAP”-ot
kedvezményes előfizetési áron kaphatják,
és pedig egész évre 6 kor.-ért, félfévre 3 kor.-ért, negyed-
évre 1.50 kor.-ért.

A „KIS LAP” ezen kedvezményes előfizetési összege a
„Budapesti Napló” utalványán is beküldhető.

Minden sző egyzseri beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadónál: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bérletet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadónál mindig közölni kell.

Fehér szegfű. Urban vagyok, dolgom miatt csak estelelőn irhatok bővebben. Ezor csokot küld Jelenkor.

Egy 27 éves. Kérem, káth. intelligens nő, ki kívülről nem látszik, de belül zongora tanító, esztendő gyermekek mellé bennének ajánlók. Nagyból tisztelettel ajánlom. Aljantok a feltételek és fizetés megismeréséért. Dóra jellel az elap kiadónál. 12054

Cyranó. Kérem titkárulni kér.

Édes! Az ok fölött ne gondolkodjál, mert nem találhatod meg, csak először mondhatom meg, hogy az ok fogadja, hogy nem alapul; de tőged, - édes, drága, egyetlen szerelmem, ne legyen semmi irigység, mert ha az ok fogadja, az okról nincs szó. Szorosa csak részben annyira mint én tőged és egyelőre még nem tudom, hogy az ok fogadja-e? Végül is végzővára utánad csókolok. 12049

Leveledet. Kérem, airtat ne olvastam, minden körülmények között halálra hű Sándor. 12056

Nősnőni óhaj. Egy 52 éves ír. kereskedő és háztartásos 2-3000 koronára tiszta jövedelmmel és keres 40-45 éves gyermekkel öszveget 4000-5000 koroná hománnyal, mely hománnyal teljes mértékben tisztosítva lenne. Cim: a kiadóhivatalban. 11981

"Sirius". Három napig voltam. Messze, nagyon messze Budapestől. Ekvívó voltam. Lakomában. Egyik legjobb helyén voltam. Egyik legjobb utca. Hogy még jobban fájjon a seb, a melyt magam fájón a szívemem, hogy még jobban éreztem a fészkeszédet, a melyt egy-egyestől való érzések szétválasztásuk okoz. De ime kaptem egy hírt, amely új reményeket nyújt nekem. Itt nem részletezem, majd felkeresem az ok egyetlent, aki megmondja nekem, hogy az ok elmondom. 6 megírta. Várlak nagy szerencse követségével. De iratam naponta figyelmesen a vágyáshoz és ha egy főr halálát adták tudni, kán megérett egy újabb. Az ok egyetlent is részletezem nem beszélgetek. De addig is, míg bármilyen érdekel, szeressen tovább és írtam szívesen az iratam vezér. Ez maradt az, a ki eddig voltam. Igaz szerelmem, örök rajongásom elre megértem. Az ok egyetlent pedig mindennap imádkozom az őnk megvalósulásáért.

Édesem! megkapta kártyám? levele nem irhatok, mert szívem érez mellet nem tudnám levelemben megírni. - kellemetlenül pedig nem akarok soraimnál okom. A bizonylatok kintja megér. Irjon eddig azonnal iradom címre a legnyilvános címre. Akárhol is a legnyilvános címre. De örökös hála lesz, ha az őnk megírta. Addig is szeressen csókolni és egyetlent szerelmem: Gyuzsanna. 12050

KERESLET. Társat keres. Szavadi négyzser. Útlete vezetése, 1000 forint. Jelenkor, IX., Feren-körút 7. Orsz. Lajos. 12008

Idősebb. Kérem sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Egy főjörgalmú. tisztelettel. Kérem, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Budal külföldet. Gellérthegy, németvári, budapesti, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Keresek. Egy teljes szakpártázzal bíró által szembt társul vídör. Jó formájú könyv és képek iradok. 12043

Elsőrangú nevelő. Kérem, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Megvételre keresek egy italméret (korosmál) ahol nagy hasár és megjelölés jövedelem. Aljantok. "Cz. A." jellel az elap kiadónál. 4228

Ügyes. Jó bizonyítványokkal ellátva, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Zalagrudnákát. Vissel rúnokát, butori, hagyományok minden áru volt Schwarz, Nagyfuvaros-utca 5. 11936

Gépez. és kasznító tagját minden időben (csopóler is) a "Magyarországi gépezetek" kasznító munkaközvetítő, betegesgelyő és temetkezési egylete" (Főhivatal) Budapest. 4172

Eláruló. csinos, fiatal, állat keres. Hosszabb ideig volt nagyból. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Használt. férfinak, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

RINÁLAT. Varrónó. kintőnek irás, saját lakásán előző vállalkozás. Gyermek- és sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Mindenféle. asztalomokál alvállal, egy-egy bútorfűző, beeresztés, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Szabónó. kintőnek irás, saját lakásán előző vállalkozás. Gyermek- és sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Bécsi szabónó. elefánt szabónó volt művészet, sikkes ruhákat és kosztomókát készített. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Hegedűjátékos. Hegedűjátékos kintőnek irás, saját lakásán előző vállalkozás. Gyermek- és sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Nemzeti zenédét. végzett cimbalomtanító óhaj meg egyházyi lelkőst adó kintőnek irás, saját lakásán előző vállalkozás. Gyermek- és sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Szépírást. tanít (magyar és német), hosszabb gyakorlattal bíró oktatónak irás, saját lakásán előző vállalkozás. Gyermek- és sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Kiváló. aszónó ember ajánlók aszónókat vagy bármilyen iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Pénzfelteleg. borakörök és szállás odjából átdotl butorokra, árukra, kongorolom, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Nagyvendég. (kisebbségi sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Az előkelő női közőség. B. Gyümölcs ajánlók magán iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Korrepitor. Egyetem hallgató, ki a tantá iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Alkalmi vétel. helyem, balizs, zephr. Budapest 83. körút. Kereset: 60. főidőnt 14. utarban. 1109

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Angol tapéta raktárak. Ajánlja nyár raktárát bel- és külföldi kárpitokban: kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és jutányosan elvégzi.

Minus Jakob Budapest. Fő-üzlet: Kerepesi-út 6. Fiók-üzlet: Irányi-u. 25.

Használt férfinakát legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-ter 2. Kivántra a megvalósításra vegyéljenek.

20000 rőzsa. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

SEMÉLYHITEL!! Utóéletben leggyorsabb és legbiztosabb hitel. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Mindenki fizet, a ki él! Kérem, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Mindenki fizet, a ki él! Kérem, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Mindenki fizet, a ki él! Kérem, sző. Utazásról iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csakis jó irás követel. Csakis irásból ajánlók a kor és a fizetés igény megjelölésével. Fuchs E. Almasy-ter 15. Intézőndök. 4194

Butor. legújabb minőségű, legelőndök. Iradok. Csak